

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 465 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Νέα μνημόνια

Ανεργία

Εθνικισμός

Καταστολή

ΘΑ ΤΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΟΥΜΕ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ!

διαδηλώνουμε
στην ΔΕΘ

Σάββατο 12/9
6μμ Αγ. Βενιζέλου
Προσυγκέντρωση 17:30
Αγ. Σοφίας με Εγνατία

- Κάτω τα νέα μέτρα – Άμεση κατάργηση των αντεργατικών ΠΝΠ
 - Διαγραφή του χρέους – Έξω από Ευρώ και ΕΕ
 - Λεφτά για τις κοινωνικές ανάγκες, όχι για εξοπλισμούς
 - Κάτω ο χουντονόμος απαγόρευσης των διαδηλώσεων
 - Έξω ιμπεριαλιστές και βάσεις
ΣΤΟΠ στους πολεμοκάπηλους τυχολογισμούς
 - Εμπρός για μια Κυβέρνηση των Εργαζομένων

Πόρισμα Πισαρίδη
Κακά μαντάτα
για οικονομία και
εργαζόμενους

σελ. 5

Εκπαίδευση
Ανοιχτά σχολεία με
όρους υγιεινής και
ασφάλειας

σελ. 6

ΗΠΑ
Πανδημία, πολιτική
κρίση και εξεγέρσεις

σελ. 12

Αφιέρωμα
Η ελληνική
επανάσταση του 1821
(β' μέρος)

σελ. 14-15

ΟΛΟΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΔΕΘ!

Το υποτιθέμενο «δυνατό χαρτί» της κυβέρνησης Μητσοτάκη (αντιμετώπιση της πανδημίας) αποδεικνύεται φιάσκο. Ενώ το δεύτερο κύμα φουντώνει, οι κυβερνητικές επιλογές αποδεικνύονται αποτυχημένες και εγκληματικές. Κυβέρνηση και ΜΜΕξαπάτησης επαναφέρουν ακόμα πιο χυδαία την προπαγάνδα της «ατομικής ευθύνης» (φταίνε οι νέοι, «απείθαρχοι» κ.λπ.) και των «ειδικών». Η όπως-όπως «επανεκκίνηση» της οικονομίας, το τυχολογικό άνοιγμα του τουρισμού, η έναρξη της σχολικής χρονιάς ουσιαστικά χωρίς κανένα μέτρο προστασίας και με το δημόσιο σύστημα υγείας σαραβαλιασμένο απ' τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές, κάνουν επικίνδυνη την κατάσταση, αλλά και αποτυγχάνουν παταγωδώς ν' αντιμετωπίσουν τη νέα κρίση του ελληνικού καπιταλισμού. Η ελ-

ληνική οικονομία, καταχρεωμένη και καταχτυπημένη από μια 10ετία κρίσης και μνημονίων, θα δει ξανά ριζική πτώση της παραγωγής, δημόσιο χρέος πάνω από 200% του ΑΕΠ, εκατοντάδες χιλιάδες επιπλέον στην στρατιά των ανέργων, μαζικά λουκέτα... χωρίς ελπίδα στον ορίζοντα για «ομαλή» διέξοδο ή έστω σταθεροποίηση.

Η ΝΔ βρίσκει πολύτιμους συμμάχους στην ανύπαρκτη «αντιπολίτευση» του ΣΥΡΙΖΑ, που υπερθεματίζει σε εθνικισμό, ενώ με την μνημονιακή πολιτική του πρωταγωνίστησε στο χτύπημα του εργατικού κινήματος. Στην αστικοποιημένη συνδικαλιστική γραφειοκρατία, που σπεύδει σε κάθε ευκαιρία να διαφυλάξει την «ταξική ειρήνη». Στη ρεφορμιστική αριστερά, στο ΚΚΕ, που εκτοξεύοντας από τη μία «επαναστατικές»

κορώνες, συμμορφώνεται από την άλλη στις κυβερνητικές επιθέσεις και την «κανονικότητα», φτάνοντας να εγκυβεί την κυβέρνηση ως... υποχωρητική απέναντι στην Τουρκία!

Δεν υπάρχει χρόνος για αναμονή. Χρειάζεται μια μεγάλη, επίμονη προσπάθεια για ν' ανασυγκροτήσουμε τις δυνάμεις του κινήματος. Να σπάσουμε στην πράξη τις απαγορεύσεις και τον τρόμο, να επιβάλλουμε τις δικές μας λύσεις, τις μόνες ρεαλιστικές: Ένα ταξικό πρόγραμμα σωτηρίας της συντριπτικής πλειοψηφίας της κοινωνίας, ενάντια στα κέρδη μιας συμμορίας καπιταλιστών. Για να ανοίξει ο δρόμος για τη μόνη πραγματική διέξοδο, τον Σοσιαλισμό.

ΟΚΔΕ, 4/9/2020

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή**- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων****- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο****στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή****- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού**

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίνια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακαμασμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίο, τα Μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς-κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας - να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.**

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημοποιημένου μαρξισμού/τροτσκισμού και της 4ης Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε-Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 - ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνείδησής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα»), μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική - για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4η Διεθνή.

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Η Γερμανική Επανάσταση (1917-1923)**

Συγγραφέας: Πιερ Μπρουέ

Χρονολογία έκδοσης: Σεπτέμβριος 2020

Σελίδες: 946 (α' τόμος 558 σελ, β' τόμος 388 σελ)

Τιμή: 25 ευρώ (α' τόμος 14 ευρώ, β' τόμος 11 ευρώ)

Ο Λένιν και οι σύντροφοί του στο μπολσεβίκικο κόμμα ηγήθηκαν στη Ρωσία μιας επανάστασης, η οποία σύμφωνα με την οπτική τους δεν ήταν παρά ένας αγώνας προφυλακής. Η κύρια μάχη, όμως, δεν έλαβε χώρα και η ρωσική πρωτοπορία παρέμεινε απομονωμένη. Η γερμανική επανάσταση, η αποφασιστική φάση για όλους τους επαναστάτες της εποχής, τελικά απέτυχε, μετά από 5 χρόνια ανοδικών και καθοδικών φάσεων.

Από τότε, πολλοί σχολιαστές έχουν εξάγει απ' την αποτυχία αυτή συμπεράσματα που ταιριάζουν

στις απαιτήσεις της ιδεολογίας τους ή της πολιτικής τους. Μερικοί έχουν ανακαλύψει τις ανώτερες επαναστατικές αρετές του ρωσικού λαού, ενός νέου Μεσσία, άλλοι έχουν ανακαλύψει τα βαθιά δημοκρατικά συναισθήματα ή, εναλλακτικά, την έμφυτη πειθαρχία του γερμανικού λαού και όλοι έχουν σημειώσει τις αυταπάτες των ουτοπιστών που είχαν πιστέψει ότι θα μπορούσαν ν' αντιγράψουν σε μια δυτική χώρα, στο εσωτερικό μιας προηγμένης κοινωνίας την εμπειρία της ρωσικής Οκτωβριανής Επανάστασης.

Από το οπισθόφυλλο

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Αθήνα**

Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Πρωτοπορία" Λ. Νίκης 3

Πάνασσα

Βιβλιοπωλείο: "Αναγνώστης" Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**Αθήνα**

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37,

"Καινά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα", Αμύντα 12, ισόγειο

Βιβλιοπωλείο "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Πάνασσα

Ψυλικατζίδικο "Ψυλικατέσεν" Γρ. Σακκά 14

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗΓράψτε μας στο e-mail ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30

Γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938

www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Η έκθεση Πισσαρίδη που δημοσιεύτηκε πρόσφατα, είναι, επί της ουσίας, το 5ο Μνημόνιο που ήδη άρχισε να εφαρμόζει η κυβέρνηση Μητσοτάκη. Αυτό που δόθηκε στη δημοσιότητα δεν είναι το πλήρες κείμενο της έκθεσης. Τα τρία τελευταία κεφάλαια παρέμειναν στα συρτάρια της κυβέρνησης, «άγνωστο» για ποιον λόγο. Τα κεφάλαια αυτά είναι: α) οι άξονες αναπτυξιακής πολιτικής, β) η χρηματοδότηση του Σχεδίου ανάπτυξης, γ) η διαχείριση του Σχεδίου Ανάπτυξη. Η ανάγνωση των κεφαλαίων που δε δόθηκαν στη δημοσιότητα, είναι μάλλον και η απάντηση γιατί έγινε αυτή η απόκρυψη. Προφανώς, επειδή σε αυτά τα κεφάλαια περιλαμβάνονται αυτοί που θα εισπράξουν («επιχειρηματίες», κεφάλαιο και πολλοί άλλοι αεριτζήδες) από τα χρήματα που αναμένονται από το πακέτο Μέρκελ-Μακρόν (περίπου 13,6 δις. ευρώ), όπως και οι περιβόητες ΣΔΙΤ (Συμπράξεις Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα) που θα παραμερίσουν τις δημόσιες επενδύσεις και το κυριότερο ποιος θα επιβλέπει τη μοιρασιά. Η πρόσφατη υπουργική αναβάθμιση του οικογενειακού φίλου Σκυλακάκη, σχετίζεται με τη διαχείριση αυτού του ποσού κι όχι μόνο. Η υπόλοιπη έκθεση που δόθηκε στην δημοσιότητα, δείχνει ολοκάθαρα ότι η νέα «ανάπτυξη» θα γίνει αποκλειστικά σε βάρος των εργαζομένων, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και της νεολαίας.

Βροχή νέων αντεργατικών μέτρων

Φυσικά η κυβέρνηση Μητσοτάκη παρουσιάζει την έκθεση Πισσαρίδη με το βαρύγδουπο όνομα «Σχέδιο Ανάπτυξης», τίποτα το πρωτότυπο. Ο Τσίπρας είχε βαφτίσει το 4ο μνημόνιο (το χειρότερο από τα προηγούμενα τρία), «έξοδο από τα μνημόνια».

1. Ο επικεφαλής οικονομικός σύμβουλος του πρωθυπουργού Μητσοτάκη,

Αλέξης Πατέλης, σε συνέντευξη του στο «Βήμα» δήλωσε: «*Να πάψει το κράτος να παίρνει τα λεφτά των νέων και να τα δίνει στους ηλικιωμένους*». Με το χονδροειδές ψέμα ότι τα λεφτά των νέων δίνονται στους ηλικιωμένους, ο επικεφαλής σύμβουλος, θέλει να προωθήσει το κεφαλαιοποιητικό σύστημα στην κοινωνική ασφάλιση και όχι φυσικά γιατί νοιάζεται για τους νέους. Είπε όσα λέει η έκθεση Πισσαρίδη και έχει στο πρόγραμμα της η ΝΔ για το ασφαλιστικό σύστημα. Σε πρώτη φάση, μεταξύ άλλων, την πλήρη κεφαλαιοποίηση της επικουρικής ασφάλισης, την οποία μάλιστα την παρουσιάζουν ως βασικό αναπτυξιακό πυλώνα και ως «εργαλείο» αντιμετώπισης του φαινομένου της γήρανσης του πληθυσμού! Επιπλέον, υποστηρίζουν ότι το υπάρχον αναδιανεμητικό σύστημα, που έχει ορισμένα στοιχεία αλληλεγγύης, λειτουργεί αντιαναπτυξιακά στο σύνολο της οικονομίας!

Η λογική του επικεφαλής συμβούλου δεν είναι άγνωστη. Είναι αντιγραφή του επιχειρήματος που χρησιμοποίησαν οι σύμβουλοι του Πινοσέτ προκειμένου να σερβίρουν το κεφαλαιοποιητικό σύστημα. Το αποτέλεσμα ήταν οδυνηρό: οι κεφαλαιοποιημένες συντάξεις της Χιλής είναι μόλις το 37% αυτού που εξασφάλιζε το προηγούμενο αναδιανεμητικό σύστημα.

2. Μπορεί λόγω των έντονων αντιδράσεων που προκλήθηκαν, η κυβέρνηση να «διέψευσε» το θέμα που δημιουργήθηκε με τις *απλήρωτες υπερωρίες*, αλλά είναι βέβαιο ότι πολύ σύντομα θα φέρει νομοσχέδιο που θα υπάρχει αυτό το αντεργατικό και πρωτοφανές μέτρο. Όπως, έχει γραφτεί σε όλες τις εφημερίδες (η «διαρροή»

σίγουρα προέρχεται από την κυβέρνηση), σχεδιάζεται ευρύτατη παρέμβαση στο καθεστώς των υπερωριών, σαν συνέχεια της υπονόμησης τους στα τελευταία 10 χρόνια: ύψος της αποζημίωσης, ανεξέλεγκτη και χωρίς όριο χρήσης υπερωριακής εργασίας κ.λπ. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο αντιμετωπίζεται και η περίπτωση των απλήρωτων υπερωριών, προς το παρόν, για τους εργαζόμενους που ήταν και είναι σε καραντίνα.

3. Σε νομοσχέδιο που μέσα στις επόμενες μέρες σχεδιάζει να φέρει στη Βουλή η κυβέρνηση των νεοφιλελεύθερων αγριάνθρωπων θα υπάρχει μέτρο για το Δώρο Χριστουγέννων (13ος Μισθός). Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις θα προβλέπεται μείωση του Δώρου Χριστουγέννων **για όλους** τους εργαζόμενους που βρέθηκαν **σε αναστολή σύμβασης** μέσα στην πανδημία, είτε αυτοί εργάζονται σε επιχειρήσεις που η λειτουργία τους αναστάλη ύστερα από κρατική εντολή είτε σε επιχειρήσεις που κατατάσσονται στις πληττόμενες και για κάποιο διάστημα έθεσαν τις συμβάσεις εργασίας των απασχολούμενων τους σε αναστολή. Για όλους αυτούς τους εργαζόμενους και για όλο το διάστημα της αναστολής σύμβασης (που σε κάποιους κλάδους συνεχίζεται ακόμα), το Δώρο Χριστουγέννων θα υπολογίζεται **όχι επί του κανονικού τους μισθού**, αλλά **επί του επιδόματος των 534 ευρώ** που δίνεται μηνιαία την περίοδο των αναστολών. Είναι ακόμη ένα δώρο της κυβέρνησης του κεφαλαίου, προς τους «επιχειρηματίες», την ίδια στιγμή που οι εργαζόμενοι καλούνται να επιβιώσουν με το επίδομα των 534 ευρώ, και επιπλέον να χάσουν και ένα

σημαντικό μέρος του Δώρου Χριστουγέννων. Μπορεί βέβαια αυτό το μέτρο να αφορά τους εργαζόμενους που ήταν ή είναι σε αναστολή, ωστόσο η κίνηση της κυβέρνησης δείχνει τις προθέσεις της να περικόψει τον 13ο και 14ο μισθό (Δώρα και επίδομα αδειας).

Ή αυτοί, ή εμείς

Καθώς ο ελληνικός καπιταλισμός βυθίζεται στην κρίση (το δεύτερο τρίμηνο ή ύφεση ήταν 15,2%), το μόνο που έχουν να περιμένουν οι εργαζόμενοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και η νεολαία είναι όλο και χειρότερα αντιδραστικά και αντιλαϊκά μέτρα. Αυτό είναι το πρόγραμμα της Κυβέρνησης Μητσοτάκη και όλων των μνημονιακών δυνάμεων (ΣΥΡΙΖΑ, ΚΙΝΑΛ κ.λπ.), το 5ο μνημόνιο που έχει αρχίσει να εφαρμόζεται. Η έκθεση του νομπελίστα Πισσαρίδη και όλων των σοφών που αποτελούν τη επιτροπή του δικαιούνουν για ακόμη μια φορά εκείνο που έγραψε ο Βίλχελμ Ράιχ: «*Η κοινωνία μας θα είχε πολύ βελτιωθεί, αν οι κορυφαίοι κοινωνιο-οικονομολόγοι σχημάτιζαν τις γνώμες τους όχι στα πανεπιστημιακά γραφεία, αλλά στο κρεβάτι της άρρωστης ανθρωπότητας, στους δρόμους, στις φτωχογειτονιές, μέσα στους άνεργους και τους φτωχούς*» (σελ. 55 «Γιατί επικράτησε ο Χίτλερ», εκδ. Καστανιώτης).

Όλοι εμείς που υποφέρουμε από αυτούς τους «σοφούς» και τους ανίκανους και αντιδραστικούς «άριστους» της κυβέρνησης και των άλλων μνημονιακών κομμάτων, πρέπει να οργανώσουμε τους αγώνες μας για να ανατρέψουμε αυτές τις πολιτικές, πριν είναι πολύ αργά. Μπορούμε να τους συντρίψουμε αρκεί να πιστέψουμε στη δύναμή μας και να οπλιστούμε με τη σωστή πολιτική. Μια πολιτική που θα κτυπάει το κακό στη ρίζα του, δηλαδή το σάπιο καπιταλιστικό σύστημα και θα βάζει τις βάσεις για μια άλλη κοινωνία που στο κέντρο της θα έχει τα συμφέροντα των εργαζομένων.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Τον περασμένο Ιούνιο η πόλη Βερκογιάνσκ της Σιβηρίας, που βρίσκεται περίπου 4.660 χλμ βορειοανατολικά της Μόσχας και εντός του Αρκτικού Κύκλου, κατέγραψε θερμοκρασία – ρεκόρ, 38 βαθμών Κελσίου. Η θερμοκρασία αυτή δεν είναι μόνο η υψηλότερη που έχει καταγραφεί από το 1880 (έναρξη τακτικών μετρήσεων), αλλά είναι πιθανότατα και θερμοκρασία που δεν έχει δει η περιοχή εδώ και εκατομμύρια χρόνια. Ο περασμένος Μάιος ήταν ο θερμότερος μήνας που έχει καταγραφεί ποτέ για τον πλανήτη και στη Σιβηρία η θερμοκρασία ήταν μέχρι 10 βαθμούς Κελσίου υψηλότερη από το κανονικό, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή υπηρεσία κλιματικής αλλαγής Copernicus. Μάλιστα στη Σιβηρία καταγράφονται από τον Ιανουάριο θερμοκρασίες πολύ υψηλότερες από τα κανονικά επίπεδα, με αποτέλεσμα το λιώσιμο του μόνιμα παγωμένου υπεδάφους.

Σαν να μην έφταναν αυτά, πυρκαγιές κατακαίνε μια περιοχή 2.750 τετρ. χλμ. στη Σιβηρία, με τη συνολική έκταση των πυρκαγιών το 2020 να φτάνει περίπου στο μέγεθος της Ελλάδας, όπως αναφέρει η Greenpeace Russia. Κάποιοι επιστήμονες πιθανολογούν ότι πρόκειται για τις λεγόμενες «πυρκαγιές ζόμπι», πυρκαγιές του περασμένου καλοκαιριού που «επιβιώνουν» του Αρκτικού χειμώνα σιγοκαίγοντας στο υπέδαφος και αναζωπυρώνονται με την άνοδο της θερμοκρασίας. Μετεωρολόγοι αναφέρουν χαρακτηριστικά πως τέτοιου είδους καιρικά φαινόμενα αναμένονταν μέχρι το 2100, κάτι που σημαίνει πως έρχονται 80 χρόνια νωρίτερα από το αναμενόμενο.

Η κλιματική αλλαγή φαίνεται να επιταχύνεται επικίνδυνα, και η άνοδος της θερμοκρασίας φέρνει μαζί της νέες καταστροφές που με τη σειρά τους την επιταχύνουν ακόμα περισσότερο.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΑΕΔ, τον Ιούνιο του 2020 το σύνολο των επιδοτούμενων ανέργων έφτασε τους 171.521 όταν έναν χρόνο πριν, τον Ιούνιο του 2019, ήταν 89.026. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τα στοιχεία του ΟΑΕΔ το σύνολο των εγγεγραμμένων ανέργων, με κριτήριο την αναζήτηση εργασίας (αναζητούντων εργασία), για τον Ιούνιο του 2020, ανήλθε σε 1.068.856. Από αυτά, τα 536.144 (ποσοστό 50,16%) είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο του ΟΑΕΔ για χρονικό διάστημα ίσο ή και μεγαλύτερο των 12 μηνών και 532.712 (ποσοστό 49,84%) είναι εγγεγραμμένα για χρονικό διάστημα μικρότερο των 12 μηνών.

Οι άνδρες ανέρχονται σε 391.401 (ποσοστό 36,62%) και οι αντίστοιχοι αριθμοί για τις γυναίκες είναι 677.455 (ποσοστό 36,38%). Το σύνολο των εγγεγραμμένων λοιπών (μη αναζητούντων εργασία), για τον Ιούνιο του 2020, ανήλθε σε 57.317 άτομα. Οι άνδρες ανέρχονται σε 18.668 (ποσοστό 32,57%) και οι γυναίκες σε 38.649 (ποσοστό 67,43%). Το σύνολο των επιδοτούμενων ανέργων, για τον μήνα Ιούνιο 2020, (αφορά τον αριθμό των δικαιούχων που πληρώθηκαν εντός του αντίστοιχου μήνα) ανέρχεται σε 171.521 άτομα, από τα οποία οι 133.423 (ποσοστό 77,79%) είναι κοινοί και λοιπές κατηγορίες επιδοτούμενων και οι 38.098 (ποσοστό 22,21%) είναι εποχικοί τουριστικών επαγγελματιών. Οι άνδρες ανέρχονται σε 79.848 (ποσοστό 46,55%) και οι γυναίκες σε 91.673 (ποσοστό 53,45%). Από το σύνολο των επιδοτούμενων ανέργων, οι 122.712 (ποσοστό 71,54%) είναι κοινοί, 3.615 (ποσοστό 2,11%) είναι οικοδόμοι, 38.098 (ποσοστό 22,21%) είναι εποχικοί τουριστικών επαγγελματιών, 6.230 (ποσοστό 3,63%) είναι εποχικοί λοιποί (ασχολούμενοι με τον αγροτικό τομέα), 334 (ποσοστό 0,19%) είναι εκπαιδευτικοί και 532 (ποσοστό 0,31%) είναι λοιποί.

Οι αριθμοί βέβαια αυτοί δεν ανταποκρίνονται στον πραγματικό αριθμό των ανέργων στην Ελλάδα, ο οποίος είναι κατά πολύ μεγαλύτερος, δίνουν όμως μια εικόνα της μάστιγας της ανεργίας.

Τι πραγματικά συμβαίνει με τα αναδρομικά των συνταξιούχων

Σχετικά με τα αναδρομικά των συνταξιούχων, που επιδικάστηκαν από την ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ), με τις αποφάσεις 1439 έως και 1443/2020, και καθορίστηκαν από τροπολογία της κυβέρνησης της ΝΔ στις 29-7-2020, καλό είναι να έχουμε υπόψη τα εξής:

1) Τα αναδρομικά αυτά δεν είναι τίποτε άλλο από επιστροφές των μειώσεων που είχαν γίνει στις συντάξεις από 1-1-2012 ή από 1-1-2013. Οι μειώσεις αυτές είχαν κριθεί, ήδη από το 2015, με τις αποφάσεις 2287-2288/2015, «οριστικά και αμετάκλητα» αντισυνταγματικές από την ολομέλεια του ΣτΕ! Αφορούν, α) από 1-1-2012, το τμήμα της κύριας σύνταξης που ήταν πάνω από τα 1300 ευρώ καθώς και μέρος των επικουρικών, β) από 1-1-2013, τμήμα κάθε είδους σύνταξης (κύρια, επικουρική ή αθροιστικά) που ήταν πάνω από τα 1000 ευρώ, γ) την πλήρη κατάργηση των δώρων Χριστουγέννων, Πάσχα και του επιδόματος αδειάς. Οι μειώσεις αυτές ισχύουν ακόμη και σήμερα στις συντάξεις και αφορούν περίπου 2,5 εκατομμύρια συνταξιούχους.

2) Με τις αποφάσεις 1439-1443/2020, το ΣτΕ έκρινε, άμεσα ή έμμεσα, ότι:

α) από 12-5-2016 και μετά, κανένας συνταξιούχος δεν δικαιούται αναδρομικά/επιστροφές για τις παραπάνω μειώσεις, γιατί από αυτή την ημερομηνία και μετά οι μειώσεις είναι πλέον... συνταγματικές!

β) για το διάστημα από 11-6-2015 έως και 11-5-2016 (11 μήνες), δικαιούνται αναδρομικά/επιστροφές μόνο όσοι έχουν κάνει ήδη ή θα κάνουν αγωγές, μέσα στα όρια της 5ετούς παραγραφής αξιώσεων/απαιτήσεων από το δημόσιο.

γ) για το διάστημα από 1-1-2012 ή από 1-1-2013 έως και 10-6-2015, το ΣτΕ «υπενθυμίζει» ότι ισχύουν οι «οριστικές και αμετάκλητες» αποφάσεις 2287-2288/2015, οι οποίες δεν εφαρμόστηκαν ποτέ! Με βάση αυτές, αναδρομικά δικαιούνται πάλι μόνο όσοι είχαν κάνει αγωγές έως και 10-6-2015.

Οι αποφάσεις 1439-1443/2020 αφορούν υποθέσεις/δικαιήσεις συνταξιούχων του ιδιωτικού τομέα και τις μειώσεις των κύριων συντάξεών τους, αλλά είναι, ή ήταν, σύννητες αυτές οι αποφάσεις να καθορίζουν και όσες ακολουθήσουν σχετικά με όλες τις άλλες δικαιοδοσίες, π.χ. των συνταξιούχων δημοσίου, αλλά και για τις μειώσεις σε επικουρικές, την κατάργηση δώρων και επιδόματος αδειάς.

Η κυβέρνηση της ΝΔ ψήφισε τροπολογία, στην οποία προβλέπεται ότι αναδρομικά θα δοθούν μόνο σε **όσους έχουν μειώσεις στις κύριες συντάξεις και μόνο για τις μειώσεις των κύριων συντάξεων, μόνο για το διάστημα από 11-6-2015 έως και 11-5-2016, και μάλιστα άτοκα!** Η λέξη κοροϊδία είναι το ελάχιστο που μπορεί να πει κάποιος για να χαρακτηρίσει την όλη εξέλιξη.

Από το σύνολο των 2,5 εκατομμυρίων συνταξιούχων, δεν θα είναι πάνω από ένα εκατομμύριο αυτοί που τελικά θα πάρουν πίσω κάτι από τα κλεμμένα, αν τελικά δοθεί και αυτό. Μάλιστα, η μεγάλη πλειοψηφία των χαμηλοσυνταξιούχων δεν θα πάρει απολύτως τίποτα.

Η κυβέρνηση υπολογίζει ότι με αυτή τη ρύθμιση θα δώσει περίπου 900 εκ. ευρώ αναδρομικά στους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα και περίπου 500 εκ. στους συνταξιούχους του δημοσίου. Στην πιλοτική δίκη που η ίδια προκάλεσε στο ΣτΕ, και που οδήγησε στις αποφάσεις 1439-1443/2020, κατέθετε (μέσω του ΕΦΚΑ) ότι: «Σε επίπεδα περίπου 26,5 δις ευρώ θα ανέλθει για το Δημόσιο και τον ΕΦΚΑ η αποδοχή από το ΣτΕ των προσφυγών των συνταξιούχων για την καταβολή αναδρομικών αποδοχών». Πιο αναλυτικά, ισχυρίστηκαν ότι «τα αναδρομικά σε περίπτωση δικαίωσης των συνταξιούχων θα ανέρχονται: για το διάστημα από 1-1-2013 έως 9-6-2015, στα 11 δις ευρώ, από 10-6-2015 έως 11-5-2016 (ημερομηνία ψήφισής του νόμου Κατρούγκαλου) στα 3,9 δις και από 12-5-2016 έως 31-12-2018 στα 11,5 δις. Τη μια στιγμή, δηλαδή, ομολογούν ότι έχουν «κλέ-

ψει» 26,5 δις, ότι χρωστάνε έως και το 2018, και την άλλη στιγμή πετάνε ένα «κόκκαλο», μαζί με μπόλικο εκβιασμό.

Την ίδια ώρα δεν λένε κουβέντα για τα αναδρομικά της περιόδου από 1-1-2012 ή 2013 έως και 11-5-2015, όπου οι μειώσεις κρίθηκαν παράνομες και αντισυνταγματικές, και ταυτόχρονα διατυμπανίζουν τον σεβασμό τους στις αποφάσεις της δικαιοσύνης!

Η όλη εξέλιξη της υπόθεσης των αναδρομικών, από το 2014 έως και σήμερα, μόνο εμπαιγμός και σκάνδαλο μπορεί να χαρακτηριστεί. Όλα όσα έπραξαν, μεθοδευμένα και συνειδητά, όλες οι κυβερνήσεις των Μνημονίων (ΝΔ-ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, τώρα ΝΔ), μαζί με την ανώτατη δικαστική ηγεσία (ΣτΕ κ.λπ.), έχουν οδηγήσει:

(α) στο να υποταχθεί πλήρως το ασφαλιστικό στη λεγόμενη βιωσιμότητα των ταμείων και της οικονομίας, στη λεγόμενη δημοσιονομική πειθαρχία.

(β) στο να δικαιολογούνται όλες οι μειώσεις-περικοπές συντάξεων.

(γ) στο να εξαφανίζονται ή να περιορίζονται οι όποιες δικαστικές αποφάσεις δικαιώνουν τους συνταξιούχους.

(δ) στο να μην εφαρμόζονται ή και να ανατρέπονται, συνολικά ή επί μέρους, δικαστικές αποφάσεις υπέρ των συνταξιούχων. Οι αποφάσεις 2287-2288/2015, όχι μόνο ποτέ δεν εφαρμόστηκαν, όχι μόνο τσαλαπατήθηκαν από τις κυβερνήσεις ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και την κυβέρνηση ΝΔ, αλλά ανατράπηκαν κίολας, είτε γιατί εδώ και 5 χρόνια δεν έχουν εφαρμοστεί, είτε γιατί, τελικά, οι ίδιες μειώσεις κρίθηκαν πλέον από το ίδιο το ΣτΕ ως συνταγματικές, από 11-5-2016 και μετά! (δες το κείμενο «1990-2020: Τριάντα χρόνια νεοφιλελεύθερων και μνημονιακών επιθέσεων στην κοινωνική ασφάλιση», στην ιστοσελίδα της ΟΚΔΕ).

Ακόμη και αυτά τα πετσοκομμένα αναδρομικά, ύψους 1,4 δις, δεν είναι απολύτως σίγουρο ότι θα δοθούν τελικά, γιατί εκεί οδηγεί τόσο η λογική της υποταγής της κοινωνικής ασφάλισης και των δαπανών για συντάξεις στη «βιωσιμότητα της οικονομίας», όσο και αυτά που η κυβέρνηση και ο Μητσοτάκης έχουν αναφέρει για «τα στενά περιθώρια», για «τις αυξημένες ανάγκες ως προς την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας», για «την ανάγκη αύξησης των αμυντικών δαπανών», για «την οικονομική κρίση» κ.λπ.

Επίσης, δεν είναι τυχαία τα δημοσιεύματα που θεωρούν ότι είναι «Καιρός να σοβαρευτούμε», ότι «Το πολιτικό κόστος πρέπει να φύγει από τη μέση όταν πρόκειται για αποφάσεις εθνικής ασφαλείας» ή ότι «Η χώρα χρειάζεται επειγόντως ένα πρόγραμμα αναβάθμισης των αμυντικών δυνατοτήτων της, χωρίς μεσάζοντες, χωρίς όμως και ηλίθιους φραγκούς που βάζουν τρικλοποδιά. Είμαστε σε ένα σημείο όπου ακόμη και η αναβολή άμεσης καταβολής των αναδρομικών συντάξεων θα έπρεπε να βρίσκεται στο τραπέζι, όσο βαρύ και αν είναι το πρόβλημα για μια μερίδα της κοινωνίας. Χρειαζόμαστε γενναίες αποφάσεις...».

■ Λάχανης Τηλέμαχος

Επίκαιρα...

Εκδικητική απόλυση συνδικαλιστή

Βιολόγος που εργαζόταν επί τριετήμισι χρόνια στα κεντρικά εργαστήρια ιδιωτικού διαγνωστικού κέντρου, σε τμήμα όπου γίνεται επεξεργασία δειγμάτων για την ανίχνευση του COVID-19, απολύθηκε, αφού είχε καταγγείλει στο σωματείο την ύπαρξη μεγάλου αριθμού κρουσμάτων μεταξύ των συναδέλφων του. Η καταγγελία, που έγινε στα τέλη Μαρτίου, είχε ως αποτέλεσμα η εταιρεία να πιεστεί να εφαρμόσει μέτρα προστασίας. Στο τέλος Ιουλίου, η διοίκηση της εταιρείας απέλυσε τον εργαζόμενο που ανέδειξε το ζήτημα.

Η κυβέρνηση της ΝΔ δεν πήρε κανένα ουσιαστικό μέτρο για τη δημόσια υγεία και «έδωσε τα ρέστα της», μέσα και έξω από την καραντίνα, περνώντας σειρά νομοσχεδίων και εμπλουτίζοντας το αντεργατικό οπλοστάσιο. Είναι ολοφάνερο ότι όλα αυτά τα βάρβαρα αντεργατικά μέτρα των μνημονιακών πολιτικών, που βαραινούν τις πλάτες των εργαζομένων, αναδεικνύουν το διευθυντικό δικαίωμα σε υπέρτατο νόμο και μετατρέπουν τους εργαζόμενους σε «άψυχα αντικείμενα μίας χρήσης» στα χέρια των εργοδοτών.

Πρέπει να πάρουμε την κατάσταση στα χέρια μας και να καταργήσουμε τα μνημόνια τους στην πράξη, με οργάνωση στους χώρους δουλειάς και μαχητικούς αγώνες, διεκδικώντας καλύτερες συνθήκες εργασίας, σταθερό ωράριο, αυξήσεις στους μισθούς, συλλογικές συμβάσεις, απαγόρευση των απολύσεων και όλα τα δικαιώματα που μας αφαιρέσαν.

Εργατική δολοφονία με την απειλή της απόλυσης

Ο υπεύθυνος βάρδιας σε εργοστάσιο απαίτησε από ανειδίκευτο εργάτη να αποκαταστήσει βλάβη που είχε προκληθεί στον ηλεκτροκινητήρα μεταφορικής ταινίας, η οποία βρισκόταν σε ύψος τεσσάρων μέτρων από το έδαφος. Ο εργάτης ανέβηκε μαζί με έναν εμπειρότερο συνάδελφό του.

Τέτοιες επισκευές επιβάλλεται να πραγματοποιούνται μόνο από ειδικευμένους εργάτες, εκπαιδευμένους από την εταιρεία και εφοδιασμένους με τα απαραίτητα μέσα ασφαλείας και τον κατάλληλο εξοπλισμό προστασίας. Ωστόσο, ο διευθύνων σύμβουλος και ο τεχνικός ασφαλείας της εταιρείας είχαν δώσει στους υπεύθυνους βάρδιας την εντολή να συμμετέχουν στην εκτέλεση της εργασίας και ανειδίκευτοι εργάτες, προκειμένου να μη διακόπτεται η παραγωγική διαδικασία του εργοστασίου. Ο εν λόγω ανειδίκευτος εργάτης ακολούθησε την εντολή υπό την απειλή της απόλυσης, αν έφερνε αντίρρηση. Αφότου ολοκληρώθηκε η επισκευή, ο εργάτης έχασε την ισορροπία του και έπεσε, με αποτέλεσμα να σκοτωθεί.

Το δικαστήριο απέρριψε τους ισχυρισμούς της εταιρείας, του διευθύνοντος συμβούλου και της ασφαλιστικής εταιρείας, ότι η μεγαλύτερη ευθύνη βάραινε τον εργάτη, λόγω προσωπικής αμέλειας ή προσωπικής καταπόνησης από την ενασχόλησή του με αγροτικές εργασίες στο σπίτι του. Ως εκ τούτου, επιδίκασε αποζημίωση ύψους 520.000 ευρώ στους ενάγοντες, λόγω ψυχικής οδύνης.

Αυτή είναι η καθημερινότητα στην οποία ζούμε οι εργαζόμενοι, με την εντατικοποίηση, τα ελλιπή μέτρα ασφαλείας και υγιεινής, τους μισθούς-ψίχουλα, το άγχος για να βγει το μεροκάματο. Αποκλειστικός υπαίτιος του εργατικού δυστυχήματος και των αποτελεσμάτων του είναι το Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης της Εργασίας, που σκληραίνει βίαια και μετατρέπει τους εργαζόμενους σε έρμια των εργοδοτών και σε σύγχρονους δούλους. Οι εργοδότες πατάνε επί πτωμάτων για να αυξήσουν τα κέρδη τους κι αυτό δεν θα σταματήσει αν δεν πάρουμε εμείς οι ίδιοι την κατάσταση στα χέρια μας.

Πόρισμα Πισσαρίδη

Κακά μαντάτα για την οικονομία και τους εργαζόμενους

Η έκθεση Πισσαρίδη που δημοσιεύθηκε στις 27/07 είναι ένα ενδιάμεσο κείμενο, που θα οδηγήσει σε τελική Έκθεση τον Σεπτέμβριο 2020. Έρχεται στην περίοδο που με αφορμή την πανδημία του κορωνοϊού εκδηλώνεται νέα όξυνση της κρίσης. Η Κυβέρνηση Μητσοτάκη έχοντας εφαρμόσει ακραία μέτρα στους εργαζόμενους και σε ολόκληρη την κοινωνία επιστράτευσε έναν νομπελίστα νεοφιλελεύθερο οικονομολόγο για να προετοιμάσει το έδαφος για τα νέα σκληρά χτυπήματα που ετοιμάζει.

Η έκθεση εξηγεί και αναλύει την άσχημη κατάσταση που βρίσκεται η ελληνική οικονομία, παρουσιάζοντας την σαν μια από τις χειρότερες στο εσωτερικό της ΕΕ, κάτι που είναι αλήθεια. Όπως χαρακτηριστικά σημειώνει «Παρά την ανελλιπή συμμετοχή της στους κεντρικούς ευρωπαϊκούς οικονομικούς θεσμούς (Ευρωπαϊκή Ένωση και Ευρωζώνη), η ελληνική οικονομία χαρακτηρίζεται τις τελευταίες δεκαετίες από υστέρηση στην παραγωγικότητα όσο και από χαμηλή συμμετοχή των παραγωγικών συντελεστών, εργασία και κεφάλαιο, στην οικονομία». Το συμπέρασμα αυτό μόνο καινοτόμο δεν είναι. Η επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται στην έκθεση όμως αποκρύπτει τις πραγματικές αιτίες της κατάστασης αυτής (πολιτική της ΕΕ, καταστροφή της παραγωγής, ιδιωτικοποιήσεις, εφαρμογή των μνημονιακών πολιτικών κ.λπ.) και ρίχνει την ευθύνη στην παραγωγικότητα των εργαζομένων, στο δημόσιο, στα ασφαλιστικά ταμεία κ.λπ.

Η έκθεση υμνεί τα τρία μνημονιακά προγράμματα, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει: «Κατά τα τρία διαδοχικά προγράμματα προσαρμογής της προηγούμενης δεκαετίας, επίλθε σημαντική πρόοδος με εξισορρόπη-

ση των δίδυμων ελλειμμάτων, δημοσιονομικού ισοζυγίου και ισοζυγίου πληρωμών, ενώ υπήρξε βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσω μείωσης του μοναδιαίου κόστους εργασίας και τελικά ανάκτηση της πρόσβασης της χώρας στις διεθνείς αγορές για τη χρηματοδότησή της». Το πρόβλημα, διαπιστώνει η έκθεση εμφανίζεται στις επενδύσεις: «Όμως, η παρατεταμένη αβεβαιότητα και καθίζηση των επενδύσεων οδήγησε σε βαθιά ύφεση και σε συσσώρευση δημόσιου και ιδιωτικού χρέους. Κατά το ίδιο διάστημα, υπήρξε πρόοδος σε πολλές πλευρές της οικονομίας και της διοίκησης, όμως γενικά η πρόοδος στις δομικές μεταρρυθμίσεις ήταν υπερβολικά αργή και ημιτελής». Και η αιτία του προβλήματος έχει ουσιαστικά να κάνει:

1) με την αποδοτικότητα των εργαζομένων: «Το πρόβλημα σχετίζεται άμεσα με τη μη ικανοποιητική πρόσβαση στην αγορά εργασίας, καθώς και με τη χαμηλή παραγωγικότητα που οδηγεί σε χαμηλές αμοιβές». Με επιστημονικό τρόπο δηλαδή η έκθεση μας αποκαλεί τεμπέληδες και είναι η τεμπελιά που οδήγησε στους χαμηλούς μισθούς μας!

2) Στο κοινωνικό κράτος και στα κρατικά επιδόματα που δίνονται στους εργαζόμενους. «Κατά τη διάρκεια της δεκαετούς οικονομικής κρίσης δόθηκε έμφαση στις μη ενεργητικές πολιτικές. Αν και δεν υπήρξε άμεση αύξηση του επιδόματος ανεργίας, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι μπορούσαν να επωφεληθούν μιας σειράς επιδοτήσεων. Αυτά τα μέτρα ήταν απαραίτητα για την αντιμετώπιση των οικονομικών δυσχερειών όσων έχασαν τη δουλειά τους. Οι πολιτικές αυτές δεν συνοδεύθηκαν όμως με ενεργητικές πολιτικές, όπως αυτές που προτείνονται παραπάνω, ώστε να φέρουν τους ανέργους στην αγορά εργασίας. Επιπλέ-

ΕΚΘΕΣΗ ΠΙΣΣΑΡΙΔΗ

"ΚΟΚΚΙΝΑ ΔΑΝΕΙΑ"

- επίλυση σε 3-5 χρόνια
- δημιουργία "κακής τράπεζας"
- άμεσες μαζικές τιτλοποιήσεις ή πωλήσεις

ον, πρέπει να διασφαλίζεται ότι η δομή του συστήματος παροχών δεν λειτουργεί ως αντικίνητρο για την εργασία». Οι άνεργοι λοιπόν επωφελούνταν μιας σειράς από επιδόματα που λειτουργούσαν σαν αντικίνητρο για την εργασία!

3) Τα ασφαλιστικά ταμεία και οι συντάξεις: «Στις συντάξεις, οι μεταρρυθμίσεις ανέτρεψαν την προβλεπόμενη ραγδαία αύξηση της δημόσιας συνταξιοδοτικής δαπάνης μακροπρόθεσμα. Για να μην εκτοξευτεί η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού από τις συντάξεις και εκτροχιαστεί το πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης, εφαρμόστηκαν εκτεταμένες περικοπές, οι οποίες όμως υπονόμισαν την εμπιστοσύνη των ασφαλισμένων στο συνταξιοδοτικό σύστημα. Παρά τη βελτίωση της μακροχρόνιας βιωσιμότητάς του, παραμένει υψηλή η επιβάρυνση που προκαλεί το συνταξιοδοτικό σύστημα στο εργατικό κόστος, ενώ η περιορισμένη ανάπτυξη της επαγγελματικής και ιδιωτικής ασφάλισης δεν επιτρέπει να εκδηλωθεί η ευεργετική επίδραση στις εγχώριες αποταμιεύσεις και επενδύσεις που παρατηρείται σε χώρες με πιο ισορροπημένα συνταξιοδοτικά συστήματα (...) Επιβαρυντικά για τα δημόσια οικονομικά δρα το υψηλό ποσοστό κρατικής επιχορήγησης για την κάλυψη των συντάξεων σε ύψος 10,1% του ΑΕΠ το 2018, έναντι 3,1% του ΑΕΠ κατά μέσο όρο στην ΕΕ.». Επί της ουσίας, επικροτεί τις περικοπές και ετοιμάζει νέες με ένα ιδιωτικό σύστημα ασφάλισης που θα βοηθήσει

στην εμπιστοσύνη και στην αποταμίευση των ασφαλισμένων!

Το πόρισμα από την επιτροπή των σοφών αυτών επιστημόνων βρήκε της αιτίες και ετοιμάζει τις δομικές μεταρρυθμίσεις που ήταν το προηγούμενο διάστημα αργές και ημιτελής. Προτείνει συνέχιση των μνημονιακών πολιτικών, μια ενίσχυση του Νέου Συστήματος Εκμετάλλευσης, με «μεταρρυθμίσεις» που θα αυξήσουν την ευελιξία στις εργασιακές σχέσεις (ενίσχυση δηλαδή των ήδη ισχυρότων μέτρων, της εκ περιτροπής εργασίας, των αναστολών των συμβάσεων, των απλήρωτων υπερωριών κ.λπ.), τις «μεταρρυθμίσεις» στο ασφαλιστικό σύστημα και της αντικατάστασης των επιδομάτων ανεργίας σε κέντρα κατάρτισης που θα παρέχουν οι εργαζόμενοι δωρεάν την εργασία τους.

Το πόρισμα λοιπόν ρίχνει την ευθύνη στους εργαζόμενους, για την πτώση της παραγωγής που έχει φτάσει στα τάρταρα, στα επίπεδα των 170 δις., για την ύφεση που αναμένεται να ξεπεράσει το 20%. Κατά τα άλλα τα μνημόνια δεν φέρουν καμία ευθύνη, το πρόβλημα ήταν ότι εφαρμόστηκαν υπερβολικά αργά και ημιτελώς.

Το εργατικό κίνημα πρέπει να ξεπεράσει το σοκ που ήρθε από την μνημονιακή μετάλλαξη του Τσίπρα και την επίθεση της Κυβέρνησης Μητσοτάκη. Η ενίσχυση της οργάνωσης των εργαζομένων είναι επιτακτική ανάγκη και ζήτημα ζωής ή θανάτου.

■ Κιτσώνης Βαγγέλης

Το 1997, πάταγο προκάλεσε παγκοσμίως η διαφήμιση μιας αμερικανικής αλυσίδας πίτσας από τον τελευταίο ηγέτη της Ε.Σ.Σ.Δ., πάλοι ποτέ παγκόσμιας υπερδύναμης και ανταγωνιστή του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού. Ήταν ο Μιχαήλ Γκορμπατσόφ και η αλυσίδα ήταν η Pizza Hut μια παγκόσμια ανερχόμενη δύναμη στον επισιτισμό που μαζί με τα McDonald's εκπροσωπούσαν διεθνώς τον «αμερικανικό τρόπο ζωής». Ο δε ιθύνων νους της «Γκλάσνοστ» πέρα από την «ελευθερία», «είχε φέρει» και τα ιμπεριαλιστικά κεφάλαια, όπως της Pizza Hut στη Ρωσία!

Η διαφήμιση είχε προκαλέσει τη σφοδρότατη αντίδραση του ΚΚΕ αλλά και τεράστια χαρά στον Χρήστο Ιωάννου, τον γιο του μεγαλοεργολάβου και βαθύπλουτου Κύπριου επιχειρηματία Δάκη Ιωάννου, που το 1989, με αρχικό κεφάλαιο 10 εκ. δρχ., έφερε την Pizza Hut στην Ελλάδα. Ήταν η εποχή όπου η Pizza Hut, μαζί με τα KFC, άλλη αμερικανική εταιρεία εστίασης, της οποίας τα δικαιώματα πήρε ο Ιωάννου μέσω της εταιρείας Food Plus A.E.B.E., κάλπαζαν στην ελληνική αγορά. Τα καταστήματα άνοιγαν σαν μανιτάρια κι έτσι στο τέλος της προηγούμενης δεκαετίας έφτασε να διαθέτει ένα δίκτυο σχεδόν 45 καταστημάτων Pizza Hut, κάνοντας τζίρο κοντά στα 45 εκ. ευρώ. Αργότερα τέθηκε και επικεφαλής της AVAX, του σχήματος που διαδέχτηκε την πτωχευμένη J&P.

Το 2010 όμως ξεκίνησε η κατρακύλα. Η κρίση ξέσπασε στη χώρα προκαλώντας τεράστιες αλλαγές στην αγορά και προβλήματα στα «χρυσά» καταστήματα της Pizza Hut. Στις αρχές του 2011, ο Μηνάς Τάνες έγινε πρόεδρος της Food Plus, με τον Χρ. Ιωάννου στο Δ.Σ. ως μη εκτελεστικό μέλος και τον

Λουκέτο στην Pizza Hut 180 εργαζόμενοι στον δρόμο

Παναγιώτη Τραϊφόρο για οικονομικό διευθυντή. Η νέα διοίκηση ξεκίνησε το μεγάλο πλάνο «αναδιάρθρωσης» με μαζικό κλείσιμο καταστημάτων. Μεταξύ 2010-2014 έκλεισαν 27 καταστήματα Pizza Hut περιορίζοντας την παρουσία του σήματος μόνο στην Αττική. Μετά τις εκτεταμένες απολύσεις έπεσε και το ανάλογο μαχαίρι στη μισθοδοσία. Παράλληλα, έγιναν συγχωνεύσεις με συγγενείς εταιρείες και πραγματοποιούνταν αυξήσεις μετοχικών κεφαλαίων μπας και κλείσουν οι «τρύπες» και χρηματοδοτηθεί το πλάνο της «αναδιάρθρωσης» σε μια περίοδο όπου η ρευστότητα στην αγορά δε φαινόταν ούτε με το κιάλι. Υπολογίζεται ότι από το 2010 έως το 2019 εισέρρευσαν 6,5 εκ. ευρώ ζεστό χρήμα στην εταιρεία μέσω αυξήσεων κεφαλαίου. Το 2018 επιχειρήθηκε άλλη μία προσπάθεια «αναδιάρθρωσης». Ο Τάνες σύναψε με την τράπεζα Πειραιώς συμφωνία για δάνειο ύψους 2 εκ. ευρώ. Λίγο αργότερα έφερε τον Δημήτρη Θεοφάνους ως γενικό διευθυντή.

Η εταιρεία παρέμεινε μη βιώσιμη. Στα ήδη υπάρχοντα προβλήματα επικάθησε η κρίση του κορωνοϊού που έπληξε και τον κατακερματισμένο κλάδο του επισιτισμού με αποτέλεσμα, κατά τα τέλη Ιουλίου, να μπει λουκέτο στα 16 καταστήματα της αλυσίδας που είχαν απομείνει στην Ελλάδα και 180 οικογένειες να βρεθούν στον δρόμο.

Λίγες μέρες νωρίτερα η NPC International, η μεγαλύτερη εταιρεία διαχείρισης καταστημάτων Pizza Hut στις ΗΠΑ μέσω franchise υπέβαλε αίτηση κήρυξης χρεοκοπίας. Η

NPC άνοιξε το πρώτο εστιατόριο Pizza Hut το 1962 και λειτουργούσε περισσότερα από 1.225 Pizza Hut και πάνω από 385 καταστήματα Wendy στις ΗΠΑ. Η εδρεύουσα, στο Κάνσας, εταιρεία αντιμετώπιζε εδώ και καιρό, όχι μόνο τον σκληρότατο ανταγωνισμό από την Domino's Pizza και την Papa John's International αλλά και το χρέος συνολικού ύψους 903 εκ. δολαρίων.

Ποιο είναι το πραγματικό πρόσωπο της πίτσας του Γκορμπατσόφ;

Η Pizza Hut ήταν αυτή που καθιέρωσε τη μερική απασχόληση, τις ελαστικές σχέσεις εργασίας, την εντατικοποίηση, τους χαμηλούς μισθούς και γενικότερα την καταπάτηση των εργασιακών σχέσεων στον επισιτισμό εφαρμόζοντας πιστά τη νομοθεσία (κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ 1994) και τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές.

Το πρόσωπο που πρόβαλε ήταν ότι «είμαστε μια αγαπημένη οικογένεια και όλοι μαζί συζητούμε τα προβλήματα μας (meeting)». Ψέμα! Οι εργαζόμενοι δούλευαν πάντα κάτω από άθλιες εργασιακές συνθήκες με χαμηλούς μισθούς, με την καθημερινή τρομοκρατία και την ανασφάλεια της απόλυσης ή της μείωσης ωρών εργασίας. Η μερική απασχόληση ήταν καθεστώς. Πέρα από τους περίπου 50 υπαλλήλους της κεντρικής διοίκησης, όλους τους άλλους εργαζόμενους τους προσλάμβανε με συμβάσεις από 15 έως 30 ώρες εργασίας την

εβδομάδα. Πρακτικά αυτό σήμαινε ότι το 60% των εργαζομένων αμείβονταν με καθαρό μηνιαίο μισθό 235 ευρώ.

Τον Μάρτιο του 2003 δημιουργήθηκε το κλαδικό σωματείο Σεβάχ. Η διοίκηση της Pizza Hut μέσα σε 15 μέρες απέλυσε 4 εργαζόμενους από δύο καταστήματα της Αθήνας. Η αιτία αυτών των απολύσεων ήταν η προσπάθεια που έκαναν οι εργαζόμενοι για να δυναμώσουν το σωματείο. Πάλευαν με απεργίες και συχνές κινητοποιήσεις ενάντια στις απολύσεις και τις άσχημες συνθήκες εργασίας. Το σωματείο είχε αποτρέψει απολύσεις, είχε διεκδικήσει κράνη και στολές για όλους τους ντελιβεράδες (με επιτυχία σε κάποια καταστήματα), προσλήψεις όπου ήταν απαραίτητο και είχε ενημερώσει τους εργαζόμενους για τα διάφορα επιδόματα που δικαιούνταν.

Τον Φλεβάρη του 2013, η εταιρία κάλεσε τους εργαζόμενους να υπογράψουν νέες συμβάσεις μερικής απασχόλησης και όταν αυτοί αρνήθηκαν, η εργοδοσία απέλυσε όλους τους εργαζόμενους από το κατάστημα της Καλαμαριάς. Οι εργαζόμενοι απάντησαν με Γενική Απεργία στις 20/11/2013. Ακολούθησε το κλείσιμο τριών καταστημάτων στη Θεσσαλονίκη και συνεχείς παραστάσεις διαμαρτυρίας των εργαζομένων.

Η Αντεπίθεση των Εργαζομένων συνέβαλε καθοριστικά στην οργάνωση και τους αγώνες των εργαζομένων στην Pizza Hut. Η εξέλιξη των πραγμάτων έδειξε ότι αυτός ήταν και είναι ο μοναδικός δρόμος για να διασφαλίσουν τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια τους οι εργαζόμενοι.

■ Αναστασία Ε.

Ανοιχτά σχολεία με όρους υγιεινής και ασφάλειας!

Η έτοντας ως προτεραιότητα το άνοιγμα της οικονομίας και του τουρισμού, η κυβέρνηση είναι η μόνη υπεύθυνη για την αναζωπύρωση της πανδημίας. Εκτός από επικοινωνιακά παιχνίδια, νέα σκληρά αντεργατικά μέτρα και ζεστό χρήμα σε κανάλια και επιχειρηματίες, δεν έχει να επιδείξει τίποτα για την αντιμετώπιση της πανδημίας: καμία ουσιαστική ενίσχυση του Δημόσιου Συστήματος Υγείας, κανένας συστηματικός δειγματοληπτικός έλεγχος με μαζικά επαναλαμβανόμενα τεστ, καμία προετοιμασία για το άνοιγμα των σχολείων, εκτός από ένα παγουρίνο και δύο μάσκες σε κάθε μαθητή.

Το υπουργείο Παιδείας, αντί μέσα στο καλοκαίρι να πάρει μέτρα για την ασφαλή λειτουργία των σχολείων: α) ψήφισε αύξηση των μαθητών ανά τμήμα σε 25 στα δημοτικά (27 στη δευτεροβάθμια), β) εφάρμοσε τον νόμο Γαβρόγλου - προσοντολόγιο, που τσακίζει την προϋπηρεσία των αναπληρωτών, αποκλείοντας ταυτόχρονα από την εργασία πάνω από 13.000 αναπληρωτές (λόγω παραβόλων κ.λπ.), γ) προχώρησε σε ΠΝΠ που αναφέρει ότι «παρέχεται» σύγχρονη εξ αποστάσεως «εκπαίδευση» από τους εκπαιδευτικούς που δικαιούνται άδεια ειδικού σκοπού και σε περίπτωση εκ περιτροπής λειτουργίας ή κλεισίματος των σχολείων και δ) τοποθέτησε τα δικά της παιδιά στις θέσεις διευθυντών των διευθύνσεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Πολλές από τις νέες διοικήσεις προσδιόρισαν πολύ λιγότερα κενά στην ειδική αγωγή για τους νεοδιόριστους από αυτά που πρότειναν τα σχολεία και έκαναν προσωρινές τοποθετήσεις για αποσπασμένους και αναπληρωτές χωρίς δημοσιοποίηση κενών και αιτήσεις προτίμησης. Δεν έχασαν χρόνο

να εφαρμόσουν τις καταστροφικές νεοφιλελεύθερες πολιτικές της κυβέρνησης, να καταπατήσουν τα εργασιακά δικαιώματα των εκπαιδευτικών και να εξυπηρετήσουν την επικοινωνιακή πολιτική του υπουργείου, που θέλει να εμφανίσει ότι όλα τα σχολεία είναι έτοιμα να λειτουργήσουν. Οι 21.000 προσλήψεις αναπληρωτών είναι οι μισές σε σχέση με πέρυσι και σε καμία περίπτωση δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των σχολείων, πολύ περισσότερο στις αυξημένες ανάγκες λόγω της πανδημίας.

Μετά τη δήθεν λειτουργία των σχολείων με την εξ αποστάσεως «εκπαίδευση» κατά τη διάρκεια της καραντίνας και το φιάσκο του ανοίγματος των σχολείων τον Μάιο (εκ περιτροπής λειτουργία, μη υποχρεωτική φοίτηση, προσπάθεια να περάσει η σύγχρονη αναμετάδοση του μαθήματος με κάμερες μέσα από τις αίθουσες), η κατάσταση ενόψει της νέας σχολικής χρονιάς έχει ως εξής:

1. Οι αποφάσεις του υπουργείου Παιδείας είναι τουλάχιστον αντιφατικές και παίρνονται κυρίως για οικονομικούς και επικοινωνιακούς λόγους και όχι με γνώμονα την προστασία της υγείας των μαθητών, των οικογενειών τους και των εκπαιδευτικών, ούτε για την προστασία των μορφωτικών δικαιωμάτων των μαθητών και των εργασιακών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών. Η υπουργός και η πλειοψηφία της επιστημονικής επιτροπής του υπουργείου Υγείας πριν τέσσερις μήνες ισχυρίζονταν ότι τα παιδιά δεν κινδυνεύουν και ότι η χρήση μάσκας είναι επικίνδυνη (λόγω λανθασμένης χρήσης), ενώ σήμερα τα παιδιά κινδυνεύουν και η μάσκα έγινε το απόλυτο μέτρο προστασίας.

2. Η κοινή λογική και οι πιο τεκμηριωμένες επιστημονικές προτάσεις, κόντρα στις απαράδεκτες προτάσεις της πλειοψηφίας

της επιτροπής του υπουργείου Υγείας, που υποτάσσονται στην κυβερνητική πολιτική και προπαγάνδα, απαιτούν για τον συστηματικό έλεγχο της πανδημίας, **όχι μόνο τη χρήση μάσκας από όλους τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς, αλλά και τη συχνή υγιεινή των χεριών, τον συχνό εξαερισμό των αιθουσών και τη φυσική απόσταση.** Αυτό σημαίνει μικρότερο αριθμό παιδιών ανά τμήμα. Η υπουργός Παιδείας τον Μάιο εξαφάνισε τη χρήση μάσκας, τον Σεπτέμβριο εξαφανίζει την τήρηση των αποστάσεων. Δηλώνει προκλητικά ότι δεν υπάρχει λόγος να μειώσει τον αριθμό των μαθητών ανά τμήμα, γιατί ο πανελλαδικός μέσος όρος είναι ικανοποιητικός, 17 μαθητές ανά τμήμα!!!

3. Λόγω της μακροχρόνιας αδιοριστίας και της αύξησης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης στα 67 έτη, το 20% των καθηγητών είναι πάνω από 60 χρονών και το 73% πάνω από 50, με πολλά προβλήματα υγείας οι περισσότεροι, γεγονός που καθιστά επικίνδυνο να συνωστίζονται, είτε στις αίθουσες, είτε στα γραφεία.

4. Είναι πολύ σημαντικό να **υπερασπιστούμε το δικαίωμα κάθε μαθητή στη μόρφωση, στην κοινωνικοποίηση και στη φυσιολογική ψυχική του ανάπτυξη, μέσω της δια ζώσης συμμετοχής στη σχολική ζωή.** Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να δεχτούμε το άνοιγμα των σχολείων αν δεν εξασφαλίζονται οι όροι υγιεινής και ασφάλειας για μαθητές και εκπαιδευτικούς. Δεν θα δεχτούμε όμως ούτε το φιάσκο της εκ περιτροπής λειτουργίας και της εξ αποστάσεως «εκπαίδευσης». Δεν είναι ένα απλό εργαλείο για την αντιμετώπιση μιας έκτακτης κατάστασης, αλλά ένα μόνιμο αντιδραστικό μέτρο.

Με πνεύμα συλλογικότητας και αλληλεγγύης, κόντρα στο επικίνδυνο παραμύθι

της ατομικής ευθύνης, οι εκπαιδευτικοί να πάρουμε την υπόθεση στα χέρια μας. Με επιτροπές αγώνα να απαιτήσουμε τα απαραίτητα μέτρα προστασίας για το άνοιγμα των σχολείων.

-Το πολύ 15 μαθητές ανά τμήμα, για να τηρούνται οι αναγκαίες αποστάσεις

-Να βρεθούν άμεσα τα κτήρια για τη λειτουργία των επιπλέον τμημάτων

-Άμεση πρόσληψη του απαραίτητου εκπαιδευτικού προσωπικού και προσωπικού καθαριότητας σε όλα τα σχολεία

-Μονιμοποίηση των αναπληρωτών με βάση το πτυχίο και το σύνολο της προϋπηρεσίας. Κατάργηση του νόμου Γαβρόγλου (ν.4589/19-προσοντολόγιο)

-Δωρεάν μάσκες και αντισηπτικά, επαναλαμβανόμενα μαζικά τεστ για όλους

-Παροχή άδειας σε όλους τους εκπαιδευτικούς (μόνιμους - αναπληρωτές) που έχουν ανάγκη

-Κατάργηση του νόμου Κεραμέως (ν.4692/20), της διάταξης για την εξ αποστάσεως σύγχρονη «εκπαίδευση» και της ΠΝΠ που τη νομιμοποιεί και τη μονιμοποιεί

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ.

Οι ζωές μας αξίζουν

περισσότερο από τα κέρδη τους!

ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ των ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Κάτω ο νέος νόμος πλαίσιο – Όχι στην παγίωση της τηλε-εκπαίδευσης!

Σ τον έναν χρόνο διακυβέρνησης, η ακραία νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση της ΝΔ, στο δρόμο που της έστρωσε ο ΣΥΡΙΖΑ, έχει προχωρήσει σε καταγισμό επιθέσεων απέναντι στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και το φοιτητικό κίνημα: κατάργηση Ασύλου, εξισώσεις πτυχίων ΑΕΙ με ιδιωτικά κολέγια, σύνδεση αξιολογήσεων με χρηματοδότηση των Πανεπιστημίων και θέσπιση επί πληρωμή προπτυχιακών (ξενόγλωσσα και θερινά προγράμματα σπουδών).

Ωστόσο, παρά την έξαρση της υγειονομικής κρίσης, το βάθεμα της νεοφιλελεύθερης επίθεσης στα πανεπιστήμια καλά κρατεί, με την κυβέρνηση να ετοιμάζεται να ψηφίσει νέο νόμο-πλαίσιο, στον οποίο θα περιέχονται και οι διαγραφές φοιτητών στα ν+2 ή ν+3 έτη φοίτησης. Θέλουν να μετατρέψουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση στο «Πανεπιστήμιο της Αγοράς», προωθώντας την πλήρη ιδιωτικοποίηση-εμπορευματοποίηση της, με την επιβολή διδάκτρων στα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, αποκλείοντας τα φτωχότερα κομμάτια της νεολαίας από τα πανεπιστήμια και τέλος με την επικράτηση μιας παρασιτικής κερδοσκοπίας διοικήσεων, καθηγητών και καπιταλιστών πάνω στις πλάτες φοιτητών και εργαζομένων. Όλα αυτά συμπληρώνονται με τα δόγματα της «αξιοκρατίας», της «αξιολόγησης» και της «αριστείας», και κυρίως με την κρατική τρομοκρατία και την άγρια καταστολή.

Με βάση τις ανακοινώσεις του Υπουρ-

γείου Παιδείας, η διοίκηση κάθε πανεπιστημίου θα αποφασίζει για το αν η εξεταστική θα γίνεται δια ζώσης ή ηλεκτρονικά, ενώ όσον αφορά τα μαθήματα, θα πραγματοποιηθούν δια ζώσης μόνο αυτά, στα οποία οι εγγεγραμμένοι φοιτητές είναι κάτω από 50(ελάχιστα μαθήματα σε ελάχιστες σχολές) και τα εργαστήρια, ενώ ανοικτές θα παραμείνουν και οι φοιτητικές εστίες. Κατά συνέπεια ο αποτυχημένος θεσμός της τηλε-εκπαίδευσης φαίνεται πως παγιώνεται σε αρκετά κομμάτια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, κάτι που προωθείται για ξεκάθαρα πολιτικούς λόγους: για να συνεχίσει η υπολειτουργία των πανεπιστημίων και το «σάπισμα» των υποδομών τους, να κοπεί δραστικότερα η δημόσια χρηματοδότηση, να χτυπηθούν το φοιτητικό κίνημα και ο συνδικαλισμός.

Οι παρατάξεις των μνημονιακών κομμάτων ΔΑΠ, ΠΑΣΠ, ΒΛΟΚΟ, μαζί με τους «ανεξάρτητους» φοιτητές προσπαθούν με κάθε μέσο να διαλύσουν τους συλλόγους, το φοιτητικό κίνημα και τον φοιτητικό συνδικαλισμό. Προωθούν τις ηλεκτρονικές ψηφοφορίες, την υποκατάσταση κάθε διαδικασίας των Συλλόγων (Γενικές Συνελεύσεις, Διοικητικά Συμβούλια) με τηλεδιασκέψεις κ.λπ. Η ΠΚΣ ως «υπεύθυνη δύναμη» υποτάσσεται πλήρως στη νέα «κανονικότητα» του φοιτητικού συνδικαλισμού. Τα ΕΑΚ όχι μόνο δεν έχουν κάποιο ενιαίο σχέδιο ή ανάλυση για την κατάσταση, αλλά αναλώνονται στις εσωτερικές τους διαφωνίες, που παίρνουν τη μορφή έντονων συγκρούσεων ακόμη και με χρήση φυσικής βίας, δρώντας πα-

ραλντικά για το φοιτητικό κίνημα. Και οι 2 αυτές δυνάμεις δεν έκαναν την παραμικρή προσπάθεια για σύγκληση Γενικών Συνελεύσεων στις σχολές, την περίοδο μετά την άρση της καραντίνας(Μάρς-Ιούνης 2020), την στιγμή που το φοιτητικό κίνημα ερχόταν αντιμέτωπο με ένα αντιεκπαιδευτικό νομοσχέδιο της κυβέρνησης.

Η ΣΣΠ παλεύει ενάντια στην παγίωση της τηλε-εκπαίδευσης, στον νέο νόμο-πλαίσιο και στην ιδιωτικοποίηση της παιδείας, ενάντια στο νέο μνημόνιο και τα νέα μέτρα, για ουσιαστική και ριζική αναβάθμιση του δημόσιου συστήματος υγείας, για την υπεράσπιση του ασύλου και των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, ενάντια στον χουντονόμο που καταργεί το δικαίωμα στη διαδήλωση, ενάντια στον πόλεμο, τον εθνικισμό, τον милитарισμό, τον ρατσισμό και τον φασισμό. Για να μην πληρώσουν η νεολαία, οι εργαζόμενοι και οι φτωχοί την κρίση, αλλά μόνο οι πραγματικά υπεύθυνοι: οι καπιταλιστές, οι τραπεζίτες και το πολιτικό τους προσωπικό. Για μια γενναία αύξηση της κρατικής χρηματοδότησης για υγεία και παιδεία και για τις κοινωνικές μας ανάγκες, όχι άλλα χρήματα για χρέος, τράπεζες και μεγάλες επιχειρήσεις, πολεμικούς εξοπλισμούς, αστυνομία και στρατό!

Σημαντικά φυσικά είναι η πάλη για την αντιμετώπιση όποιων προβλημάτων προκύψουν στις σχολές (π.χ. καθηγητική αυθαιρεσία, κόψιμο φοιτητικών παροχών), στις εστίες και στη φοιτητική μέριμνα γενικότερα, που βρίσκονται σε οριακή κατάσταση, με κινητοποιήσεις σε Προέ-

δρους τμημάτων, Κοσμήτορες, Πρυτάνεις. Επιπλέον, η ΣΣΠ θα παλέψει για την αναγέννηση του φοιτητικού συνδικαλισμού, για να λειτουργούν όλα τα όργανα του δια ζώσης, για το ξερίζωμα κάθε τι σάπιου υπάρχει εντός τους, για την ανασύνθεση-ανασυγκρότηση του φοιτητικού κινήματος και των συλλόγων σε επαναστατική κατεύθυνση. Με το άνοιγμα των σχολών, η ΣΣΠ θα παλέψει για την σύγκληση Γενικών Συνελεύσεων των Συλλόγων και την συγκρότηση επιτροπών, τηρώντας φυσικά όλα τα μέτρα προστασίας (μάσκες, ανοικτοί χώροι, αποστάσεις κ.α.) και θα ασκήσει κάθε πίεση για να οριστεί άμεσα ημερομηνία διεξαγωγής των φοιτητικών εκλογών εντός του χειμερινού εξαμήνου.

Το φοιτητικό κίνημα οφείλει να βαδίσει στον δρόμο που χαράσσει το νέο παγκόσμιο κύμα αγώνων και εξεγέρσεων σε ΗΠΑ, Λίβανο κ.α, στο οποίο η συμμετοχή της νεολαίας και των φοιτητών είναι ιδιαίτερα σημαντική. Ενάντια στην κυβέρνηση της ΝΔ, την μνημονιακή «αντιπολίτευση» των ΣΥΡΙΖΑ, ΚΙΝΑΛ, Ελληνική Λύση και το χουντό-κράτος έκτακτης ανάγκης, που όλοι μαζί οικοδομούν. Με όπλα του την αυτοοργάνωση, τους μαχητικούς αγώνες και τις δυναμικές μορφές πάλης, το φοιτητικό κίνημα μπορεί να παίξει τον ρόλο του πυροδότη μιας κοινωνικής έκρηξης της ελληνικής κοινωνίας, ενάντια στη περιθωριοποίηση και τον αποκλεισμό που βιώνει η νέα γενιά, για τη ζωή, την αξιοπρέπεια και το μέλλον που της αξίζει. Για να μην γίνει η νεολαία «κρέας για τα κανόνια τους», για να μπορέσει «να αναπνεύσει ξανά»!

Στην τελική ευθεία η δίκη της Χ.Α Στη φυλακή οι χρυσαυγίτες δολοφόνοι

Προς την ολοκλήρωσή της βρίσκεται η δίκη της χρυσής αυγής η οποία ξεκίνησε πριν πεντέμισι χρόνια περίπου. Η δίκη είχε διακοπεί από τον Μάρτη λόγω κορονοϊού και ξεκίνησε στα μέσα Ιούνη. Έχουν πραγματοποιηθεί 14 δικάσιμοι μέσα στο καλοκαίρι, ενώ απομένουν ακόμη 3. Σε αυτή την φάση ολοκληρώνονται οι αγορεύσεις των συνηγόρων υπεράσπισης, ενώ αναμένεται μέσα στο φθινόπωρο να ανακοινωθεί η τελική απόφαση για τους 69 κατηγορούμενους χρυσαυγίτες (ανάμεσα τους όλη η ηγεσία της ναζιστικής οργάνωσης και οι πρώην βουλευτές). Η δίκη της φασιστοσυμμορίας ξεκίνησε με τις καταθέσεις των μαρτύρων, τις αγορεύσεις της πολιτικής αγωγής και ακολούθησαν οι απολογίες των 69 κατηγορουμένων.

Όλοι οι φασίστες αντιμετωπίζουν βαριές κατηγορίες: ένταξη σε εγκληματική οργάνωση, διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης για τους 19 πρώην βουλευτές, δολοφονίες με πιο σημαντική την δολοφονία του Π. Φύσσα αλλά και απόπειρες δολοφονιών και μια σειρά από κατηγορίες πλημμεληματικού και κακουργηματικού χαρακτήρα (οπλοκατοχή, οπλοχρησία, εμπρησμός κ.α.).

Η δίκη

Μετά τις εκλογές της 7ης Ιουλίου στις οποίες η Χ.Α. υπέστη εκλογική πανωλεθρία, βρίσκεται πια σε μια διαλυτική κρίση με τα περισσότερα στελέχη να έχουν αποχωρήσει και να εγκαταλείπουν το ναζιστικό μόρφωμα το οποίο παραπαίει. Τελευταίο επεισόδιο ήταν η αποχώρηση του ευρωβουλευτή Α. Κωσταντίνου. Η κατάσταση αυτή αποτυπώνεται εν πολλοίς και στη δίκη, αν και η υπερασπιστική γραμμή των κατηγορουμένων ήταν στην πραγματικότητα από την αρχή σχεδόν ανύπαρκτη, παρόλο που βρήκε έναν σύμμαχο στην κατάπτυστη πρόταση της εισαγγελέως Α. Οικονόμου, που ανακοινώθηκε στις 18 Δεκέμβρη. Σύμφωνα με την πρόταση αυτή –που στην πράξη αναφύεται ακόμα και από τις ίδιες τις καταθέσεις χρυσαυγιτών– δεν υφίσταται εγκληματική οργάνωση και ο μόνος που πρέπει να καταδικαστεί είναι ο Ρουπακιάς για τη δολοφονία του Π. Φύσσα. (αναλυτικά για την εισαγγελική πρόταση βλ. φύλλο Ιανουαρίου 2020).

Οι χρυσαυγίτες έχοντας συνηθίσει σε ένα καθεστώς

ασυλίας και ακαταδίωκτου από δικαστές και αστυνομία για πολλά χρόνια, απαρνήθηκαν τη ναζιστική τους ιδεολογία με πρώτο και καλύτερο τον αρχηγό Μιχαλολιάκο, ενώ στη συνέχεια παραπονιόντουσαν για φρονηματική ή πολιτική διώξη! Το μοναδικό κοινό στοιχείο στις απολογίες ήταν οι δεκάδες αντιφάσεις, τα ψέματα και τα αλληλοκαρφώματα. Ειδικά μετά την επανέναρξη της δίκης η κατάσταση γίνεται ακόμη χειρότερη για τους φασίστες οι οποίοι προσπαθούν να σώσουν ο καθένας τον εαυτό του. Οι συνήγοροι υπεράσπισης δεν πρόσφεραν απολύτως τίποτα καινούργιο πέρα από ένα απίστευτο κομφούζιο που προσπαθεί να θολώσει τα νερά.

Μέσα από όλη τη διαδικασία τις δίκης (καταθέσεις μαρτύρων, βίντεο, μηνύματα κ.α.) αποδεικνύεται ξεκάθαρα ο εγκληματικός ρόλος της ΧΑ ο οποίος προέρχεται από την ναζιστική της ιδεολογία. Η δολοφονία Φύσσα και οι δεκάδες επιθέσεις των ταγμάτων εφόδου είναι εγκλήματα της ΧΑ και όχι μεμονωμένα περιστατικά. Γι' αυτό και οι πρώην βουλευτές Λαγός και Μίχος καταδικάστηκαν για ηθική αυτουργία (και μια σειρά στελεχών για φυσική αυτουργία) για την επίθεση στο «Συνεργείο» λίγους μήνες πριν την δολοφονία Φύσσα, παρ' όλο που και τότε η εισαγγελέας Οικονόμου είχε προτείνει την απαλλαγή όλων των κατηγορουμένων.

Η ΧΑ σε κρίση – Να τσακίσουμε τον φασισμό χρυσαυγίτικο και μνημονιακό

Δεν πρέπει να υπάρχει κανένας εφησυχασμός. Μπορεί η φασιστοσυμμορία της Χ.Α. τριχοτομημένη πλέον, μετά και την αποχώρηση και του υπαρχηγού Κασιδιάρη, να βρίσκεται σε μια διαλυτική κατάσταση, ο κίνδυνος όμως του φασισμού παραμένει. Οι δολοφονικές συμμορίες των φασιστών μπορεί να αποδειχθούν απαραίτητος στυλοβάτης των μνημονίων και του Κράτους Έκτακτης Ανάγκης και είναι πιθανό να επιχειρηθεί στο μέλλον μια εκ νέου ανασύστασή τους. Η έξοδος της ΧΑ από τη βουλή ήταν μια πρώτη νίκη, όμως δεν είναι αρκετή. Η φασιστική συμμορία δεν πρέπει να μείνει ατιμώρητη ούτε στις δικαστικές αίθουσες, και πολύ περισσότερο, ούτε στους αγώνες, ούτε στους δρόμους.

Χ. Ζ.

7 χρόνια από τη Δολοφονία του Παύλου Φύσσα

Εφτά χρόνια συμπληρώνονται στις 18 Σεπτεμβρίου από τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα. Ο Παύλος Φύσσας βρισκόταν το βράδυ της 17ης προς 18ης Σεπτεμβρίου σε καφετέρια στην Αμφιάλη. Ομάδα περίπου 30 χρυσαυγιτών, το γνωστό τάγμα εφόδου της ευρύτερης περιοχής, του είχαν στήσει καρτέρι. Ο Παύλος και οι φίλοι του αντιστάθηκαν στην επίθεση μέχρι τη στιγμή που έφτασε αυτοκίνητο με τον δολοφόνο-Ρουπακιά, ο οποίος αμέσως κατευθύνθηκε προς τον Φύσσα και τον μαχαίρωσε με επαγγελματικό τρόπο στο ύψος της καρδιάς. Ομάδα «ΔΙΑΣ» της αστυνομίας που βρισκόταν εκεί δεν επενέβη, παρά μόνο όταν ο Ρουπακιάς πήγε να φύγει, όταν και τον συνέλαβε. Οι υπόλοιποι χρυσαυγίτες έφυγαν ανενόχλητοι.

Ο Παύλος ήταν γιος εργατών, ενώ και ο ίδιος είχε δουλέψει κατά καιρούς στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη του Περάματος. Η κύρια ενασχόλησή του ήταν η μουσική και πιο συγκεκριμένα η χιπ-χοπ και η ραπ. Τα τραγούδια του έχουν στο επίκεντρο τους κατατρεγμένους, αυτούς που αγωνίζονται ενάντια στην αδικία και την καταπίεση, τον φασισμό, την καταστολή κ.α. Ο Παύλος συμμετείχε σε συναυλίες αλληλεγγύης ενώ είχε έντονη αντιφασιστική δράση σε μια περιοχή όπου εκείνη την περίοδο η Χρυσή Αυγή (ΧΑ) και τα τάγματα εφόδου της είχαν αποθρασυνθεί.

Γι' αυτό θέλησαν να του κλείσουν μία και καλή το στόμα. Την επομένη της δολοφονίας πραγματοποιήθηκε δυναμική διαδήλωση όπου δεκάδες χιλιάδες πλημμύρησαν τους δρόμους του Κερατσινίου. Η αστυνομία προσπάθησε να καταστείλει την διαδήλωση με δεκάδες προσαγωγές και συλλή-

ψεις, οχήματα εκτόξευσης νερού και πλαστικές σφαίρες, με αποτέλεσμα ένας διαδηλωτής να χάσει το μάτι του. Μεγάλες διαδηλώσεις έγιναν την ίδια μέρα σε όλη τη χώρα ενώ λίγες μέρες μετά πραγματοποιήθηκε στο κέντρο της Αθήνας η μεγαλύτερη αντιφασιστική κινητοποίηση των τελευταίων ετών.

Η δολοφονία του Φύσσα πυροδότησε κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις. Η ΧΑ με σειρά επιθέσεων και επιδειξιών δύναμης είχε εκπονήσει ένα σχέδιο κλιμάκωσης και αναβάθμισης της δράσης της. Ήθελε να αναλάβει έναν πιο καθάρια κατασταλακτικό ρόλο απέναντι στο εργατικό κίνημα, τις οργανώσεις και τους αγωνιστές, αναπτύσσοντας αυτόνομη στρατηγική. Το σχέδιο αυτό, χωρίς την έγκριση των αστικών επιτελείων έφτασε γρήγορα στα όρια του. Κάτω από την πίεση του κινήματος και μετά από μακρά περίοδο δικαστικής, αστυνομικής και πολιτικής ασυλίας στις δεκάδες δολοφονικές επιθέσεις, η κυβέρνηση Σαμαρά-Βενιζέλου αναγκάστηκε να χτυπήσει την ΧΑ συλλαμβάνοντας σχεδόν όλη την ηγεσία και αρκετά μέλη της. Η πολυκροτη δίκη της ΧΑ ξεκίνησε στις 20 Απρίλη 2015. Στα χέρια της «τυφλής» αστικής δικαιοσύνης καρκινοβατεί ακόμα ενώ όλοι οι κατηγορούμενοι κυκλοφορούν ελεύθεροι.

Σήμερα που η δίκη κοντεύει να ολοκληρωθεί και η ΧΑ είναι σχεδόν διαλυμένη και εκτός Βουλής δεν πρέπει να υπάρχει κανένας εφησυχασμός. Η κυβέρνηση της ΝΔ με μια όλο και πιο ακροδεξιά ρητορική, προχωράει την εφαρμογή του δόγματος «νόμος και τάξη» σε βαθμό που θα ζήλευαν και οι φασίστες της ΧΑ ενώ παράλληλα συνεχίζονται οι σφοδρές επιθέσεις στα δικαιώματα εργαζομένων και νεολαίας. Η εργατική τάξη και η νεολαία είναι που πρέπει να αγωνιστούν με ένα ταξικό μέτωπο για να μπουν ισόβια στη φυλακή οι φυσικοί και ηθικοί αυτουργοί της δολοφονίας του Παύλου Φύσσα. Για να διαλυθεί μια και καλή η ΧΑ και οι διάφορες φασιστικές ομάδες, για να ξηλώσει την κυβέρνηση της ΝΔ και όλους τους μνημονιακούς.

Να δοθεί άμεσα πολιτικό άσυλο στον Javed Aslam

Ο Τζαβεντ Ασλάμ είναι μετανάστης στην Ελλάδα εδώ και 25 χρόνια και είναι ο πρόεδρος της Πακιστανικής κοινότητας η «Ενότητα». Ήρθε έχοντας σπουδάσει πολιτικές επιστήμες στο Πακιστάν και στην Ελλάδα συνέχισε τις σπουδές του στη νομική. Σε διαρκή υπεράσπιση των δημοκρατικών δικαιωμάτων του πακιστανικού λαού έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στην υπεράσπιση των 28 πακιστανών που απήχθησαν το 2005 στην Ελλάδα από τη συνεργασία των μυστικών υπηρεσιών του Πακιστάν με την ΕΛ.ΑΣ. Ήταν τότε που με πρόσημα τον «πόλεμο ενάντια στην τρομοκρατία» η αντιδραστική κυβέρνηση του Πακιστάν προσπαθούσε από κοινού με την ελληνική κυβέρνηση να εξαλείψει όσους αγωνίζονται για δημοκρατικά δικαιώματα στο Πακιστάν με μαφιόζικες πρακτικές.

Γνωρίζοντας από πρώτο χέρι το αυταρχικό και αντιδημοκρατικό καθεστώς του Πακιστάν και τις εξοντωτικές διώξεις στους πολιτικούς του αντιπάλους, έχει γίνει και ο ίδιος ο Ασλάμ διαρκής στόχος της Πακιστανικής Πρεσβείας. Επανειλημμένα το Πακιστάν έχει εξαπολύσει κατηγορίες με στόχο να διωχθεί από την Ελλάδα και να απελαθεί στο Πακιστάν ώστε να μπορούν να του κρατήσουν το στόμα κλειστό. Παρόλα αυτά έχει αθωωθεί από όλες αυτές τις κατηγορίες.

Όσο καιρό είναι στην Ελλάδα έχει παίξει επιπλέον σημαντικό ρόλο στον αντιφασιστικό αγώνα –ιδίαιτερα στην δολοφονία του Σαχζάτ Λουκμάν από τους χρυσαυγίτες– με τον ρόλο του στα κινήματα αλλά και ως μάρτυρας κατηγορίας, αγωνίζεται σταθερά για να μπει στη φυλακή η Χρυσή Αυγή. Επίσης ήταν μπροστά στον αντιρατσιστικό αγώνα κόντρα στις αστυνομικές επιχειρήσεις «Ξένιος Δίας» και τις ρατσιστικές επιχειρήσεις «σκούπα» τις κυβερνήσεις Σαμαρά - Βενιζέλου που στοχοποιούσαν και φυλάκιζαν μετανάστες. Επίσης παρείχε νομική βοήθεια σε όσους μετανάστες προσπαθούν να βγάλουν χαρτιά.

Το 2019 έληξε η άδεια παραμονής του στην Ελλάδα μιας και η αθλία αντιμεταναστευτική πολιτική της ελληνικής κυβέρνησης προσπαθεί να τον εκδικηθεί για την αγωνιστική του δράση. Από τότε ο Ασλάμ αγωνίζεται για να του χορηγηθεί πολιτικό άσυλο μιας και είναι βέβαιο πως με την απέλαση του, όχι μόνο θα χάσει τη ζωή που έχτισε στην Ελλάδα εδώ και 25 χρόνια αλλά θα βρεθεί στη φυλακή ή και κάπου χειρότερα στο Πακιστάν αφού και το καθεστώς εκεί ψάχνει χρόνια τώρα ευκαιρία να τον συλλάβει.

Στις 4 Αυγούστου συζητήθηκε σε δεύτερο βαθμό η χορήγηση ασύλου στον Ασλάμ χωρίς ακόμη να έχει εκδικασθεί η υπόθεση. Ένα κύμα αλληλεγγύης έχει εκφραστεί από οργανώσεις της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς και μεταναστευτικά - προσφυγικά και αντιρατσιστικά κινήματα που πραγματοποίησαν συγκέντρωση αλληλεγγύης στην επιτροπή ασύλου. Την ίδια ώρα διάφορα ακροδεξιά ρετάλια (χρυσαιγίτες, ελληνική λύση κ.λπ.) ζητούν την απέλαση του επιδεικνύοντας την ενόχληση τους από την αντιρατσιστική δράση του Ασλάμ.

Ο αγώνας του Ασλάμ για πολιτικό άσυλο είναι ένας αγώνας υπεράσπισης των μεταναστευτικών και αντιρατσιστικών κινήματων στην Ελλάδα αδιαχώριστος από τους αγώνες για τα δικαιώματα των εργαζομένων (μεταναστών και ντόπιων) αλλά και ένας αγώνας αλληλεγγύης για τα δημοκρατικά δικαιώματα στο Πακιστάν, κόντρα στις απανταχού διώξεις του καθεστώτος. Να δικαιωθεί άμεσα ο Ασλάμ και όλοι οι πρόσφυγες και οι μετανάστες κόντρα στις ρατσιστικές πολιτικές απελάσεων και φυλακίσεων της ελληνικής κυβέρνησης.

Παγκόσμια οικονομία

Κατακλυσμός ύφεσης, ανεργίας, εξα...

Αν και πυροδοτήθηκε «εξωοικονομικά» (κορονοϊός), τροφοδοτώντας αρχικά την προπαγάνδα περί δυναμικής ανάκαμψης (σχήμα V, U κ.λπ.), στην πραγματικότητα η κρίση ήδη εκδηλωνόταν, αργόσυρτα, τα τελευταία 1-2 χρόνια. Η πανδημία, έπειτα, δέθηκε αξεδιάλυτα με τη λειτουργία και τις αντιφάσεις του σημερινού καπιταλισμού, δίνοντας στην κρίση διαστάσεις Αποκάλυψης. Ήδη ωχριά η κρίση του 2008-09, μάλλον θα ξεπεραστεί κι αυτή του 1929.

■ Σταύρος Σκεύος

Στο β' τρίμηνο, οι ανεπτυγμένες οικονομίες του ΟΟΣΑ συρρικνώθηκαν 9,8%, η μεγαλύτερη πτώση που έχει καταγραφεί σ' αυτές. Από το G7, τις πιο ακραίες επιδόσεις είχαν Βρετανία (-20,4%), Γαλλία (-13,8%), Ιταλία (-12,4%) και Γερμανία (-9,7%). Πα όλο το έτος, οι τρέχουσες προβλέψεις μείωσης του παγκόσμιου ΑΕΠ κλιμακώνονται (αναλόγως και των επιδημιολογικών σεναρίων) από -5% μέχρι -8% (μόλις -0,1% το 2008-09). Τα ευχολόγια περί σύντομης ανάκαμψης έχουν εγκαταλειφθεί. Σε σειρά κλάδων (τράπεζες, ενέργεια, ναυπηγεία κ.ά.) οι επιχειρήσεις -παρότι επιδοτούνται- απολύουν σωρηδόν. Σαρωτικές είναι οι επιπτώσεις σε τουρισμό (3^η μεγαλύτερη κατηγορία του παγκόσμιου εμπορίου) και συναφείς δραστηριότητες. Το παγκόσμιο εμπόριο μπορεί να μειωθεί ως και πάνω από 30%. Συνολικά, μια συστολή-σοκ.

Κρατικό χρήμα, ξέφρενος παρασιτισμός, συγκρούσεις...

Περισσότερο απ' το 2008-09, οι κυβερνήσεις απελευθερώνουν ωκεανούς χρήματος για να σώσουν το κεφάλαιο, πρωτίστως το μεγάλο. Εκτός απ' τα δημοσιονομικά προγράμματα συνολικά 16 τρισ. δολαρίων (ένα θηριώδες 20% του παγκόσμιου ΑΕΠ), οι κεντρικές τράπεζες παρέχουν αφειδώς «ρευστότητα» στον ιδιωτικό τομέα (αγορά ομολόγων, μειωμένα επιτόκια κ.λπ.). Όμως, αυτός ο χυδαίος και «ασύλληπτος» κρατισμός των νεοφιλελεύθερων (σφιχταγκαλιασμένοι με νεο- και παλαιο- κεϋνσιανούς, αποφασισμένοι να κάνουν μαζί «ότι χρειαστεί») δεν μπορεί να επανεκκινήσει την οικονομία. Αν και τα ποσά προκαλούν ίλιγγο, ο λόγος είναι απλός: η κατάρρευση των προοπτικών, που σωρεύει ζημιές και καθλώνει τις επενδύσεις, όσες ενέσεις κι αν γίνουν σε επιχειρήσεις «αναξιοπαθούσες» και «πολύ μεγάλες για ν' αποτύχουν», κολοσσούς με πηλίνα πόδια. Έτσι π.χ. 25 δισ. δολάρια κρατικών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις αερομεταφορών στις ΗΠΑ εξανεμίζονται ραγδαία από μηνιαίες ζημιές 5 δισ.

Κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες παραμυθιάζουν ότι θέλουν το χρήμα να κυλήσει στην «πραγματική οικονομία». Οι τελευταίες θέτουν γι' αυτό στόχους αύξησης του πληθωρισμού (που θα έδειχνε οικονομική αναθέρμανση). Ο κεντρικός αρθρογράφος

των Φαϊνάνσιαλ Τάιμς γράφει πως τα καταφέρνουν χειρότερα κι από «μια τυχαία γεννήτρια αριθμών, έναν πίθηκο που παίζει βελάκια ή ακόμα έναν ωροσκόπο». Το 2020, η προσφορά χρήματος εκτινάχθηκε 25%, χωρίς κανένα τέτοιο αποτέλεσμα... Όχι τυχαία. Όσο αυτό το χρήμα λείπει από επενδύσεις, θέσεις εργασίας κ.λπ. άλλο τόσο διαρρέει μέσα από μια αρρωστημένη λειτουργία του καπιταλιστικού συστήματος: α) Στη μαύρη τρύπα των ζημιών και χρεών επιχειρήσεων-ζόμπι. Π.χ. στη Γερμανία εκτιμάται ότι τέτοια είναι 1 στις 6 - σκελετοί που κρύβονται στη ντουλάπα, παρατείνοντας το μορατόριουμ πτωχεύσεων, που ο αριθμός τους μειώνεται παρά τη χειρότερη ύφεση μεταπολεμικά! β) Στην ανάκαμψη ή στα ρεκόρ των χρηματιστηρίων, όπου κερδοσκοπικά κεφάλαια απαλλοτριώνουν πλούτο πέρα από κάθε πραγματική οικονομική κατάσταση.

Η μερίδα του λέοντος ανήκει στην ελίτ των ελίτ. Ο πλουτισμός της είναι αμύθητος, αλλά και αυξάνεται με φρενήρεις ρυθμούς, π.χ. μέσα σε 1 μέρα, ο Μπέζος (Amazon) αύξησε την περιουσία του κατά 13 δισ. δολάρια! Μεγαθήρια (ιδιαίτερα της υψηλής τεχνολογίας) μετρημένα στα δάχτυλα απομυζούν τρομακτικά υπερκέρδη (π.χ. κεφαλαιοποίηση της Apple υψηλότερη απ' τις 100 μεγαλύτερες εισηγμένες στο λονδρέζικο χρηματιστήριο μαζί). Έτσι μεγαλώνει ένας δεισμός έναντι της μεγάλης μάζας των επιχειρήσεων, που στραγγαλίζονται και χαροπαλεύουν - και μαζί εντάσεις, διαιρέσεις, ανισορροπίες που ναρκοθετούν όποια ανάκαμψη.

Η κρατική παρέμβαση, το τυπογραφείο χρήματος δεν είναι κάποιο αεικίνητο, μια βάση ασφαλών κεφαλαίων που «μοχλεύονται» (επαναδανείζονται) στο άπειρο για τη διαίωνιση του καπιταλισμού. Στο τέλος, είναι καταδικασμένα ν' αποτύχουν, αυξάνοντας εκθετικά τα ελλείμματα και χρέη (δημόσια, ιδιωτικά), φέρνοντας κύμα χρεωκοπιών, μεγαλώνοντας απροσμέτρητα όποιο πρόβλημα σήμερα αγωνιωδώς μπαλώνουν ή μεταθέτουν. Ο καρκίνος του χρέους θρέφεται διαρκώς και με τον φτηνό δανεισμό (υπερπληθώρα κεφαλαίων, που λιμνάζουν και αναζητούν τοποθέτηση ακόμα και με

κριτήριο την ελάχιστη απαξίωση, βλ. αρνητικά επιτόκια) κρατών και επιχειρήσεων στις «αγορές», σ' ένα ντελίριο σαν να μην υπάρχει αύριο.

Η οικονομία των ΗΠΑ δίνει μια συμπτωτική εικόνα αυτής της κατάστασης (επίσης, τη διαχέει διεθνώς πολλαπλασιασμένη). Αστρονομική πτώση του ΑΕΠ (β' τρίμηνο -33% από το α', -9,5% ετήσια) και έκρηξη της ανεργίας (περίπου 25%), μεγάλο κεφάλαιο και υπερπλούσιο που γραπώνουν τρισεκατομμύρια των «κορονοπακέτων», ακόμα και κονδύλια προορισμένα για μικρότερες επιχειρήσεις. Η κεφαλαιοποίηση της Γουόλ Στριτ ξεπέρασε το πλάσιο του ΑΕΠ (μέχρι το 2000, ήταν το 3πλάσιο). Δεκάδες εκατομμύρια εργαζόμενοι και φτωχοί, περίπου ο μισός πληθυσμός, πέφτουν στην άβυσσο ενός άγριου καπιταλισμού: απώλεια εργασίας και εισοδήματος, καμία ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, μαζικές εξώσεις (πολύ χειρότερα απ' την «στεγαστική» κρίση του 2008, ενώ αίρεται το μορατόριουμ εξώσεων επί каранτίνας), σίτιση με κουπόνια - ενώ ο κορονοϊός θερίζει ταξικά και το βοήθημα 600 δολαρίων στους άνεργους κόβεται σε 200 (θα ακολουθήσουν κι άλλες περικοπές κοινωνικών δαπανών), γιατί... είναι ψηλό και αντικίνητρο να πάνε για δουλειά! Το έλλειμμα θα τριπλασιαστεί (16% του ΑΕΠ, το μεγαλύτερο απ' το 1945), το ομοσπονδιακό χρέος φτάνει το 100% και θα συνεχίσει ν' αυξάνεται.

Αυτός είναι ο βασικός τόνος για όλους τους παλιούς ιμπεριαλιστές, που μπαίνουν σε «δομική στασιμότητα» ή «ιαπωνοποίηση», δηλαδή βούλιαγμα σε χειρότερη κρίση, παρακμή, σήψη. Κι αν ακόμα δεν έχουμε άμεσα πιο άγρια κραχ (δεν είναι απίθανο να χαθεί κάθε έλεγχος, ιδιαίτερα με την υπερσυσσώρευση χρεών και πλασματικών κεφαλαίων), η κατανάλωση, οι επενδύσεις κ.λπ. θα αποσταθεροποιούνται διαρκώς, όποιες ανακάμψεις θα είναι εξαιρετικά αναμικτές, περισσότερο αναπηδήσεις που θα υποτροπιάζουν σε βίαιους σπασμούς, με τους αδύναμους κρίκους να έχουν πολλαπλασιαστεί και ιδιαίτερα το χρηματοπιστωτικό σύστημα (πλασματικά κεφάλαια) να είναι όλο και πιο

Θλίωσης

δύσκολο να ελεγχθεί. Δεν υπάρχει εναλλακτικό σχέδιο, δεν μπορεί να είναι τέτοιο π.χ. μια νέα φούσκα στις «πράσινες» επενδύσεις ή ένας «**καπιταλισμός του ασθενούς**», κρατικός παρεμβατισμός χωρίς παραγωγικές επενδύσεις και άλλη στρατηγική, που εξαντλείται στη διασωλήνωση του σημερινού συστήματος. Ιδιαίτερα η ΕΕ βρίσκεται σε δεινή θέση: η αντίδρασή της είναι ποσοτικά μικρή σε σχέση με ΗΠΑ και Κίνα – και, κυρίως, χωρίς άλλο στρατηγικό προσανατολισμό πέραν της «μνημονιακής» ηγεμονίας του γερμανικού ιμπεριαλισμού, που μεγαλώνει τις φυγόκεντρες τάσεις και την αποσύνθεση στο εσωτερικό των ευρωπαϊών ιμπεριαλιστών (π.χ. Ιταλία).

Αντίθετα, η Κίνα (το α' εξάμηνο, η ετήσια ύφεση περιορίστηκε σε -1,6%, καθώς στο β' τρίμηνο υπήρξε ανάκαμψη), όχι χωρίς αντιφάσεις, δείχνει έτοιμη για νέα μεγάλα βήματα, για μεγαλύτερη αποφασιστικότητα έναντι των ΗΠΑ (γενικά των δυτικών ιμπεριαλιστών), καθώς στηρίζεται σε ισχυρή παραγωγική βάση και είναι η βασική υποψήφια να βγει ενισχυμένη απ' την κρίση έναντι των ανταγωνιστών της. Αυτή η άμεση απειλή σημαίνει, ιδιαίτερα απ' την πλευρά των ΗΠΑ, πολλαπλασιασμό όλων των συγκρούσεων (εμπόριο, τεχνολογία, επενδύσεις, εξοπλισμοί, προπαγάνδα κ.λπ.).

... αφανισμός για εργαζόμενους και φτωχούς

Η παγκόσμια εργατική τάξη ζει έναν εφιάλτη. Περίπου η μισή θα πέσει στην ανεργία ή υποαπασχόληση. Το β' τρίμηνο, ο αριθμός των ωρών εργασίας παγκόσμια έπεσε 14% και η εκρηκτική απώλεια θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης (είχε αρχίσει το α' τρίμηνο, πριν την πανδημία) εκτιμάται ότι θα φτάσει φέτος μέχρι τα 700 εκ. Ανεργία και υποαπασχόληση, επίσημη ή κρυφή, δεν θα πέσουν ακόμα κι όταν η τωρινή ύφεση πιάσει «πάτο», διαλύοντας τα εργατικά δικαιώματα. Το παγκόσμιο «ευκίνητο» εργατικό δυναμικό εκτιμάται ότι θα φτάσει το 42% του συνόλου το 2022, με μεγάλα θύματα τη νέα «γενιά της ευκινήσιας» (Generation Flex). Τεράστιες μάζες ξεπέφτουν στην κατάσταση του «φτωχού εργαζόμενου». Ένα τσουνάμι φτώχειας, αποκλεισμού, εξαθλίωσης, πείνας, ακραίου υποσιτισμού υψώνεται, ειδικά για τους πιο αδύναμους (παιδιά, πρόσφυγες, γυναίκες, ηλικιωμένοι), με την κατάσταση σε τεράστιες περιοχές του πλανήτη να είναι δραματική.

Όσα νανουρίσματα κι αν ψάλλουν διάφοροι αστοί «προοδευτικοί», ξεπλυμένοι «ρεφορμιστές» ή νεοφιλελεύθεροι ελεήμονες-φιλόανθρωποι, για «κατάρτιση των ανέργων σε νέες δεξιότητες», «ελάχιστα εγγυημένο εισόδημα», επιδόματα φτωχοκομείου κ.ο.κ., ομολογώντας έτσι ότι το χρεωκοπημένο σύστημά τους δεν μπορεί να κινήσει την παραγωγή, να δώσει δουλειά και αξιοπρεπή διαβίωση, μία είναι η σωτήρια αλήθεια για την τάξη μας: Ενώτια στην καπιταλιστική σήψη και τον κανιβαλικό νεοφιλελευθερισμό, αγώνας μέχρι εσχάτων, για μια διεξοδό επαναστατική και σοσιαλιστική.

Βαλτώνει η ελληνική οικονομία Έρχεται νέο καταστροφικό μνημόνιο

Όλο και πιο ξεκάθαρα φαίνονται τα σημάδια μιας τεράστιας συρρίκνωσης της ελληνικής οικονομίας, έπειτα κι απ' την βαρύγδουπη «επανεκκίνηση» μέσω της άρσης των περιοριστικών μέτρων και του τουριστικού ανοίγματος. Η «βαριά βιομηχανία του τουρισμού» εξελίχθηκε σε παταγώδη αποτυχία: το καλοκαίρι, οι αφίξεις έπιασαν μόλις το 16% και τα έσοδα μόλις το 1/6 σε σύγκριση με πέρσι. Μάλιστα πολλές περιοχές είχαν μειώσεις αφίξεων έως και 70% τον μήνα αιχμής Αύγουστο.

Η νέα χρεωκοπία του ελληνικού καπιταλισμού μπορεί να επιταχύνθηκε απ' τις επιπτώσεις του κορονοϊού, όμως δεν δημιουργήθηκε ξαφνικά, τώρα, όπως θέλουν να λένε η κυβέρνηση και τα παπαγαλάκια της. Πρόκειται για ακόμα μια βαθιά κρίση, μέσα στη διαρκή υποβάθμιση και παρακμή που βιώνει την τελευταία 10ετία, με τα πολλαπλά μνημόνια, και όπου έρχεται η εμφάνιση της πανδημίας να δώσει τη χαριστική βολή, φέρνοντας ακόμα πιο βάρβαρα μνημόνια.

Πριν λίγες μέρες, βγήκε η έκθεση της ΕΛΣΤΑΤ, που δεν μπορεί να κρύψει την κατάσταση: η μεγαλύτερη ύφεση της ελληνικής οικονομίας μεταπολεμικά (-15,2% το β' τρίμηνο 2020 σε σύγκριση με το 2019), με το ΑΕΠ σε απόλυτους αριθμούς να πωγυρίζει 25 χρόνια και το χρέος να αναμένεται να σπάσει ρεκόρ, ξεπερνώντας το 200-210% του ΑΕΠ στο τέλος του 2020. Παρόλα αυτά, ο ξέφρενος δανεισμός δεν σταματά, με την έκδοση 10ετούς ομολόγου ύψους 1,5 δισ. στις «αγορές», φορτώνοντας κι άλλα χρέη στην ελληνική αποικία χρέους – τα οποία η κυβέρνηση, μ' ένα κρεσέντο «δημιουργικής λογιστικής», αθροίζει στα δι-αθέσιμα που υπάρχουν στο «μαξιλάρι»!

Το έλλειμμα στον προϋπολογισμό επανέρχεται και μπορεί να ξεπεράσει το 6% ή και το 10% (όσο πριν το πρώτο μνημόνιο). Όλα αυτά συνοδευόμενα από μια σταθερή αποεπένδυση (-10,3% οι ιδιωτικές επενδύσεις το α' εξάμηνο 2020), φθίνουσα παραγωγικότητα, πτώση της μεταποίησης, μείωση της κατανάλωσης (-10,1%), μείωση των εξαγωγών (-32,2% το α' εξάμηνο 2020), έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (-1,4 δισ. μέχρι τον Ιούλιο).

Παράλληλα, σύμφωνα με την Εθνική Τράπεζα, το 1/3 των «μικρομεσαίων» επιχειρήσεων δεν θα επιβιώσει, ενώ οι εξαγγελίες περί μειώσεων φόρων στη «μεσοαία τάξη» παραπέμπονται στις καλές (λόγω και των νέων υπερόγκων εξοπλισμών). Η οικονομία έχει γίνει «τοξική», παράγοντας διαρκώς χρέη, όλων προς όλους: το 2020, το συνολικό χρέος του ιδιωτικού τομέα (1/3 ιδιώτες/νοικοκυριά, 2/3 επιχειρήσεις) ανέρχεται σε 234 δισ. (105,6 δισ. στην εφορία, 91,7 δισ. στις τράπεζες και τις εταιρίες-γύπες «διαχείρισης χρέους», 36,3 δισ. στα ασφαλιστικά ταμεία).

Τα ποσά του Ταμείου Ανάκαμψης της ΕΕ, που τόσο διαφήμιζαν κυβέρνηση και αστική τάξη, αποδείχθηκαν μια απάτη. Από τη μια, είναι μειωμένα σε σχέση με τα προσδοκώμενα (πέραν των 12,5 δισ. δανείων, οι απευθείας χορηγήσεις θα είναι 16,5 δισ. από 22 που αναμενόταν). Είναι αστέιο η κυβέρνηση να υπολογίζει το ποσό στα 70 δισ. αθροίζοντας και μαγειρεύοντας τελείως άσχετα νούμερα. Από την άλλη, η εκταμίευση θα είναι πολύ αργή και αυστηρώς ελεγχόμενη απ' τους Ευρωπαίους δανειστές-ιμπεριαλιστές. Άρα πρόκειται για ποσά που όχι μόνο δεν επανεκκινούν πραγματικά την οικονομία και δεν αναχαιτίζουν την ύφεση, αλλά προορίζονται για «επενδύσεις» όπως προγράμματα κατάρτισης, «πράσινη ενέργεια», «νεοφυής επιχειρηματικότητα», «εμβληματικά» έργα τύπου Ελληνικού και άλλες τέτοιες κομπίνες, που θα καταλήξουν στις ξεχειλωμένες τσέπες των «αρίστων». Ήδη έχουν ρημάξει

δισεκατομμύρια από τα «μέτρα στήριξης της οικονομίας», ενώ συγκριτικά δόθηκαν ψίχουλα για στήριξη των εργαζομένων μέσα στην καραντίνα.

Έτσι, αυτή η κρίση θα δώσει το έναυσμα στους νεοφιλελεύθερους για μια νέα, σαρωτική επίθεση στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων και φτωχών λαϊκών στρωμάτων, ένα διαλυτικό χτύπημα στα δημόσια αγαθά, εργατικά-κοινωνικά δικαιώματα και κατακτήσεις. Η επίσημη ανεργία έχει σκαρφαλώσει στο 17%, με ένα μεγάλο κομμάτι να κρύβεται κάτω από την αύξηση του «μη ενεργού πληθυσμού» και βέβαια την ελαστική και άτυπη/μαύρη απασχόληση. Σύμφωνα με τον ΟΑΕΔ, τον Μάρτιο-Μάιο οι άνεργοι αυξήθηκαν περίπου κατά 400.000, φτάνοντας πλέον τα 1,1 εκ. Τα προγράμματα Sufe και Συν-Εργασία επιβάλλουν μια ακόμα πιο ζοφερή «κανονικότητα» στο Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης, φτάνοντας ως τα «συμβόλαια μηδενικών ωρών», δηλαδή πλήρως ελαστικές σχέσεις, με «προσωρινές» (βλ. μόνιμες) μειώσεις μισθών που φτάνουν το 50% και με τη γενική συμπίεση όλων των μισθών προς τον βασικό των 534 ευρώ. Οι απλήρωτες υπερωρίες για τους εργαζόμενους που θα μπουν σε υποχρεωτική καραντίνα, τα μέτρα μείωσης των δώρων (υπολογισμός με τα 534 ευρώ, όχι με το σύνολο του μισθού) κ.ά. είναι δείγματα από το νέο αντεργατικό τσουνάμι. Ο τύπος του «εργαζόμενου φτωχού», μετακινούμενου ανάμεσα στην εργασία, ανεργία και υποαπασχόληση, εξαρτώμενου από πενιχρά επιδόματα-ελεημοσύνες θα είναι πλέον ο κανόνας, όταν ήδη το 50% ζει γύρω στο όριο της φτώχειας. Η νέα έκρηξη των ελλειμμάτων και χρεών θα σημαίνει σαρωτικές μειώσεις σε κρατικές δαπάνες, επιθέσεις σε εκπαίδευση, υγεία, κοινωνική ασφάλιση, δημοτικές και κοινωνικές υπηρεσίες, εργαζόμενους στο δημόσιο κ.λπ., με συρρικνώσεις, λουκέτα, μειώσεις μισθών, ολοένα και πιο βαθιά εισβολή των ιδιωτών-αρπακτικών (υπεργολαβίες, ΣΔΙΤ και συμπράξεις, διδάκτρα κ.ά.). Η προστασία της α' κατοικίας ήδη μετατρέπεται σε «επιδότηση ενοικίου», δηλαδή αρπαγή των σπιτιών των λαϊκών οικογενειών.

Η ντόπια ελίτ, ανίκανη και αδιάφορη να εφαρμόσει ένα διαφορετικό σχέδιο (όπως αποκαλύπτει για ακόμα μια φορά και η ακραία νεοφιλελεύθερη έκθεση Πισαριδίδη), εξαθλιώνει όλο και μεγαλύτερα κοινωνικά στρώματα. Είναι μαθημένη στη λαμογιά και τον παρασιτισμό και όσο ελέγχει την οικονομική ζωή της χώρας, τόσο περισσότερο θα απομυζά τον πλούτο, θα παροξύνει την υπερεκμετάλλευση της εργασίας και τις ανισότητες. Όσο «σφίγγει το ζωνάρι» της παγκόσμιας κρίσης, τόσο θα σέρνονται σε ατέλειωτα δάνεια από τους ιμπεριαλιστές και τις «αγορές», με μόνο αποτέλεσμα το βάθεμα της αποικίας χρέους και νέα μνημόνια, που θα πληρώσουν ξανά η εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Η μόνη λύση για να ξεφύγουμε απ' αυτό τον βούρκο, είναι σκληροί ταξικοί αγώνες, που θα βάζουν μπροστά τις ανάγκες της εργατικής τάξης και των φτωχών, με ένα ριζοσπαστικό πρόγραμμα σωτηρίας, που θα υλοποιηθεί από μια επαναστατική Κυβέρνηση των Εργαζομένων.

■ Χάρης Μάργαρης

Μητσοτάκης στη ΔΕΘ

Φέρνει βαρύ μνημονιακό χειμώνα

Η αποτυχία της κυβέρνησης στην διαχείριση της πανδημίας μετά το τυχοδιωκτικό άνοιγμα του τουρισμού και την άρνηση οποιασδήποτε ουσιαστικής ενίσχυσης του ΕΣΥ, έφερε την ακύρωση της ΔΕΘ. Μέσα σε κλίμα πρωτοφανούς κοινωνικής ανασφάλειας λόγω της οικονομικής και υγειονομικής κρίσης καθώς και της οξυμένης έντασης στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, ο Μητσοτάκης ετοιμάζεται να εκφωνήσει στη ΔΕΘ έναν λόγο πανηγυρικό για την κυβερνητική πολιτική και να εξαγγείλει νέες παροχές στο Κεφάλαιο. Ήδη οι δηλώσεις των κυβερνητικών στελεχών και η έκθεση Πισσαρίδη προετοιμάζουν για βαριά δεινά την ελληνική εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα.

Αντεργατική λαίλαπα

Η ύφεση της ελληνικής οικονομίας έφτασε στο 15,2% το 2^ο τρίμηνο και αναμένεται να είναι στο 10% στο σύνολο της χρονιάς. Η ανεργία σκαρφάλωσε πάνω από το 20%. Τα ιδιωτικά χρέη έχουν εκτιναχτεί μαζί με τα κόκκινα δάνεια, ενώ το δημόσιο χρέος ξεπέρασε το 200% του ΑΕΠ. Το εργατικό και λαϊκό εισόδημα έχει τσεκουρωθεί λόγω της ανεργίας, της υποαπασχόλησης, της ετσιθελικής μείωσης των μισθών με τις ΠΝΠ, της υπερφορολόγησης. Η ΝΔ σε γραμμή ΔΝΤ εξαγγέλλει διαρκώς βοηθητικά μέτρα για τους επιχειρηματίες και περιοριστικά μέτρα για τα εργατικά δικαιώματα.

Συνεχίζεται η αναστολή συμβάσεων στους τομείς εστίασης, μεταφορών, τουρισμού, πολιτισμού και για τον Οκτώβριο με

τις μειωμένες αμοιβές των εργαζομένων. Παράταση της τηλεργασίας ως το τέλος του χρόνου, μιας πρακτικής που εκμεταλλεύονται οι επιχειρήσεις για μειώσεις μισθών και αθρόες απολύσεις. Συνέχιση ως το τέλος του χρόνου του προγράμματος «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ» που μειώνει το εργατικό κόστος για την εργοδοσία. Θεσμοθέτηση απλήρωτων υπερωριών για όσους εργαζόμενους εξαναγκαστούν σε καραντίνα. Νέα μείωση των ασφαλιστικών εισφορών για την εργοδοσία. Μείωση του δώρου Χριστουγέννων. Νέα παρέμβαση στο ασφαλιστικό σύστημα που θα το μεταβάλλει πλήρως από αναδιανεμητικό σε κεφαλαιοποιητικό. Νέο πτωχευτικό δίκαιο που μεταβάλλει τους χρεωμένους ιδιοκτήτες σε υπερχρεωμένους ενοικιαστές. Συνεχίζεται το ξεπούλημα των κόκκινων δανείων σε fund και οι απολύσεις τραπεζοϋπαλλήλων. Οι μαζικές απολύσεις εκπαιδευτικών στα ιδιωτικά σχολεία/κολέγια και η αλλαγή των εργασιακών τους σχέσεων μετά το νομοσχέδιο Κεραμέως, που λειτουργούν ως «λαγός» και για την δημόσια εκπαίδευση.

Υγεία – Παιδεία στο κόκκινο

Τα παχιά λόγια για την ενίσχυση της δημόσιας υγείας αποδείχτηκαν «φύκια για μεταξωτές κορδέλες». Αφού υποβάθμισαν εργασιακά και μισθολογικά το 40% (τους ήρωες!) του νοσηλευτικού προσωπικού, δεν ενίσχυσαν με το απαραίτητο προσωπικό, αντιδραστήρια κ.λπ., τα νοσοκομεία και τώρα στο δεύτερο κύμα της πανδημίας δεκάδες μολύνσεις γιατρών και νοσηλευτών

αφήνουν τα νοσοκομεία για μέρες με ελλείψεις προσωπικό και σε αναστολή λειτουργίας κλινικές, με αποτέλεσμα χιλιάδες ασθενείς να διακινδυνεύουν την ζωή τους. Με αυτές τις συνθήκες η λειτουργία των νοσοκομείων το φθινόπωρο και τον χειμώνα είναι άκρως επισφαλής και επικίνδυνη.

Τα σχολεία ανοίγουν στις 14 Σεπτεμβρίου με σχέδιο «πλημμύρα» της Κεραμέως. Αφού με τον καλοκαιρινό νόμο για την εκπαίδευση αύξησαν τον αριθμό μαθητών ανά τάξη από 22 σε 25(!) και δεν ενίσχυσαν το προσωπικό καθαριότητας των σχολείων, καμώνονται πως έλυσαν το πρόβλημα της πανδημίας στα σχολεία με τις μάσκες (αναποτελεσματικό μέτρο για τόσες ώρες σε κλειστό χώρο) και τα ατομικά παγούρινο! Από την άλλη, τα πανεπιστήμια παραμένουν σε καθεστώς τηλεκπαίδευσης και τηλεξεταστικής, όχι από τον φόβο της πανδημίας αλλά από τον φόβο κινηματικών αντιδράσεων των φοιτητών και της νεολαίας.

Απέναντι στην αβίωτη για τους εργαζόμενους και τον λαό καθημερινότητα, ο Μητσοτάκης υπόσχεται «ασπίρινες». Παράταση δύο μηνών για τα επιδόματα ανεργίας που έληξαν. Μείωση των απαιτούμενων ενσήμων από 100 σε 50 για τους εποχιακά εργαζόμενους ώστε να δικαιούνται ταμείο ανεργίας. Στήριξη καλλιτεχνών, ξεναγών με αποζημίωση ειδικού σκοπού. Και πολλά «ΘΑ» για τα μεγάλα έργα της Θεσσαλονίκης, που είτε καρκινοβατούν, είτε είναι στα χαρτιά. Δηλαδή αγορά μεταχειρισμένων λεωφορείων για τον ΟΑΣΘ που είναι στην χειρότερη κατάσταση που ήταν ποτέ, επιτάχυνση(!) των έργων στο

ΜΕΤΡΟ, διάνοιξη της εσωτερικής περιφερειακής οδού και σύνδεση της με το λιμάνι, δημιουργία πάρκου στο πρώην στρατόπεδο Παύλου Μελά, ανάπλαση της ΔΕΘ.

Σε περίοπτη θέση η ενίσχυση των στρατιωτικών δυνάμεων

Ακολουθώντας μια τυχοδιωκτική πολιτική στο Αιγαίο και την Μεσόγειο ενάντια στην Τουρκία και σε συμμαχία με σάπια καθεστώτα (Ισραήλ, Αίγυπτο), επιχειρούν με βάση την στρατιωτική ισχύ του ελληνικού καπιταλισμού να αδράξουν κέρδη για το ντόπιο κεφάλαιο βάζοντας την χώρα σε πολεμικές περιπέτειες.

Θα εξαγγείλουν προσλήψεις στις ένοπλες δυνάμεις και νέα εξοπλιστικά προγράμματα πολλών δισεκατομμυρίων (θα ξεπερνούν τα 10 δισ.) που θα γονατίσουν τον ήδη χρεοκοπημένο ελληνικό καπιταλισμό ενώ θα στερήσουν καθοριστικά αναγκαίους πόρους για τις ανάγκες του ελληνικού λαού. Ταυτόχρονα, η εθνικιστική προπαγάνδα έχει σκοπό να υποτάξει το εργατικό κίνημα στο όνομα της εθνικής ενότητας και σε αυτό έχουν συμμαχούς τους άθλιους του ΣΥΡΙΖΑ και τους γραφειοκράτες του ΚΚΕ. Σε αυτή την κατεύθυνση είναι και ο νόμος απαγόρευσης των διαδηλώσεων και οι διαρκείς επιθέσεις σε διαδηλωτές, σε καταλήψεις στέγης, σε Τούρκους αγωνιστές, στους μετανάστες.

Δεν υπάρχει καμία ελπίδα στα νεοφιλελεύθερα παραμύθια του Μητσοτάκη. Μόνη ελπίδα η οργανωτική ανασυγκρότηση και πολιτική ανασύνθεση του εργατικού κινήματος για να απαντήσει με αγώνες στην αστική επίθεση. Η διαδηλώση στη ΔΕΘ να γίνει η αρχή για μια ταξική απερίθωτη αντίθεση ενάντια στα νέα Μνημόνια, τον εθνικισμό και την καταστολή.

■ Α. Φ.

Όχι «ατομική ευθύνη» και «ειδικοί»

Αγώνας για πραγματικές λύσεις!

Το τυχοδιωκτικό άνοιγμα του τουρισμού, για να εξυπηρετηθούν οι καπιταλιστές και να διασωθούν τα κρατικά έσοδα, συντέλεσε στην αναζωπύρωση της πανδημίας. Λίγες μέρες πριν το άνοιγμα των σχολείων, με αγωνία και οργή εργαζόμενοι, εκπαιδευτικοί, λαϊκά στρώματα παρακολουθούν την Κεραμέως να συνεντευξιάζεται, να «τουτάρει» ότι όλα είναι έτοιμα. Πρόκειται για επικίνδυνο ρίσκο σε βάρος των μαθητών, των εκπαιδευτικών, της δημόσιας υγείας. Προκλητικά η κυβέρνηση παρέκαμψε κάθε ορθολογική σύσταση. Αντί μείωσης του αριθμού των μαθητών ανά τάξη (σε μέγιστο 15) και κονδύλια για κτήρια και προσλήψεις, εμφάνισε τον μαγειρεμένο μέσο όρο 17, ώστε να πείσει για την επάρκεια της μάσκας, που θα δώσουν 2 σε κάθε μαθητή – τέτοια απλοχεριά! Και βέβαια διαφημίζει τα παγούρινο από φιλεύσπλαχνους εφοπλιστές! Την ίδια στιγμή, διαλύει τις εργασιακές σχέσεις των εκπαιδευτικών (προωθείται η 3μηνη πρόσληψη αναπληρωτών κ.ά.), προωθεί τις νεοφιλελεύθερες «λύσεις» της τηλεκπαίδευσης, αργεί τους διαγωνισμούς για παροχή μασκών, αντισηπτικών κ.λπ. – και μας λιβανίζει τους ιδιώτες-χορηγούς όπου στρέφεται για κονδύλια.

Το μπάχαλο μετά την επιβεβαίωση κρούσματος εκπαιδευτικού σε σχολείο της Καλλιθέας, με το υπουργείο να ρίχνει το βάρος στους εκπαιδευτικούς (αν φόραγαν μάσκα όταν συγκεντρώθηκαν για να συζητήσουν το θέμα), είναι μόνο ένα δείγμα τι θ' ακολουθήσει.

Δημόσια υγεία: ανοιχτό ψέμα η «ενίσχυση»

Υποτίθεται η σκληρή καραντίνα κέρδιζε χρόνο για την ενίσχυση της δημόσιας υγείας (μετά τη μαζική, διαρκή κατάρρευση της στα μνημονιακά χρόνια)... σήμερα, λείπουν ακόμα και σεντόνια! Οι κενές οργανικές θέσεις είναι πάνω από 30.000. Οι 6.000 προσλήψεις, αμφίβολες κι αυτές, είναι συμβασιούχων με ημερομηνία λήξης. Απ' τον Φλεβάρη, εκκρεμούν 1.000 μόνιμες προσλήψεις γιατρών. Η δήλωση ότι γίνονται υποχρεωτικά τεστ στο υγειονομικό προσωπικό που γυρνάει από άδεια, διαψεύδεται από τις οδηγίες για ερωτηματολόγια, που κρίνουν αν θα γίνει τεστ. Άλλωστε, για τους εργαζόμενους στην υγεία ο χώρος έκθεσης είναι στην εργασία και απαιτούνται μαζικά, επαναλαμβανόμενα τεστ.

Οι ελλείψεις σε ΜΕΘ είναι χιλιάδες. Η κυβέρνηση παρουσιάζει μια πλασματική αύξηση, συμπεριλαμβάνοντας τις ιδιωτικές. Το 2020 θέλουν, λέει, να έχουμε τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (1.200), ούτε το 50% των πραγματικών αναγκών σύμφωνα με τις οδηγίες του ΠΟΥ (θα χρειάζονταν 3.500). Τα νοσοκομεία αναφοράς αυξάνονται στα χαρτιά, αλλά στην πράξη αδυνατούν να τηρήσουν στοιχειώδεις προϋποθέσεις νοσηλείας. Τα υγειονομικά πρωτόκολλα γίνονται λάστιχο λόγω ελλείψεων. Τραγική παραμένει η κατάσταση στην πρωτοβάθμια υγεία (π.χ. στην Αττική, σε 3,7 εκ. κατοίκους αντιστοιχούν 17 Κέντρα Υγείας και μόλις 369 γιατροί).

Μαζικά τεστ: επείγουσα ανάγκη

Ο αποκαθλωμένος Τσιόδρας με ειλικρί-

νεια είχε παραδεχτεί ότι τα δωρεάν τεστ για όλους έπρεπε ν' αποφευχθούν, γιατί κόστιζαν «μερικά εκατομμύρια ευρώ». Τι ποσό, μπροστά στο φαγοπότι των γαλάζιων «αρίστων», που νόμιμα και παράνομα ξεκοκαλίζουν κρατικό χρήμα! Σύμφωνα με τον ΠΟΥ (είχε λανσάρι το σύνθημα «τεστ, τεστ, τεστ») αλλά και με έγκυρες αναλύσεις, τα μαζικά τεστ μπορούν να σώσουν ζωές, αποκαλύπτοντας τη διασπορά. Να μια πραγματική πολιτική προστασίας της δημόσιας υγείας.

Τα τεστ πρωτοήρθαν στην Ελλάδα τον Φλεβάρη. Τιμολογήθηκαν από ιδιωτικά εργαστήρια και διαγνωστικές αλυσίδες ως και 320 ευρώ το ένα. Σε Γερμανία, Ολλανδία, Βέλγιο, Γαλλία κ.ά. κοστίζουν το πολύ 60 ευρώ. Στο Γκρόνινγκεν (Ολλανδία), τα ανέλαβε η ιατρική σχολή και το εργαστήριο υγιεινής και επιδημιολογίας, ακόμα πιο φτηνά, σε συνεργασία με τον δήμο. Ακόμα κι απ' τους μοριακούς αναλυτές που προμηθεύτηκε το ΕΣΥ, πολλοί δεν λειτουργούν σκόπιμα, πριμοδοτώντας τους ιδιώτες (όπως και με την υπερτιμημένη εκμίσθωση ΜΕΘ, «συμπράξεις» που είναι ένα νόμιμο σκάνδαλο διάρκειας).

Αντιδημοκρατική, σκοταδιστική προπαγάνδα

Αφού άρπαξαν την ευκαιρία της καραντίνας για να περάσουν σωρεία αντεργατικών μέτρων και έκαναν μια γενική πρόβα αστυνομοκρατίας (απαγόρευση κυκλοφορίας), οι ούλτρα νεοφιλελεύθεροι του Μητσοτάκη συνεχίζουν να πουλάνε μπαγιάτικη «ατομική ευθύνη» και «εθνικό φιλότιμο». Τα ΜΜΕ τους αβαντάρουν, προβάλλοντας διάφορους «ψε-

κασμένους» – που, εντέλει, ο ανορθολογισμός τους δεν είναι παρά η άλλη όψη της αντιφατικής και αλήτικης πολιτικής της κυβέρνησης, της «αγοράς», ενός σάπιου συστήματος που κερδοσκοπεί πάνω σε ανθρώπινες ζωές.

Δεν μπορούν, όμως, πλέον να κρύψουν τη φωνική ανεπάρκεια τους, όσο κι αν ενοχοποιούν τη νεολαία ή το λαό για «απειθαρχία». Η προπαγάνδα περί «ειδικών» δεν μπορεί να κρύψει τις αντιφάσεις και γελοιότητες, που ξεγυμνώνουν τον ταξικό χαρακτήρα της νεοφιλελεύθερης κυβερνητικής πολιτικής. Ενώ οι μπάτσοι μπούκαραν στα λεωφορεία για να επιβάλλουν πρόστιμα και να πουλήσουν νταηλίκι στον κόσμο που αναγκαστικά στοιβάξεται, ο υπ. Μεταφορών Καραμανλής χασκογελούσε «παραδεχόμενος» ανεπάρκεια των δρομολογίων. Ενώ τα στρατόπεδα συγκέντρωσης των προσφύγων είναι υγειονομικές βόμβες, ο υπ. Μετανάστευσης Μητσαράκης συνεχίζει τον χαβιά για «κλειστές» δομές-φυλακές.

Να ενώσουμε τις φωνές από την υγεία, την εκπαίδευση, παντού, που διαμαρτύρονται και οργίζονται για την εγκληματική κυβερνητική διαχείριση της πανδημίας. Να προχωρήσουμε σε κινητοποιήσεις και αγώνες μ' ένα πρόγραμμα έκτακτης ανάγκης, άμεσης σωτηρίας, για πραγματικές λύσεις.

Λεφτά για τις κοινωνικές ανάγκες – Όχι για εξοπλισμούς και καταστολή. Φορολογήστε κεφάλαιο-πλούσιους.

Μαζικά, για όλους: Δωρεάν τεστ και μέσα προστασίας. Μόνιμες προσλήψεις και υλικά-υποδομές σε υγεία, παιδεία, ΜΜΜ, κοινωνικές υπηρεσίες. Κλείστε τα στρατόπεδα συγκέντρωσης προσφύγων.

Επίταξη ιδιωτικής υγείας. Εθνικοποίηση με εργατικό έλεγχο όλου του τομέα υγείας.

■ Σοφία Θεοδωροπούλου

ΟΞΥΝΕΤΑΙ Ο ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΚΑΙ ΘΡΑΣΥΔΕΙΛΗ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

Η συνεχιζόμενη και εντεινόμενη κλιμάκωση του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο, καθιστά αυτό το «διαρκές» επεισόδιο σαν όχι μόνο το πιο επικίνδυνο (τουλάχιστον από την περίοδο των Ιμίων και έπειτα), αλλά και το πιο μακρόχρονο του ανταγωνισμού των δύο χωρών εδώ και δύο δεκαετίες. Μέσα σε αυτήν την κατάσταση, κανένα ενδεχόμενο δεν μπορεί να αποκλειστεί, ακόμα και αυτό ενός θερμού επεισοδίου ή ενός γεγονότος ακόμα πιο επικίνδυνου.

Η τρίμηνη παράταση της τουρκικής NAVTEX για τις έρευνες του «Oruc Reis» σε ύδατα που η Ελλάδα θεωρεί μέρος της υφαλοκρηπίδας της, συνοδεύτηκε από την εντολή του Ερντογάν να απαντιέται άμεσα από το τουρκικό ναυτικό κάθε ελληνική πρόκληση. Αυτό φαίνεται να είναι αποτέλεσμα τόσο του επεισοδίου ανάμεσα στη φρεγάτα «Λήμνος» και του τουρκικού «Kemal Reis», όσο και της συνολικότερης στάσης της ελληνικής μπουρζουαζίας σχετικά με το ζήτημα της κυριαρχίας στο Αιγαίο και τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο.

Ο τουρκικός καπιταλισμός αποτελεί αναμφισβήτητα την πιο σημαντική δύναμη στην περιοχή, και ανέρχεται στο επίπεδο ενός υποϊμπεριαλισμού. Καταφέρει να έχει μια ανεξάρτητη πολιτική και στρατηγική, ισορροπώντας ανάμεσα στα αντιμαχόμενα στρατόπεδα των δυτικών ιμπεριαλιστών (ΗΠΑ-ΕΕ) από τη μία, και Κίνας-Ρωσίας από την άλλη, χωρίς όμως να υποτάσσει τα συμφέροντά του σε κανέναν από τους δύο. Είναι σε θέση να χειρίζεται πολλά ανοιχτά μέτωπα ταυτόχρονα (ελληνοτουρκικά, κούρδικό, Λιβύη, εσωτερική κατάσταση

της Τουρκίας). Όσον αφορά την πολυδιαφημισμένη από τα ελληνικά ΜΜΕ κρίση της τουρκικής οικονομίας, αυτή είναι μεν υπαρκτή, ωστόσο είναι σε μεγάλο βαθμό συγκυριακή, και σε κάθε περίπτωση ασύγκριτα μικρότερη και με πολύ περισσότερες εφεδρείες για να αντιμετωπιστεί από αυτήν του ελληνικού καπιταλισμού. Αρκεί να πούμε ότι το δημόσιο χρέος της Τουρκίας ανέρχεται περίπου στο 40% του ΑΕΠ της, (το αντίστοιχο της Ελλάδας φτάνει στο 200%)!

Η ελληνική αστική τάξη και η κυβέρνηση της ΝΔ (όπως και του ΣΥΡΙΖΑ προηγουμένως) εφαρμόζουν μια θρασυδειλη πολιτική. Γνωρίζουν ασφαλώς ότι αργά ή γρήγορα θα αναγκαστούν να προσέλθουν σε ένα διάλογο και σε έναν τουλάχιστον μερικό συμβιβασμό με την Τουρκία. Αυτός είναι και ο λόγος που η Ελλάδα έδωσε τα ρέστα της μια προηγούμενη περίοδο, κατά την οποία η Τουρκία περνούσε μία φάση προστριβής με τους Δυτικούς ιμπεριαλιστές, και κυρίως τις ΗΠΑ, προσπαθώντας να ανελιχθεί σε τοπική της περιοχής και να εκμιαύσει μια στήριξη των ιμπεριαλιστών. Ήταν αυτή που ξεκίνησε να χαράζει οικόπεδα, από κοινού με την Κύπρο, προχώρησε σε συμφωνίες με τα καθεστώτα της Αιγύπτου και του Ισραήλ (αντιπάλων της Τουρκίας), επιχείρησε να αναβαθμίσει τον ρόλο της στο ΝΑΤΟ, προσφέροντας αφειδώς την επικράτειά της για τη δημιουργία βάσεων.

Αυτή η περίοδος όμως έχει παρέλθει, και όπως είναι φυσικό οι ιμπεριαλιστές αναγνωρίζοντας το πολύ μεγαλύτερο στρατηγικό βάθος του τουρκικού καπιταλισμού, επιδιώκουν αυτή τη συμφωνία να εξυπηρετεί περισσότερο τα δικά του συμφέροντα και όχι αυτά του ελληνικού. Μοναδική εξαίρεση

αποτελεί η Γαλλία, η οποία όμως από μόνη της δεν μπορεί να αλλάξει δραστικά τον συσχετισμό δυνάμεις μεταξύ των δύο αντιπάλων.

Η από κοινού οριοθέτηση ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδας-Αιγύπτου, είναι μια άκρως επιθετική κίνηση, που είναι αδύνατο να γίνει αποδεκτή από την Τουρκία, καθώς την αποκόπτει πλήρως από μια πιθανή εκμετάλλευση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων. Η δε επέκταση των χωρικών υδάτων της Ελλάδας από 6 σε 12 ναυτικά μίλια προς το Ιόνιο, που πρόσφατα σε πανηγυρικό τόνο υποσχέθηκε ο Μητσοτάκης, είναι ένα μνημείο θρασυδειλίας, καθώς από τη μία επιχειρεί να ανεβάσει τους τόνους, (1) αλλά από την άλλη δεν επιχειρεί κάτι αντίστοιχο στην πλευρά του Αιγαίου.

Ολόκληρη η προπαγάνδα της ελληνικής αστικής τάξης βασίζεται στο αφήγημα ότι η Ελλάδα υπερασπίζεται απλώς τα κυριαρχικά της δικαιώματα απέναντι σε μια επιτιθέμενη, άπληστη Τουρκία, απέναντι σε έναν σχεδόν παρανοϊκό Ερντογάν. Πρόκειται για το κλασικό μοτίβο κάθε αστικής τάξης που ετοιμάζεται για σύγκρουση: να πείσει την εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα στο εσωτερικό της χώρας της ότι αυτή δεν επιθυμεί τον πόλεμο, ότι είναι ειρηνική, αλλά αν χρειαστεί θα πολεμήσει για τα δικαιώματα του λαού της. Δυστυχώς, τον πολυτιμότερο σύμμαχο σε αυτήν την προπαγάνδα της η κυβέρνηση τον έχει βρει στην ίδια την αντιπολίτευση: και όχι μόνο στο ΚΙΝΑΛ, τον ΣΥΡΙΖΑ, ή τα διάφορα ακροδεξιά μορφώματα, αλλά και στο ΚΚΕ (και δυστυχώς και σε ένα όχι αμελητέο κομμάτι της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς) το οποίο ανα-

παράγει συνεχώς τη ρητορεία περί κυριαρχικών δικαιωμάτων, φτάνοντας στο σημείο να εγκυβερνάει την κυβέρνηση για ενδοτισμό απέναντι στην τουρκική επιθετικότητα.

Η απάντηση του εργατικού κινήματος οφείλει να είναι μία, χωρίς θολά σημεία και περιστροφές: όχι μόνο μια ενδεχόμενη σύγκρουση θα είναι καταστροφική, τόσο για την ελληνική όσο και για την τουρκική εργατική τάξη, όχι μόνο δεν υπάρχει καμία «αμυνόμενη» Ελλάδα, αλλά πρόκειται για μια σύγκρουση πέρα για πέρα άδικη, και από τις δύο πλευρές, που θα εξυπηρετήσει μόνο τα συμφέροντα των πολυεθνικών και της ελληνικής και τουρκικής αστικής τάξης. Ακόμα κι αν μπορούσε η ελληνική κυβέρνηση να μας «υποσχεθεί» μια νίκη και αποκλειστική εκμετάλλευση των κοιτασμάτων, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι πρόκειται για την ίδια κυβέρνηση που ξεπουλάει το σύνολο της δημόσιας περιουσίας, ακόμα και της μικρής ιδιωτικής περιουσίας, με τους πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας. Το εργατικό κίνημα πρέπει άμεσα να υψώσει το ανάστημά του, να ορθώσει ένα ισχυρό αντιπολεμικό, διεθνιστικό κίνημα, που θα θέσει καθαρά το σύνθημα «Καμία εξόρμηξη – Καμία ΑΟΖ – Δεν πολεμάμε για τα συμφέροντα του ελληνικού και διεθνούς κεφαλαίου».

1. Από το 1995, το κοινοβούλιο της Τουρκίας έχει ψηφίσει νόμο που αναφέρει ότι ενδεχόμενη επέκταση των χωρικών υδάτων της Ελλάδας σε 12 ν.μ. αποτελεί casus belli (αίτια πολέμου).

Στις αρχές Αυγούστου Ελλάδα και Αίγυπτος υπέγραψαν συμφωνία μερικής οριοθέτησης των θαλάσσιων ζωνών τους (ΑΟΖ).

Σε μια συγκυρία μάλιστα, που γίνονταν μυστικές συνεννοήσεις με την Τουρκία στο Βερολίνο –μετά την διαμεσολάβηση της Μέρκελ– ώστε να διερευνηθούν οι δυνατότητες για επανέναρχη των διαπραγματεύσεων από εκεί που είχαν διακοπεί το 2016. Η Τουρκία είχε πάρει πίσω την οδηγία για έρευνες από το Ουρούς Ρέις, νότια του Καστελόριζου, μέσα στην θεωρούμενη ελληνική υφαλοκρηπίδα και είχε καταληχθεί δημόσια δήλωση –που είχε εγκριθεί προσωπικά από Μητσοτάκη και Ερντογάν– για συνομιλίες και Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης αλλά και Μορατόριουμ στις έρευνες για υποθαλάσσιο πλούτο. Ωστόσο 22 ώρες πριν την προγραμματισμένη δημοσιοποίηση της συμφωνίας, ο Δένδιας υπέγραψε με την Αίγυπτο. Έτσι, η Τουρκία έστειλε ξανά τα σκάφη της όπου και παραμένουν μέχρι σήμερα, με τον κίνδυνο του πολέμου να είναι άμεσος. Τι ήταν εκείνο που οδήγησε σε αυτήν την εξέλιξη;

Είναι η αλήθεια ότι η ελληνική μπουρζουαζία θα συρόταν σε μια διαπραγμάτευση έχοντας να αντιμετωπίσει: α) το Τουρκολυβικό σύμφωνο που ακυρώνει τις διεκδικήσεις της στην Νοτιοανατολική Μεσόγειο και στους υδρογονάνθρακες της. β) Την ΕΕ διχασμένη, με την Γερμανία να έχει στραμμένο το βλέμμα προς την Τουρκία (οικονομικές σχέσεις, προσφυγικό κλπ). γ) Τις ΗΠΑ να συνεχίζουν να αδυνατούν να αναλάβουν την ευθύνη διευθέτησης στην περιοχή όπως παλαιότερα (μάλιστα κάλε-

Η συμφωνία Ελλάδας - Αιγύπτου φέρνει πιο κοντά τον πόλεμο

σαν την Τουρκία να αποσύρει τα σκάφη της από τα «αμφισβητούμενα ύδατα», ουσιαστικά υιοθετώντας την θέση της Τουρκίας), το Ισραήλ να μην παίρνει θέση στην διένεξη προσβλέποντας σε μια επαναπροσέγγιση με την Τουρκία (η πτώση των τιμών των υδρογονανθράκων μειώνουν την δυνατότητα υλοποίησης του EastMed και άρα μειώνουν και τις δυνατότητες της συμμαχίας Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ, και βέβαια την γενικότερη στρατηγική της Τουρκικού καπιταλισμού ο οποίος δεν αναζητεί στην Νοτιοανατολική Μεσόγειο απλά μια διευθέτηση με την Ελλάδα αλλά επιδιώκει ένα ηγεμονικό ρόλο στην Νοτιοανατολική Μεσόγειο και την Μέση Ανατολή και επομένως αξιοποιεί και τις ελληνοτουρκικές διαφορές ενταγμένες στο γενικότερο σχέδιο της «Γαλάζιας Πατρίδας» και όχι σαν διμερή διαφορά, διεκδικώντας ανταλλάγματα για κάθε συμφωνία σε ευρεία κλίμακα (Συρία, Λιβύη, σχέση με ΕΕ –βίζα και τελωνειακή ένωση, αντιπαράθεση με την Γαλλία για τον έλεγχο της νοτιοανατολικής μεσογείου, ηγεμονία στον μουσουλμανικό κόσμο, αντιπαράθεση με το Ισραήλ, και βέβαια απειλή προς το ΝΑΤΟ και τις ΗΠΑ για μια πιο σοβαρή μετατόπιση της προς τον άξονα Κίνας - Ρωσίας - Ιράν) και όχι μόνο σε σχέση με την Ελλάδα.

Επομένως η συμφωνία με την Αίγυπτο πρέπει να αντιμετωπιστεί σαν προσπάθεια

της Ελλάδας να κερδίσει μερικά ερείσματα τα οποία θα αξιοποιήσει σε μελλοντικές διαπραγματεύσεις. Ασφαλώς δεν πρόκειται για μια ενέργεια αποκλειστικά ελληνικής έμπνευσης. Είχε την στήριξη των ΗΠΑ οι οποίες παρότρυναν την Αίγυπτο να προχωρήσει στην συμφωνία. Πρόκειται για μια προσπάθεια των ΗΠΑ να διατηρήσουν ισορροπίες ανάμεσα στην Τουρκία και την Αίγυπτο και τον ανταγωνισμό τους για το ποιος θα αποκτήσει μεγαλύτερη επιρροή στον μουσουλμανικό κόσμο. Η εμπλοκή της Τουρκίας στην Λιβύη έχει θορυβήσει την Αίγυπτο και η σχετική στήριξη των ΗΠΑ στις προβολές ισχύος της Τουρκίας στην Λιβύη (κύρια για να μην αφήσουν την Ρωσία να αποκτήσει πρόσβαση στην χώρα και όχι για να υποβαθμίσουν την Αίγυπτο) έχει δυσαρεστήσει την δικτατορία του Σίσι. Δικτατορία με την οποία η ελληνική μπουρζουαζία μπορεί να κάνει συμφωνίες ενώ κατά τα άλλα καταγγέλλει το καθεστώς Ερντογάν ότι καταστρατηγεί της ευρωπαϊκές αξίες). Η συμφωνία με την Ελλάδα ψαλιδίζει το τουρκολυβικό σύμφωνο (αλληλεπικαλύπτονται) και επομένως ψαλιδίζει και την «Γαλάζια Πατρίδα» της Τουρκίας, πράγμα σημαντικό για την Αίγυπτο παρά το γεγονός ότι αυτή η συμφωνία δίνει στην Αίγυπτο μικρότερη ΑΟΖ από αυτή που προσφέρει η θεώρηση της Τουρκίας (τα νησιά δεν έχουν ΑΟΖ).

Η κίνηση θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σαν επιθετική από την μεριά της Ελλάδας και πράγματι εξαγρίωσε την Τουρκία και τινάξε στον αέρα την γερμανική πρωτοβουλία δυσαρεστώντας ένα μέρος της ΕΕ. Ωστόσο έχει διττό χαρακτήρα. Μπορεί να αξιοποιηθεί τόσο σαν επιθετική ενέργεια –παρουσιάζοντάς την σαν επιτυχία κύρια στο εσωτερικό της χώρας και ιδιαίτερα σε εκείνο το ακροδεξιό λόμπι που απειλεί να τινάξει το πολιτικό σκηνικό της χώρας στον αέρα σε περίπτωση υποχωρήσεων στην Τουρκία– όσο και σαν διαπραγματευτική ενέργεια αφού στην ουσία αποτελεί μια μερική συμφωνία που φτάνει μόνο μέχρι τον 28° μεσημβρινό αφήνοντας απ' έξω το Καστελόριζο και την μισή Ρόδο πράγμα που σημαίνει ότι αφήνει υπό μελλοντική διαπραγμάτευση την ένωση της Ελληνικής ΑΟΖ (υπό την επήρεια του Καστελόριζου) με αυτήν της Κύπρου, αλλά και δεν αναγνωρίζει ίση επήρεια των νησιών με τις ακτές της Αιγύπτου (40% η Κρήτη, 60% οι ακτές) ενώ δεν αναγνωρίζει καθόλου επήρεια κάποιων βραχονησίδων (ακριβώς δηλαδή αυτό που λείπει η Τουρκία για το Καστελόριζο).

Άρα πρόκειται για τυχοδιωκτική ενέργεια που μπορεί να ακύρωσε την τρέχουσα διαπραγμάτευση και να πέτυχε να αμφισβητήσει το τουρκολυβικό σύμφωνο αλλά αφήνει ανοικτά περιθώρια μελλοντικών διαπραγματεύσεων με την Τουρκία. Στο μεταξύ όμως οι στόλοι οκτώ χωρών πλέον στην περιοχή με την απειλή του πολέμου να κρέμεται πάνω από τα κεφάλια των λαών.

■ Κώστας Δικαίος

Καζάνι που βράζει οι ΗΠΑ Πανδημιά, πολιτική κρίση και εξεγέρσεις

Οι ΗΠΑ αυτή την στιγμή δίνουν μια εξαιρετικά συμπυκνωμένη εικόνα του πως εξελίσσεται η κρίση. Η πτώση του ΑΕΠ έφτασε στο ιλιγγιώδες -33%, ενώ την ίδια στιγμή το κεφάλαιο, ιδιαίτερα το μεγάλο, πλέει σ' έναν ωκεανό κρατικού χρήματος. Τσεπώνει το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος των κρατικών προγραμμάτων ύψους μέχρι σήμερα 5 τρισ. δολαρίων της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και της Ομοσπονδιακής Τράπεζας (Fed), επιπρόσθετα των προηγούμενων μέτρων της διακυβέρνησης Τραμπ! Όπου υπενθυμίζουμε πως η κεφαλαιοποίηση της Γουόλ Στριτ ξεπέρασε το εξαπλάσιο του αμερικανικού ΑΕΠ. Οι μεγάλες τράπεζες, με την αρχή της πτώσης των μετοχών τον Μάρτιο, πλήρωσαν στους μετόχους διπλάσια μερίσματα από πέρυσι, ενώ ανακοίνωσαν κέρδη μειωμένα 70%: τους πλούτισαν εγγράφοντας οι ίδιες ζημιές, για τις οποίες διαρκώς απαιτούν και παίρνουν κρατικό χρήμα. τρεις μόνο υπερδισεκατομμυριούχοι (Μπάφετ, Μπέζος, Γκέιτς) έχουν σήμερα περισσότερο πλούτο απ' τον μισό πληθυσμό της χώρας.

Μπροστά στους εργαζόμενους και φτωχούς έχει ανοίξει η άβυσσος ενός άγριου καπιταλισμού. Στην 1^η βδομάδα του Ιουνίου, οι άνεργοι ήταν 44 εκ. εκτινάσσοντας την επίσημη ανεργία από 3,5% στις αρχές του χρόνου σε 14,7% (η πραγματική είναι περίπου 25%). Τα κρατικά βοηθήματα είναι μόνο αποφάγια απ' το πάρτι των πλουσίων, για να φυτοζωεί μια κατανάλωση, ώστε ν' αποτραπεί μια άμεση μεγαλύτερη κατάρρευση. 39 εκ. δεν έχουν κάλυψη υγείας. Το 40% του πληθυσμού ζει κοντά ή κάτω απ' το όριο φτώχειας. 50 εκ. ζουν με κουπόνια σίτισης, με τις ουρές να εκτείνονται σε χιλιόμετρα. Ο κορονοϊός καλπάζει, ξεδιαλέγοντας ταξικά τη μάζα των θυμάτων του ανάμεσα στους εργαζόμενους και φτωχούς που έχασαν δουλειά και εισόδημα, εργάζονται ή διαμένουν σε άθλιες συνθήκες. Ο Α. Φάουτσι προειδοποιεί πως αν συνεχισθεί αυτή η κατάσταση, τα ημερήσια κρούσματα τον Νοέμβρη μπορεί να ξεπεράσουν τις 100.000!

Η πολιτική κρίση και η κρίση της αστικής εξουσίας οξύνεται διαρκώς, πολιτικά, μέσα στο Ρεπουμπλικάνικο και Δημοκρατικό κόμμα, μέσα στους κρατικούς μηχανισμούς, στο διχασμό ανάμεσα στις «Δύο Αμερικές». Περιστατικά εμφυλιοπολεμικού τύπου δεν αποκλείονται, καθώς ο Τραμπ φαίνεται γαντζωμένος στην εξουσία και θα κάνει τα πάντα για να την διατηρήσει. Η κατάσταση δεν μπορεί ν' αμβλυνθεί μέσω των εκλογών του Νοεμβρίου, ίσως μάλιστα γίνει χειρότερη – και σίγουρα δεν διαφαίνεται πολιτική λύση. Το κατεστημένο των Δημοκρατικών, που θέλει να εμφανίζεται ως «προοδευτικό», «μετριοπαθές» και «μικρότερο κακό» απέναντι στον Τραμπ, βρίσκεται επίσης σε τεράστια κρίση, είναι δύσκολο να συσπειρώσει ψηφοφόρους (ιδιαίτερα ανάμεσα στα πλατιά κομμάτια που αγωνίζονται), καθώς δεν έχει πραγματική εναλλακτική πολιτική σε κανένα θέμα και είναι το ίδιο σοβαρά στιγματισμένο. Ο υποψήφιος των Δημοκρατικών, Μπλάντεν, εκφράζει την συνεπή συνέχεια στις ακραία νεοφιλελεύθερες πολιτικές της Κλίντον και του Ομπάμα.

Παρά τις προφορικές υποτιθέμενες κινήσεις του προς την «προοδευτική πτέρυγα» του κόμματος, το μήνυμα της εκστρατείας του είναι ξεκάθαρο: όχι σ' ένα υγειονομικό σύστημα περίθαλψης για όλους, όχι στην πράσινη νέα συμφωνία, όχι στον αφοπλισμό και αποστρατικοποίηση της αστυνομίας. Αλλά κι αν ο Τραμπ χάσει, ο «τραμπισμός» θα μείνει, εκφράζοντας

και βαθαίνοντας την κρίση του αμερικανικού ιμπεριαλισμού. Είναι αδιανόητο οι επιλογές της διακυβέρνησης Τραμπ ν' αντιστραφούν ως διά μαγείας από μια νέα κυβέρνηση. Αυτό ισχύει και για την διεθνή πολιτική του αμερικανικού ιμπεριαλισμού, μιας και οι Δημοκρατικοί εμφανίζονται ιδιαίτερα λάβροι ενάντια σε Ρωσία και Κίνα. Το αντίθετο μάλλον, θα έχουμε μια συνέχεια αυτών των πολιτικών, ίσως με άλλες ονομασίες ή χειρονομίες απ' ό τι το τραχύ ύφος Τραμπ.

Αντιρατσιστικές και αντικατασταλτικές εξεγέρσεις ξεσπούν βίαια με αφορμή τις συνεχείς και αποτρόπαιες δολοφονίες αφροαμερικάνων από την αστυνομία και εκφράζουν την κρίση και τα αδιέξοδα μιας κοινωνίας βαθιά ταξικής και αντιφατικής, όπως η αμερικανική. Διαδηλώσεις έχουν ξεσπάσει ξανά σε δεκάδες αμερικανικές πόλεις: μετά από νέες δολοφονίες αφροαμερικανών: στην πόλη Κινόσα στην πολιτεία Ουισκόνσιν των ΗΠΑ αστυνομικοί πυροβόλησαν πολλές φορές στην πλάτη έναν άοπλο αφροαμερικανό, αφήνοντάς τον παράλυτο. Την ίδια στιγμή ήρθαν στη δημοσιότητα ανατριχιαστικές λεπτομέρειες από την στυγνή δολοφονία ενός ακόμα αφροαμερικανού από τον Μάρτη του 2020, που φέρεται να αντιμετώπιζε ψυχολογικά προβλήματα. Βίντεο που κυκλοφόρησε δείχνει αστυνομικούς να τον ξαπλώνουν στο έδαφος, να του φοράνε χειροπέδες και να τον πνίγουν τοποθετώντας του σακούλα στο κεφάλι! Αυτές οι εξεγέρσεις προχωρούν σε σύγκρουση με τους σιδηρόφραχτους μηχανισμούς καταστολής του αμερικανικού ιμπεριαλιστικού κράτους, αποκρούουν φασιστικές ένοπλες οργανώσεις που βγαίνουν στον δρόμο, βαθαίνουν τα ρήγματα μέσα στον κρατικό μηχανισμό, επιβάλλουν ενίοτε και νίκες, έχουν ριζοσπαστικά αιτήματα και μορφές.

Όμως το «αριστερό κενό» πολιτικής οργάνωσης και έκφρασης αυτής της δυναμικής είναι η σημαντικότερη έλλειψη και αδυναμία, δεν θα λυθεί εύκολα, ενώ ταυτόχρονα πρέπει να ξεπεραστεί και το εμπόδιο πολιτικών τύπου Σάντερς και «μικρότερου κακού». Ωστόσο, το κίνημα συνεχίζει, ριζοσπαστικοποιείται, έχει μεταλαμπαδευτεί σ' ένα ρωμαλέο μέτωπο με τη συμμετοχή συνδικάτων, κινημάτων, μαχητικών κομματιών της εργατικής τάξης και της νεολαίας. Έχει μπει σφήνα στην πολιτική κρίση, μεγαλώνει την κρίση της αστικής εξουσίας. Έχει παγκόσμιο βάρος και επίδραση. Είναι απ' τα πιο σημαντικά και ελπιδοφόρα γεγονότα για την αναγέννηση και ενίσχυση των επαναστατικών δυνάμεων στις ΗΠΑ και διεθνώς.

Υποσημείωση

1. *Μνημειώδεις φοροαπαλλαγές για την πλούσια ελίτ, μαζική χρηματοδότηση της Fed για να σώσει χρηματιστήρια και τράπεζες σε επεισόδια-κρίσεις όλο πιο πυκνά και επικίνδυνα.*

■ Άννα Ασλανίδη

στον κόσμο...

ΙΣΡΑΗΛ

Έχουν ήδη πραγματοποιηθεί 11 εβδομαδιαίες διαδηλώσεις, με επίκεντρο την Ιερουσαλήμ και αίτημα την παραίτηση του πρωθυπουργού Νετανιάχου. Η πολιτική κρίση βαθιάει, με την κυβέρνηση να έχει πολλά ανοιχτά μέτωπα, καθώς ο Νετανιάχου αντιμετωπίζει κατηγορίες δωροδοκίας, απάτης και απιστίας για τρεις διαφορετικές υποθέσεις. Η δίκη του θα συνεχιστεί τον Ιανουάριο. Παράλληλα, δεν φαίνεται να προχωρά ομαλά η κυβέρνηση συνασπισμού που έχει σχηματίσει με τον Γκαντς, φτάνοντας στο χείλος της κατάρρευσης στις 25/8, που ήταν η καταληκτική ημερομηνία για την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού, με τη «λύση» τελικά να δίνει η αναβολή της ψήφισής του έως τον Δεκέμβρη. Ταυτόχρονα, οι διαδηλωτές κατηγορούν την κυβέρνηση για τη διαχείριση της κρίσης της πανδημίας, αφού το άνοιγμα της οικονομίας ήδη από τον Μάιο έχει οδηγήσει σε μεγάλη έξαρση των κρουσμάτων, που ξεπερνούν τις 113.000, ενώ η ανεργία έχει εκτοξευτεί σε ποσοστό πάνω από 20%! Οι διαδηλωτές έφτασαν τις 37.000 στις 30/8, ενώ τις προηγούμενες εβδομάδες σημειώθηκαν και περιορισμένες συγκρούσεις με την αστυνομία.

Ακόμη, στάση εργασίας μίας ώρας και διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν σε πολλές πόλεις του Ισραήλ στις 23/8, μετά τον ομαδικό βιασμό 17χρονης από 30 άνδρες. Η συλλογικότητα «Δεν Σιωπούμε» κάλεσε τους εργαζόμενους να σταματήσουν τη δουλειά σε ένδειξη διαμαρτυρίας για τη βία σε βάρος των γυναικών. Σύμφωνα με την Ιλάνα Ουάισμαν, συνιδρύτρια του «HaStikeriot», ενός κινήματος που γεμίζει με αφίσες με φεμινιστικά συνθήματα τις πόλεις του Ισραήλ εδώ και δύο μήνες, «μία γυναίκα στις πέντε θα πέσει θύμα βιασμού στη διάρκεια της ζωής της στο Ισραήλ, μία γυναίκα στις τρεις θα δεχθεί σεξουαλική επίθεση».

ΛΙΒΥΗ

Τον μίτο της Αριάδνης που θα του επιτρέψει να βγει από τον λαβύρινθο του πολέμου και της φτώχειας, που έχουν χτίσει γύρω του ιμπεριαλιστές και τυχοδιώκτες πολέμαρχοι, ψάχνει ο λιβυκός λαός, μέσα από διαδηλώσεις, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στη δυτική Λιβύη, που ελέγχεται από την κυβέρνηση Σάρατζ, στα τέλη Αυγούστου.

Η αρχή έγινε την Κυριακή 23/8 στην Τρίπολη, όταν εκατοντάδες διαδηλωτές, κυρίως νέοι, βγήκαν στους δρόμους διαμαρτυρόμενοι για την επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης και τη διαφθορά. Όπως δήλωσε ένας 20χρονος: «Κουραστήκαμε να ζούμε χωρίς ελπίδα, φτάνει πια». Την ημέρα εκείνη απήχθησαν έξι διαδηλωτές και τραυματίστηκαν άλλοι τρεις από παραστρατιωτική ομάδα που πρόσκειται στην κυβέρνηση. Οι διαδηλώσεις συνεχίστηκαν και τις επόμενες μέρες, επεκτάθηκαν και σε άλλες πόλεις, με τον Σάρατζ να απαντά με 24ωρη απαγόρευση κυκλοφορίας στις 27/8, με πρόσχημα την πανδημία, για να καταστείλει τις κινητοποιήσεις.

Παράλληλα, τη δυσαρέσκεια των εργαζομένων και των νέων προσπαθούν να εκμεταλλευτούν αντίπαλες ομάδες εντός της Κυβέρνησης Εθνικής Σωτηρίας, καθώς και ξένες δυνάμεις, για να προωθήσουν τα συμφέροντά τους. Ο Σάρατζ απομάκρυνε στις 29/8 τον υπουργό Εσωτερικών Μπασάγκα, κατηγορώντας τον για λάθος χειρισμούς στη διάρκεια των αντικυβερνητικών διαδηλώσεων, ενώ στις 31/8 έπαυσε και τον υπουργό Άμυνας και τον αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Στρατού.

Κομβικό ρόλο στις εξελίξεις φαίνεται να παίζει η Τουρκία, καθώς, σύμφωνα με δημοσιεύματα, μέσω του στρατιωτικού αρχηγείου της στην Τρίπολη προσπάθησε με φυτευτούς διαδηλωτές να μετατρέψει τα κοινωνικά, αντικυβερνητικά και ενάντια στις ξένες επεμβάσεις αιτήματα, σε αιτήματα να ανοίξουν άμεσα οι πετρελαιοπηγές για να συνεχιστεί η παραγωγή. Ο Μπασάγκα, μετά την αποπομπή του, επισκέφθηκε την Τουρκία, η οποία δεν δείχνει πλήρως ικανοποιημένη από τον Σάρατζ, κάτι που ίσως έχει να κάνει με την καθυστέρηση της επίθεσης στην κομβική πόλη Σύρτη.

Λευκορωσία: άλλη μια “έγχρωμη επανάσταση”;

Στις 9 Αυγούστου πραγματοποιήθηκαν προεδρικές εκλογές στη Λευκορωσία. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που ανακοίνωσε το καθεστώς του Αλεξάντρ Λουκασένκο, ο οποίος κυβερνά αυτή την πρώην σοβιετική δημοκρατία από το 1994, ο Λουκασένκο έλαβε σχεδόν το 80% των ψήφων. Η υποψήφια της αντιπολίτευσης, Σβετλάνα Τιχανόφσκαγια, που υποστηρίζεται από τις δυτικές ιμπεριαλιστικές δυνάμεις, κατήγγειλε εκτεταμένη νοθεία και δήλωσε ότι δεν αναγνωρίζει το εκλογικό αποτέλεσμα. Ανάλογη δήλωση έκανε και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Την ανακοίνωση των εκλογικών αποτελεσμάτων ακολούθησαν αντικυβερνητικές διαδηλώσεις, που αντιμετωπίστηκαν με βίαιη καταστολή, αλλά και απεργιακές κινητοποιήσεις, που συνεχίζονται μέχρι τις αρχές Σεπτεμβρίου.

Η προπαγάνδα των ΗΠΑ και ΕΕ παρουσιάζει τη Λευκορωσία ως την «τελευταία δικτατορία της Ευρώπης» και απομωνωμένη από τον «ελεύθερο κόσμο». Έστω κι αν το καθεστώς του Λουκασένκο, στενός σύμμαχος της Ρωσίας, είναι αναμφισβήτητα καταπιεστικό και ανελεύθερο, η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική. Όπως, για παράδειγμα, παραδέχεται η «Καθημερινή», σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στα τέλη του 2019 και βασίζεται, μεταξύ άλλων, σε στοιχεία του αμερικανικού περιοδικού Bloomberg Businessweek, στη Λευκορωσία η κοινωνική ανισότητα είναι χαμηλότερη σε σύγκριση με όλες ανεξαιρέτως τις χώρες της ΕΕ και το ποσοστό των ανθρώπων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας είναι μικρότερο από το αντίστοιχο οποιασδήποτε άλλης χώρας του πρώην «ανατολικού

μπλοκ». Ο βασικός λόγος για τα παραπάνω είναι ότι στη Λευκορωσία, σε αντίθεση με όλες αυτές τις χώρες, η κατάρρευση του σταλινισμού και η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης δεν συνοδεύτηκε από τη μαζική λεηλασία της δημόσιας περιουσίας, που οι λαοί είχαν συσσωρεύσει με τεράστιες θυσίες, από μια χούφτα αδίστακτων «ολιγαρχών», με ιδιωτικοποιήσεις μαφιόζικου τύπου. Στα χρόνια της διακυβέρνησης του Λουκασένκο, διατηρήθηκαν τα συστήματα δωρεάν υγείας και παιδείας, η οργάνωση της αγροτικής παραγωγής με συνεταιρισμούς και σημαντικοί βιομηχανικοί τομείς, σε μεγάλο βαθμό υπό κρατική ιδιοκτησία. Υπολογίζεται ότι μέχρι και σήμερα, περίπου το 50% της λευκορωσικής οικονομίας βρίσκεται κάτω από τον έλεγχο του κράτους.

Οφείλουμε ωστόσο να τονίσουμε ότι τα παραπάνω δεν σημαίνουν ότι το καθεστώς Λουκασένκο έχει την οποιαδήποτε σχέση με τον σοσιαλισμό, όπως φαντασιώνονται κάποια σταλινικά απολιθώματα. Η εκμετάλλευση των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας δεν έχει τίποτα να ζηλέψει από άλλες καπιταλιστικές χώρες.

Η αλήθεια είναι βέβαια ότι η δυνατότητα της Λευκορωσίας να αποτελέσει «παραφωνία», τη στιγμή που η νεοφιλελεύθερη λαίλαπα σάρωνει και σαρώνει τα πάντα σε παγκόσμια κλίμακα, οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μαζική στήριξη από τη Ρωσία. Η Λευκορωσία αγοράζει ρωσικό φυσικό αέριο στη μισή τιμή από αυτή που πλήρωναν άλλες χώρες, ενώ είχε σημαντικές εκπώσεις και διευκολύνσεις στις πληρωμές και στις εισαγωγές ρωσικού πετρελαίου. Επίσης, το μεγαλύτερο μέρος των βιομηχανικών της εξαγωγών (έως και 90% στην περίπτωση

των τρακτέρ) κατευθύνεται προς τη Ρωσία. Με τη ρωσική οικονομία όμως να δέχεται πολλαπλές πιέσεις από τη νέα όξυνση της κρίσης, τη δραματική πτώση των διεθνών τιμών του πετρελαίου και τις συντονισμένες επιθέσεις των δυτικών ιμπεριαλιστών, οι ρωσικοί ενεργειακοί κολοσσοί δεν έχουν πλέον την πολυτέλεια για τέτοιου είδους «χάρες». Έτσι, η Λευκορωσία ήδη πληρώνει το ρωσικό πετρέλαιο στο 80% της διεθνούς τιμής, ενώ το 2025 η έκπτωση θα μηδενιστεί πλήρως.

Η δραματική επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας, λόγω της μειωμένης στήριξης από τη Ρωσία και των συνεπειών της πανδημίας, αύξησε κατακόρυφα τη λαϊκή δυσανεμία για το καθεστώς Λουκασένκο και αποτελεί τη βαθύτερη υλική αιτία για τις διαδηλώσεις και τις απεργίες. Ωστόσο, η σχεδόν παντελής έλλειψη αριστερών (πόσο μάλλον επαναστατικών) δυνάμεων στη Λευκορωσία επιτρέπει στους δυτικούς ιμπεριαλιστές και την προσκείμενη σε αυτούς αντιπολίτευση να εκμεταλλευτούν τις κινητοποιήσεις και να προσπαθήσουν να τις μετατρέψουν σε μια «έγχρωμη επανάσταση», σαν αυτές μέσω των οποίων επιβλήθηκαν φιλοδυτικά καθεστώτα στην Ουκρανία, τη Γεωργία και άλλες πρώην σοβιετικές χώρες. Η Τιχανόφσκαγια, άτομο ουσιαστικά χωρίς πρότερη πολιτική παρουσία, είναι μια μαριονέτα των ΗΠΑ-ΕΕ, παρόμοια με την περίπτωση Γουαϊντό στη Βενεζουέλα. Οι βασικοί άξονες του προγράμματος της αντιπολίτευσης δεν αφήνουν και πολλά περιθώρια παρερμηνείας: μαζικές ιδιωτικοποιήσεις, στη βιομηχανία, τον αγροτικό τομέα, τις κοινωφελείς επιχειρήσεις, την υγεία και την παιδεία,

έναρξη διαπραγματεύσεων για ένταξη στο ΝΑΤΟ, σταμάτημα κάθε σχέσης με τη Ρωσία, επιβολή της χρήσης της λευκορωσικής γλώσσας στην εκπαίδευση (παρ' ότι η μεγάλη πλειονότητα του πληθυσμού χρησιμοποιεί τη ρωσική γλώσσα στην καθημερινή του ζωή), αντικατάσταση της σημερινής λευκορωσικής σημαίας (είναι η σημαία της λευκορωσικής σοβιετικής δημοκρατίας) με τη σημαία που χρησιμοποιούνταν κατά την περίοδο της ναζιστικής κατοχής!

Δεν υπάρχει συνεπώς αμφιβολία ότι, στη σημερινή συγκυρία, το βασικό καθήκον της εργατικής τάξης και των όποιων πολιτικών δυνάμεων της Λευκορωσίας αναφέρονται στην αριστερά και το εργατικό κίνημα είναι να παλέψουν με κάθε μέσο ώστε να συντρίβουν αυτές οι ούλτρα αντιδραστικές δυνάμεις. Τυχόν επικράτησή τους θα βυθίσει τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα σε απίστευτη βαρβαρότητα. Αντιθέτως, το τσάκισμά τους από το εργατικό κίνημα θα ανοίξει τον δρόμο για μια αναγέννηση των αγώνων, που θα επιτρέψει στους λευκορώσους εργαζόμενους να τακτοποιήσουν τους λογαριασμούς τους και με τον Λουκασένκο, αναζητώντας μια σοσιαλιστική διέξοδο.

■ Γιάννης Χαλάς

Λίβανος: Στη δίνη της οικονομικής κατάρρευσης και της πολιτικής κρίσης

Εναν μήνα μετά τη φονική έκρηξη της 4^{ης} Αυγούστου, που κατέστρεψε το λιμάνι και μεγάλο μέρος της Βηρυτού αφήνοντας πίσω της 190 νεκρούς, πάνω από 6.500 τραυματίες και 300.000 άστεγους, ο Λίβανος βουλιάζει σε μια πρωτοφανή οικονομική και πολιτική κρίση. Αυτή ήδη ξεδιπλωνόταν με όλο και μεγαλύτερη ένταση εδώ και μήνες, έχοντας οδηγήσει, από τον Οκτώβριο του 2019, σε ένα μεγαλειώδες κίνημα, που συνεχίστηκε - με τις υφέσεις και τις εξάρσεις του - παρά την πανδημία, για να γνωρίσει μια νέα κορύφωση μετά τα τελευταία γεγονότα. Οι ρίζες, ωστόσο, της σημερινής κατάρρευσης βρίσκονται στην ίδια τη δημιουργία αυτού του άλλοτε γαλλικού προτεκτοράτου, στο πολιτικό καθεστώς που εγκαθιδρύθηκε μετά την ανεξαρτησία του (1943), στην κομβική γεωπολιτική θέση της χώρας, και όλα αυτά στο πλαίσιο της γενικότερης κρίσης (οικονομικής, πολιτικής και γεωπολιτικής).

Μια Προαναγγελλείσα Καταστροφή

Η έκρηξη που συγκλόνισε τη Βηρυτό προκλήθηκε από 2.750 τόνους νιτρικού αμμωνίου, που είχαν κατασχεθεί το 2013 και έκτοτε παρέμεναν αποθηκευμένα στο λιμάνι της, παρά τις επίμονες προειδοποιήσεις προς τις αρχές για τους κινδύνους. Η απίστευτη κυβερνητική αναληψία που αποκαλύφθηκε από το «ατύχημα» είναι απότοκο του διεφθαρμένου, πελατειακού συστήματος που επιβλήθηκε μετά την ανεξαρτησία της χώρας και ισχύει μέχρι σήμερα. Σύμφωνα με αυτό, κάθε θρησκευ-

τική ομάδα (από τα 13 χριστιανικά και τα 4 μουσουλμανικά δόγματα) έχει καθορισμένο αριθμό εδρών, ο πρόεδρος της χώρας είναι οπωσδήποτε χριστιανός μαρωνίτης, ο πρωθυπουργός μουσουλμάνος σουνίτης, ο πρόεδρος του κοινοβουλίου σίιτης κ.λπ. Κάθε πολίτης είναι υποχρεωμένος να ψηφίζει τους υποψηφίους της θρησκευτικής του ομάδας. Έτσι, οι Λιβανέζοι παραμένουν εγκλωβισμένοι και εξαρτημένοι από τις διάφορες θρησκευτικές σχέτες και κάθε πολιτική-θρησκευτική δύναμη έχει δημιουργήσει πελατειακές σχέσεις, τόσο με τους ψηφοφόρους της όσο και με επιχειρηματίες-χρηματοδότες, και αναλώνεται αποκλειστικά στην αναπαραγωγή και ενίσχυση της ίδιας και των χρηματοδοτών της, λεηλατώντας το δημόσιο χρήμα. Το αποτέλεσμα στην οικονομία - ενισχυμένο από την παγκόσμια οικονομική κρίση, τον εμφύλιο στη Συρία και τα απανωτά κύματα προσφύγων - ήταν εξίσου καταστροφικό με την έκρηξη, πολύ πριν αυτή δώσει το τελειωτικό χτύπημα. Σε μια οικονομία με ασθενική παραγωγική βάση και διογκωμένο τον χρηματοπιστωτικό τομέα, με το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου να αυξάνεται διαρκώς και τις ιδιωτικές τράπεζες να δανείζουν το κράτος με τοκογλυφικά επιτόκια, το δημόσιο χρέος έφτασε το 2019 στο 170% του ΑΕΠ και το 50% του προϋπολογισμού κατευθύνεται στην αποπληρωμή τοκοχρεωλυσιών. Την ίδια στιγμή, σχεδόν το 50% του πληθυσμού ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, η ανεργία καλπάζει στο 25%, οι δημόσιες υπηρεσίες, από τις συγκοινωνίες μέχρι την ηλεκτροδότηση και την αποκομιδή των σκουπιδιών,

έχουν αφεθεί στην τύχη τους και στην ιδιωτική - πανάκριβη και αναποτελεσματική - πρωτοβουλία. Έτσι, όταν μπήκε στο κάδρο και ο κορονοϊός, το εθνικό νόμισμα έχασε το 80% της αξίας του, οι καταθέσεις και οι συντάξεις εξανεμίστηκαν και η χώρα οδηγήθηκε στη χρεοκοπία.

Μετά την Καταστροφή

Η καταστροφή στη Βηρυτό έδωσε το τελειωτικό χτύπημα, καθώς ο Λίβανος εισάγει το 80% των προϊόντων που καταναλώνει και το 60% από αυτά έμπαινε στη χώρα από το λιμάνι της Βηρυτού, που θα χρειαστεί μήνες για να ξαναλειτουργήσει. Επιπλέον, η έκρηξη κατέστρεψε τη μεγαλύτερη αποθήκη σιτηρών της χώρας, φέρνοντας τον πληθυσμό της αντιμέτωπο με το φάσμα της πείνας, καθώς τα αποθέματα που απέμειναν επαρκούν για μόλις έναν μήνα. Το ΔΝΤ και οι ιμπεριαλιστικές και περιφερειακές δυνάμεις που επιδιώκουν να ελέγξουν τη χώρα (ΗΠΑ, Γαλλία, Σαουδική Αραβία) έσπευσαν να προσφέρουν βοήθεια, θέτοντας βέβαια όρους, όχι μόνο για την οικονομική πολιτική αλλά και για τη διακυβέρνηση της χώρας. Έτσι, το ΔΝΤ, για την παροχή δανείου 10 δις δολαρίων, απαιτεί ακόμη σκληρότερες νεοφιλελεύθερες μεταρρυθμίσεις (τα γνωστά Προγράμματα Δομικών Προσαρμογών), ενώ οι δυτικοί ιμπεριαλιστές και οι συννεκτικές μοναρχίες του Κόλπου έθεσαν ως προϋπόθεση για οποιαδήποτε οικονομική βοήθεια - ακόμα και για την απόδοση των δωρεών που συγκεντρώθηκαν κατά την επίσκεψη του Μακρόν στη χώρα - τη δημιουργία μιας αρεστής σε αυτούς κυβερ-

νησης εθνικής ενότητας, δηλαδή χωρίς τη σιτική, φιλοϊρανική Χεζμπολάχ. Η Χεζμπολάχ συμμετείχε - και σε μεγάλο βαθμό έλεγχε - στην κυβέρνηση που δημιουργήθηκε υπό τον τεχνοκράτη Χασάν Ντιαμπ πριν οχτώ μήνες, μετά την παραίτηση του Σαάντ Χαρίρι κάτω από το βάρος της λαϊκής εξέγερσης και του οικονομικού κραχ. Ο περιορισμός της πολιτικής επιρροής και της στρατιωτικής ισχύος της Χεζμπολάχ αποτελεί διακαή πόθο των ιμπεριαλιστικών και φιλοϊμπεριαλιστικών δυνάμεων της περιοχής. Προσπάθησαν να το πετύχουν διακόπτοντας κάθε οικονομική βοήθεια και επιβάλλοντας κυρώσεις στις λιβανέζικες επιχειρήσεις εν μέσω χρεοκοπίας και τώρα επανέρχονται δριμύτεροι. Η Χεζμπολάχ, δια στόματος του ηγέτη της Νασράλα, δήλωσε έτοιμη για συζητήσεις, αναζητώντας ταυτόχρονα διέξοδο στο Ιράν και την Κίνα.

Καθοριστικό ρόλο έπαιξε και εξακολουθεί να παίζει το μεγαλειώδες κίνημα που βγήκε στους δρόμους τον Οκτώβριο του 2019, ξεπερνώντας θρησκευτικές και άλλες διαιρέσεις. Με σύνθημα «Να φύγουν όλοι», απαιτεί την ανατροπή του σάπιου πολιτικού καθεστώτος, που σπέρνει τη φτώχεια και την εξαθλίωση. Παρά την αντοχή και την επιμονή του, παρά την αναζωπύρωση που έφεραν οι τελευταίες εξελίξεις, το μεγάλο στοίχημα για το λιβανέζικο κίνημα είναι να διαμορφώσει μια ριζοσπαστική, επαναστατική ηγεσία, ικανή να το καθοδηγήσει στη δύσκολη περίοδο που ανοίγεται για τη χώρα, την περιοχή, ολόκληρο τον πλανήτη.

■ Μαρία Κτιστάκη

Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 (β' μέρος)

Η ανάπτυξη του εμπορικού και ναυτιλιακού κεφαλαίου και οι προεπαναστατικές συνθήκες

■ Σοφία Καρασαρλίδου

Η ανάπτυξη του εμπορικού και ναυτιλιακού ελληνικού κεφαλαίου

Η παρακμή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας είχε μια σειρά από οικονομικές και πολιτικές συνέπειες. Είναι ταυτόχρονη με οικονομικές εξελίξεις στη Δύση, δηλ. την ανάπτυξη του εμπορικού κεφαλαίου και της μανιφακτούρας, των αποικιακών επεκτάσεων και των ανακαλύψεων. Ταυτόχρονα με τις οικονομικές εξελίξεις, και οι πολιτικές εξελίξεις στη Δύση θα επηρεάσουν την οικονομική ανωτερότητά της. Η δημιουργία του απολυταρχικού κράτους, θα συγκεντρώσει από τη μια τη φεουδαρχική εξουσία, αλλά διαμέσου του απολυταρχικού κράτους αρχίζουν να ευνοούνται και τα συμφέροντα της πρώιμης αστικής τάξης στη Δυτική Ευρώπη. «Οικονομικός συγκεντρωτισμός, προστατευτισμός και υπερπόντια επέκταση, ενίσχυσαν το φεουδαρχικό κράτος, ενώ συγχρόνως ευνόησαν την πρώιμη αστική τάξη» (Πέρι Άντερσον, *Το απολυταρχικό κράτος*, σελ. 38).

Αυτές τις εξελίξεις προς τον καπιταλισμό δεν θα μπορέσει να τις ακολουθήσει η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η κλειστή οικονομία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, χωρίς ιδιαίτερες ανταλλακτικές σχέσεις, έρχεται πλέον σε εμπορικές και ανταλλακτικές σχέσεις με την Δυτική Ευρώπη, που είναι σχέσεις εξάρτησης. Η παρακμή της αυτοκρατορίας στις αρχές του 19ου αιώνα, θα πάρει τον χαρακτήρα αποσύνθεσης, με τους τοπικούς άρχοντες να τείνουν να αποσχιστούν, ανάμεσά τους και ο Αλή Πασάς.

Οι σχέσεις οικονομικής εξάρτησης με τη Δύση περιελάμβαναν και τη ζήτηση για προϊόντα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία προς εξαγωγή σαν πρώτες ύλες στη Δυτική Ευρώπη, όπως το καλαμπόκι από τα Βαλκάνια και το βαμβάκι από τη Μακεδονία. Τα προϊόντα αυτά ανταποκρίνονταν στις ανάγκες τροφίμων στις πόλεις στη Δύση και στις ανάγκες των βιοτεχνιών. Αυτό ευνόησε με τη σειρά του τη δημιουργία τσιφλικιών. Είναι χαρακτηριστικό ότι αυτές οι καλλιέργειες εισάγονται στις περιοχές που κυριαρχούν τα τσιφλίκια και έχουν καθαρά εξαγωγικό χαρακτήρα, ενισχύοντας και το εμπόριο.

Η ελάχιστη φορολογία και οι διευκολύνσεις του οθωμανικού κράτους θα ευνοήσουν τους εμπόρους της δυτικής Ευρώπης: Γάλλους, Άγγλους και Ολλανδούς, που μετά τους τουρκο-βενετικούς πολέμους (1645-1670), θα πάρουν ουσιαστικά το εξωτερικό εμπόριο της Αυτοκρατορίας στα χέρια τους. Το εσωτερικό εμπόριο θα είναι στα χέρια των Ελλήνων, Εβραίων, Αρμένιων.

Η καλλιέργεια εξαγωγίμων προϊόντων θα βοηθήσει να γεννηθεί μια βαλ-

κανική εμπορική και ναυτιλιακή τάξη. Παρά το γεγονός ότι ξένοι έμποροι και πλοιοκτήτες διεκπεραιώνουν το μεγαλύτερο μέρος του εξαγωγικού εμπορίου, και οι ντόπιοι θα συμμετέχουν σε ένα σημαντικό ποσοστό. Η Συνθήκη του Κάρλοβιτς το 1699, με την οποία η αυτοκρατορία θα χάσει με παραχωρήσεις σημαντικά εδάφη και θα περιοριστεί στην κοιλάδα του Δούναβη, θα δώσει ώθηση στο εμπόριο μεταξύ Βαλκανίων με την Αυστρία και τη Βενετία. Η ρωσική επέκταση στη Μαύρη Θάλασσα με τη Συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή το 1774 (και οι μετέπειτα ρωσο-τουρκικοί πόλεμοι που ουσιαστικά επιβάλλουν τον έλεγχο της Ρωσίας στη Μαύρη Θάλασσα όταν μέχρι τότε ήταν τουρκική λίμνη, και έτσι ανοίγουν τον δρόμο για το Αιγαίο), δίνει το διπλωματικό δικαίωμα στη Ρωσία να επεμβαίνει στο εσωτερικό της αυτοκρατορίας ως προστάτης των ορθόδοξων πληθυσμών. Επιπλέον, δίνει το δικαίωμα της ελεύθερης πλεύσης των πλοίων στο Αιγαίο και τη Μαύρη Θάλασσα με ρωσική σημαία, πράγμα που ευνόησε σημαντικά τους έλληνες εμπόρους και πλοιοκτήτες. Οι αγγλογαλλικοί πόλεμοι στη Μεσόγειο που έληξαν με την κυριαρχία των Άγγλων, από τη μια μεριά είχαν σαν αποτέλεσμα να καταστρέψουν τους Δυτικούς εμπόρους, που κυριαρχούσαν στο εμπόριο των Βαλκανίων, και από την άλλη άνοιξαν τον δρόμο στους ντόπιους εμπόρους να το πάρουν στα χέρια τους.

Τα κέντρα του βαλκανικού εμπορικού στόλου ήταν κατά μήκος των Δαλματικών Ακτών, των ακτών της Αλβανίας, της Ηπείρου καθώς και στα παράλια της Ελλάδας και των νησιών (Υδρα, Σπέτσες, Ψαρά, Κρήτη). Επιπλέον, και το εμπόριο της Μαύρης Θάλασσας περνά στα χέρια των ελλήνων εμπόρων. Στα 1813 λοιπόν, «το ελληνικό εμπορικό ναυτικό είχε αγγίξει τον εντυπωσιακό αριθμό των 615 πλοίων, συνολικά 153.580 τόνων, εξοπλισμένων με 5.878 κανόνια και πλήρωμα

37.526 ναυτικών» (Λ. Σ. Σταυριανός, *Τα Βαλκάνια, Από το 1453 και μετά*, τόμ. 1, κεφ. 15 «Η ελληνική επανάσταση και το ανεξάρτητο κράτος έως το 1878», σελ. 530).

Μαζί με το εμπόριο και την ανάπτυξη του εμπορικού στόλου είχαμε και ανάπτυξη της χειροτεχνικής βιοτεχνικής παραγωγής, κυρίως σε απομακρυσμένα ορεινά μέρη, για να μπορούν να αποφύγουν τις παρεμβάσεις/επιθέσεις των Τούρκων. Στην Ελλάδα, αναπτύχθηκε η βιοτεχνική παραγωγή με γοργούς ρυθμούς στα Αμπελάκια, Τύρναβο, Πήλιο, Γιάννενα κ.α. Παρόλα αυτά, αυτή η βιοτεχνική παραγωγή δεν πήρε τις διαστάσεις της Δύσης. Δεν συντελέστηκε επίσης μια μετατροπή του εμπορικού και ναυτιλιακού κεφαλαίου σε βιομηχανικό, λόγω μεγέθους και ιδιαίτερων συνθηκών, συγκοινωνιακά μέσα, ασφάλεια, ανταγωνισμός με τα Δυτικά προϊόντα, απουσία πολιτικής από την οθωμανική κυβέρνηση που να ενισχύει το εμπόριο και την προστασία της εγχώριας παραγωγής.

Έτσι, το κεφάλαιο, κατά κύριο λόγο κινείται προς τις εμπορικές και ναυτιλιακές δραστηριότητες, όπου και βρίσκει καλύτερους όρους για να αναπτυχθεί. Οι έλληνες έμποροι δραστηριοποιούνται στην Πόλη, στη Σμύρνη, στην Αυστρία, στην Οδησό, στη Νότια Ρωσία, στη Βενετία, στην Τεργέστη, στη Δυτική Ευρώπη σε ακμάζουσες ελληνικές παροικίες.

Οι ιδεολογικές συνθήκες για την Επανάσταση

Οι οικονομικές συνθήκες προκάλεσαν και τις πολιτικές συνθήκες για την Επανάσταση του 1821 και τον ιδεολογικό εξοπλισμό των αστών. Οι ιδέες του Διαφωτισμού και η Γαλλική Επανάσταση θα παίξουν καθοριστικό ρόλο στην πολιτική συνειδητοποίηση των ελλήνων εμπόρων. Φορείς της επαναστατικής ιδεολογίας θα είναι κατά κύριο λόγο η αστική τάξη των εμπόρων,

κυρίως των μεσαίων, οι λόγιοι του εξωτερικού, οι ναυτικοί. Δυσανεστημένοι από το Οθωμανικό Κράτος που δεν τους εξασφάλιζε τις συνθήκες να αναπτυχθούν, κάνοντας τις αναγκαίες συγκρίσεις με τη Δυτική Ευρώπη, όπου και διαμένουν, θα εγκολληθούν την επαναστατική ιδεολογία και τον Διαφωτισμό. Θα απορρίψουν τις θεοκρατικές ιδεολογίες και θα παίξουν έναν μορφωτικό ρόλο, ιδρύοντας σχολεία με κοσμικό χαρακτήρα και ανθρωπιστικά προγράμματα σπουδών, σε αντίθεση με τα μέχρι τότε εκκλησιαστικά σχολεία που δίδασκαν ανάγνωση με βάση τα θεολογικά βιβλία. Στη συνέχεια, θα θέσουν τον στόχο της ανατροπής του Οθωμανικού Κράτους και τη δημιουργία Ελληνικού Κράτους. Έτσι, οι ιδέες της Γαλλικής Επανάστασης θα έρθουν από το εξωτερικό και θα σπάσουν την απομόνωση της Βαλκανικής από την Ευρώπη.

Η οργάνωση της Επανάστασης

Ο Ρήγας Φεραίος (1760-1798) θα είναι ο εκφραστής αυτών των επαναστατικών ιδεών και στόχων. Θα ιδρύσει την Εταιρεία του, μια μυστική και συνωμοτική οργάνωση, και θα έχει συνεργάτες Ρουμάνους, Σέρβους, Αρβανίτες. Το σχέδιό του για μια πανβαλκανική εξέγερση και για τη δημιουργία μια Βαλκανικής Ομοσπονδίας με ανεξιθρησκία, δημοκρατία, ισότητα, εκπαίδευση και με κυρίαρχη την ελληνική γλώσσα, αποτελεί το πρώτο σχέδιο της Επανάστασης.

Στη συνέχεια, η Φιλική Εταιρεία (ιδρύθηκε το 1814 στην Οδησό) θα πάρει από τον Ρήγα Φεραίο τον στόχο της Επανάστασης. Επτά χρόνια θα εργαστεί ακούραστα για την οργανωτική εξάπλωσή της και την προετοιμασία του ένοπλου αγώνα. Θα έχει σαν στόχο την ένοπλη εθνικοαπελευθερωτική εξέγερση των Ελλήνων σε συνεργασία με τους άλλους βαλκανικούς λαούς ενάντια στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Στο εσωτερικό της Φιλικής Εταιρείας, δίπλα στις λαϊκές μάζες και τους προοδευτικούς αστούς μικρέμπορους, λόγιους, υπαλλήλους κ.ά., θα στρατολογηθεί και συντηρητική μερίδα αστών που θέλει την Επανάσταση για να έχει την εξουσία αν και φοβάται τη συμμετοχή των λαϊκών μαζών. Επίσης, θα στρατολογηθούν και κοτζαμπάσηδες που από τη ροή των πραγμάτων θα μπουκνουν για να υπονομεύσουν από τα μέσα την Επανάσταση και θα προσπαθούν διαρκώς να περιορίσουν τη δύναμη των λαϊκών στρωμάτων και να αποκρούσουν τις όποιες διεκδικήσεις τους. Το «πανεθνικό» πνεύμα και η «ενότητα» των Ελλήνων που θα εξασφαλίσει έτσι η Φιλική Εταιρεία, θα φέρει στο εσωτε-

ρικό της τις συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ των λαϊκών στρωμάτων και των πλουσίων εμπόρων και κοτζαμπάσηδων.

Οι κοινωνικές τάξεις μπροστά στην Επανάσταση

Η σκληρή εκμετάλλευση των αγροτών δημιούργησε το ληστρικό κίνημα των Κλεφτών στην Ελλάδα, στη Σερβία και τη Βουλγαρία των Χαϊντούκων, στη Βλαχία των Πανδούρων. Αγρότες κατέφευγαν στα βουνά, ζώντας μια σκληρή αλλά ελεύθερη ζωή εκτός νόμου και λήστευαν τους τούρκους ή και τους χριστιανούς τσιφλικάδες, τους μοναχούς των πλούσιων μοναστηριών. Χωρίς να έχουν αρχικά εθνική συνείδηση. Κατά καιρούς εναλλασσόταν ο ρόλος των Κλεφτών με τους Αρματολούς που ήταν τα τοπικά ένοπλα σώματα στην υπηρεσία των αρχόντων (με οικονομικά ανταλλάγματα και ένα είδος πολιτικής εξουσίας). Οι Κλέφτες είχαν στη συνείδησή τους το αίσθημα της δικαιοσύνης και της ελευθερίας. Το μπόλιασμά τους με την εθνική συνείδηση και η στρατολόγησή τους από τη Φιλική Εταιρεία θα τους καταστήσει —στη μεγάλη τους πλειοψηφία— τα ένοπλα σώματα της επανάστασης.

Οι φτωχοί αγρότες θα εξεγείρονται περιοδικά ενάντια στο σύστημα των τσιφλικιών, στο χάσιμο της γης τους και την υπερβολική φορολογία. Θα αποτελέσουν τη μαζική βάση των μετέπειτα εθνικιστικών κινήματων στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια.

Στην περίοδο της προετοιμασίας της επανάστασης, το Πατριαρχείο και ο ανώτερος κλήρος θα σταθούν αντίθετοι και θα υποστηρίζουν με φανατισμό την οθωμανική εξουσία, της οποίας άλλωστε είναι συστατικό στοιχείο. Θα απειλήσουν με αφορισμό όποιον διαβάσει τα έργα του Ρήγα Φεραίου, ενώ χαρακτηριστικό είναι και το βιβλίο (του 1798) *Πατρική Διδασκαλία* του Πατριάρχη Ιεροσολύμων Άνθιμου (που κάποιοι ιστορικοί λένε ότι το συνέταξε ο Γρηγόριος ο Ε'), στο οποίο εκφράζεται η άποψη ότι η Οθωμανική Αυτοκρατορία είναι καθαγιασμένη από τον θεό. Ούτε οι Φαναριώτες μπορούν να διεκδικήσουν μια θέση στην προετοιμασία της επανάστασης. Μερικοί από αυτούς έμειναν πιστοί στον Σουλτάνο όταν ξέσπασε η επανάσταση και άλλοι πίστευαν ότι ήταν μια καταδικασμένη ενέργεια.

Οι κοτζαμπάσηδες, οι προεστοί, που κι αυτοί όφειλαν τα πλούτη τους στο οθωμανικό καθεστώς, ήταν στην πλειοψηφία τους αντίθετοι στην επανάσταση. Η όποια συμμετοχή τους στη Φιλική Εταιρεία προκλήθηκε από τη ροή των εξελίξεων, την πιθανότητα να πετύχει η επανάσταση, και με στόχο πάντα να υπονομεύσουν την επανάσταση και να διατηρήσουν τα συμφέροντά τους. Άλλωστε, δεν στήριξαν την επανάσταση όταν ξέσπασε, καθώς έθεταν ως προϋπόθεση την υποστήριξη της Ρωσίας. Τέλος, οι πιο πλούσιες οικογένειες των πλοιοκτητών στα νησιά δίστασαν να υποστηρίξουν την επανάσταση και το έκαναν κάτω από την πίεση της εξέγερσης των ναυτικών.

80 χρόνια από τη δολοφονία του Τρότσκι

Η ζωή και το έργο του, φάρος για κάθε αγωνιστή

Φέτος συμπληρώνεται 80 χρόνια από τη δολοφονία του Λέων Τρότσκι από τον σταλινικό πράκτορα Ραμόν Μερκαντέρ. Με αυτόν τον τρόπο πίστευαν οι σταλινικοί ότι θα ξεπερδέψουν μια και καλή από τον μεγαλύτερο πολιτικό τους αντίπαλο, αλλά και πως θα τελειώσουν με τον ηρωικό αγώνα των τροτσκιστών για τη συνέχεια του επαναστατικού μαρξισμού και την παγκόσμια σοσιαλιστική επανάσταση.

Ο Λεβ Νταβίντοβιτς Μπρονστάιν, παγκοσμίως γνωστός ως Λέων Τρότσκι, γεννήθηκε το 1879 στο χωριό Πάνοφκα της Ουκρανίας και από πολύ μικρή ηλικία ασχολήθηκε ενεργά με το κίνημα. Μόλις στα 18 του χρόνια ήρθε σε επαφή με τον μαρξισμό, τον οποίο υπηρέτησε ανιδιοτελώς μέχρι τον θάνατό του, και ήταν ο ιθύνων νους στην ίδρυση και δράση εργατικής οργάνωσης στην περιοχή του Νικολάγιεφ στη νότια Ουκρανία. Μετά από λίγους μήνες, συνελήφθη και εξορίστηκε στη Σιβηρία. Το 1902 δραπέτευσε στο εξωτερικό, όπου γνώρισε για πρώτη φορά τον Λένιν. Οι δύο μελλοντικοί ηγέτες της Οκτωβριανής Επανάστασης συνεργάστηκαν στη συντακτική επιτροπή της επαναστατικής εφημερίδας Ίσκρα. Λίγο πριν το ξέσπασμα της επανάστασης του 1905, ο Τρότσκι επέστρεψε μυστικά στη Ρωσία για την ενίσχυση του αγώνα, όπου αναδείχθηκε σε πραγματικό ηγέτη, από τη θέση του προέδρου του σοβιέτ της Πετρούπολης.

Η επανάσταση του 1905 ήταν ένα γεγονός τεράστιας ιστορικής σημασίας, καθώς μέσα από αυτήν οικοδομήθηκαν ανώτερες δομές αυτοοργάνωσης των εργαζομένων, τα σοβιέτ, που θα αποτελέσουν τη βάση για την εγκαθίδρυση της μελλοντικής τους εξουσίας. Ταυτόχρονα, όμως, αποτέλεσε την αφετηρία για τη σύλληψη της επαναστατικής θεωρίας της Διαρκούς Επανάστασης. Στη θεωρία αυτή βασίστηκε ουσιαστικά η νίκη της Οκτωβριανής Επανάστασης. Με τη Φεβρουαριανή Επανάσταση του 1917, οι εξαθλιωμένες από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ρωσικές μάζες ανέτρεψαν τον τσάρο και διεύρυναν σημαντικά την ισχύ των σοβιέτ. Τον Απρίλη του ίδιου έτους, ο Λένιν, επιστρέφοντας από την εξορία, ουσιαστικά υιοθέτησε τη θεωρία της Διαρκούς Επανάστασης, με τις περίφημες «Θέσεις του Απρίλη» και το σύνθημα «Όλη η εξουσία στα σοβιέτ». Έναν μήνα μετά, ο Τρότσκι επέστρεψε και αυτός από

την εξορία, εντάχθηκε στο κόμμα των μπολσεβίκων και συνέβαλε τα μέγιστα στη νίκη της Οκτωβριανής Επανάστασης.

Το 1918 το πρώτο εργατικό κράτος στον κόσμο δεχόταν θανάσιμη απειλή, εξ αιτίας της οργανωμένης αντεπανάστασης των λευκοφρουρών και της ιμπεριαλιστικής εισβολής 13 καπιταλιστικών χωρών, με στόχο την ήττα της επανάστασης. Τότε, ο Τρότσκι ίδρυσε και διεύθυνε αποφασιστικά τον Κόκκινο Στρατό, γεγονός που οδήγησε στη συντριβή της αντεπανάστασης το 1921. Το 1919, μαζί με τον Λένιν, ίδρυσαν την Τρίτη Διεθνή, όπου η συμβολή του Τρότσκι στα πρώτα 4 συνέδρια της ήταν καθοριστική για τη διαφύλαξη και τον εμπλουτισμό της επαναστατικής στρατηγικής.

Όμως, από τις αρχές της δεκαετίας του '20, και ιδιαίτερα μετά τον θάνατο του Λένιν, η εξαθλιωμένη από τον πόλεμο, τον εμφύλιο και τον λιμό ΕΣΣΔ είχε να αντιμετωπίσει μια πολιτική αντεπανάσταση στο εσωτερικό της, τη σταλινική γραφειοκρατία. Η ανάδυσή της οφείλεται κυρίως: 1) στην οικονομική και κοινωνική εξαθλίωση, μετά από σχεδόν 10 χρόνια ανελέητων πολεμικών συγκρούσεων, 2) στην αποχή των εργατικών μαζών από την ενεργό πολιτική δράση, λόγω των πολεμικών συνθηκών και 3) στην ήττα του διεθνούς επαναστατικού κύματος 1918-23 και κυρίως της Γερμανικής Επανάστασης. Ο Λένιν και ο Τρότσκι ήταν οι πρώτοι που επισήμαναν τον κίνδυνο του γραφειοκρατικού φαινομένου και ο δεύτερος συγκρότησε το 1923 την Αριστερή Αντιπολίτευση. Μετά τον πλήρη γραφειοκρατικό εκφυλισμό της ΕΣΣΔ, ο Στάλιν και η γραφειοκρατική κάστα που εκπροσωπούσε άρχισαν ένα κινήμα μαγισσών ενάντια σε κάθε επαναστάτη και αντιφρονούντα απέναντι στη γραφειοκρατία. Έτσι, λοιπόν, ο Τρότσκι, διαγράφηκε από το κόμμα των Μπολσεβίκων και εξορίστηκε διαδοχικά σε Τουρκία, Γαλλία, Νορ-

βηγία, με τελευταίο σταθμό το Μεξικό. Μέσα σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες, όμως, η αφοσίωσή του στην υπόθεση της σοσιαλιστικής επανάστασης παρέμεινε ακλόνητη. Με την Τρίτη Διεθνή να αποτελεί απλά ένα πειθήνιο όργανο του Κρεμλίνου, η θέση μιας επαναστατικής εργατικής Διεθνούς είχε χηρέψει. Για αυτό τον λόγο, ο Τρότσκι προχώρησε στην ίδρυση της 4ης Διεθνούς, το μεγαλύτερο έργο της ζωής του, όπως ο ίδιος έλεγε, αλλά και όπως απέδειξε μετέπειτα η ιστορία.

Τεράστιο σε σημασία αλλά και σε μεγέθη είναι και το θεωρητικό του έργο. Πάνω από 40 βιβλία και προσούρες, εκατοντάδες άρθρα και πολεμικές προς άλλους αγωνιστές και μη. Μια μνημειώδης πολιτική κληρονομιά που παραμένει ακόμη και σήμερα αζεπέραστη. Λίγα μόνο από τα πιο σπουδαία έργα του αποτελούν: Η Προδομένη Επανάσταση, Η Ιστορία της Ρώσικης Επανάστασης, Στην Υπεράσπιση του Μαρξισμού, Η Ηθική τους και η Ηθική μας, Το Μεταβατικό Πρόγραμμα, Μαρξισμός και Συνδικάτα και Η Διαρκής Επανάσταση.

Ο Τρότσκι είναι μία από τις πιο σημαντικές προσωπικότητες του 20^{ου} αιώνα και αναμφίβολα η πιο συκοφαντημένη, κυρίως από αστούς και σταλινικούς. Και αυτό γιατί δεν έπαψε, σε όλη του τη ζωή, να παλεύει για την πολιτική ενίσχυση της εργατικής τάξης. Γιατί, παρά τις εξορίες, τις φυλακές και την αδίστακτη σταλινική καταδίωξη, δεν «ξεστράτισε» ούτε σπιθαμή από τις αρχές του επαναστατικού μαρξισμού και τον στρατηγικό στόχο της σοσιαλιστικής επανάστασης. Γιατί υπενθυμίζει στο παγκόσμιο προλεταριάτο τα ταξικά και πολιτικά του καθήκοντα, εμπνέοντάς το να συνεχίσει τον κοπιώδη αγώνα του για την ανατροπή του καπιταλισμού και τη σοσιαλιστική επανάσταση.

■ Καρβούνης Γρηγόρης

Ο ελληνοτουρκικός ανταγωνισμός (δ' μέρος)

Η στάση μας απέναντι στον ελληνο-τουρκικό ανταγωνισμό και στον πόλεμο

■ Ηρακλής Χριστοφορίδης

Τον τελευταίο μήνα ο ανταγωνισμός μεταξύ ελληνικής και τούρκικης αστικής τάξης έχει φτάσει σε σημείο παροξυσμού, όπου ο κίνδυνος ενός θερμού επεισοδίου όχι μόνο είναι πιθανός αλλά είναι πιθανόν και η μετατροπή του σε ένα «σύντομο» αλλά καταστροφικό πόλεμο. Οι λόγοι για κάτι τέτοιο είναι γενικοί και ειδικοί, μακροπρόθεσμοι και βραχυπρόθεσμοι. Σε γενικές γραμμές έχουν αλλάξει όλες οι παράμετροι τόσο μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας όσο και στην ευρύτερη περιοχή αλλά και γενικότερα στο παγκόσμιο επίπεδο, που πλέον θεωρείται όχι μόνο ξεπερασμένη η διευθέτηση που είχε επιτευχθεί με την Συνθήκη της Λοζάνης αλλά είναι πλέον αναγκαία και μια νέα διευθέτηση, παρ' όλες τις αναμφισβήτητες δυσκολίες και κυρίως τους τρομακτικούς κινδύνους που εγκυμονεί για την εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα της ευρύτερης περιοχής μας.

Εν συντομία οι αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί:

α) Τα τελευταία πενήντα χρόνια έχει αλλάξει ποιοτικά ο συσχετισμός δύναμης μεταξύ ελληνικού και τούρκικου καπιταλισμού. Το ελληνικό ΑΕΠ την δεκαετία του 1970 ήταν το 70% περίπου του τούρκικου ΑΕΠ, σήμερα είναι το 1/4 ή το 1/6 αν δεν υπολογίσει κανείς την υποτίμηση της τούρκικης λίρας έναντι του δολαρίου την τελευταία διετία. Ακόμη χειρότερα, η τούρκικη βιομηχανία είναι δεκαπλάσια της ελληνικής, με κατά πολύ ανώτερη συγκέντρωση (μέγεθος μονάδων παραγωγής) και συγκεντροποίηση του κεφαλαίου, με ανεπτυγμένη βαριά βιομηχανία και ειδικά στρατιωτικών εξοπλισμών, και πολύ πιο ολοκληρωμένη. Παρ' όλα αυτά, ο στρατιωτικός συσχετισμός, σε σύγχρονα όπλα και στρατιωτική οργάνωση (όχι σε αριθμούς στρατιωτών), δεν αντιστοιχεί ακόμη στον οικονομικό συσχετισμό (αλλά αυτό την επόμενη πενταετία θα αλλάξει άρδην) και παρ' όλο που δεν ισχύει πλέον η αναλογία 7 προς 10, σίγουρα η ελληνική αστική τάξη έχει την ικανότητα όχι να νικήσει αλλά να επιφέρει έστω και ένα είδος πύρρειας νίκης ή καλύτερα, ενός σημαντικού πλήγματος στην τουρκική αστική τάξη — και είναι η μόνη προς το παρόν αστική τάξη με τέτοια ικανότητα στην περιοχή, πέρα της ισραηλινής.

β) Η κατάρρευση της Σοβιετι-

κής Ένωσης αναβάθμισε ποιοτικά την Τουρκία στα μάτια των ιμπεριαλιστών, γιατί της έδωσε ένα τεράστιο στρατηγικό βάθος, τις τουρκογενείς περιοχές της νότιας πρώην Σοβιετικής Ένωσης — μια ζώνη που φτάνει μέχρι τους Ουϊγούρους της Κίνας.

γ) Η ολοκληρωτική αποτυχία των σχεδίων των αμερικάνων ιμπεριαλιστών για πλήρη «ανάμρφωση της Μέσης Ανατολής» (που ξεκίνησαν με την δεύτερη εισβολή στο Ιράκ και τέλειωσαν με την αποτυχία τους στη Συρία) και κυρίως ο αναπροσανατολισμός τους προς την αντιμετώπιση της Κίνας και δευτερευόντως της Ρωσίας τους οδηγεί σε μια «αποδέσμευση» από την ευρύτερη περιοχή μας (προς αυτό συντείνουν και άλλοι λόγοι, όπως η πρόσφατη αυτάρκεια των ΗΠΑ εξαιτίας του σχιστολιθικού πετρελαίου, η πολιτική του Τραμπ, κ.α.) και την μετατόπισή τους κυρίως στον Ειρηνικό, στην Ανατολική Ευρώπη και στις Σκανδιναβικές χώρες, σε μια προσπάθεια υπονόμευσης των Δρόμων του Μεταξίου και κυρίως του σχεδίου “Made in China – 2025”, δηλαδή τόσο μιας αναδιοργάνωσης από την Κίνα της παγκόσμιας αγοράς όσο και την επίτευξη της τεχνολογικής της κυριαρχίας.

Η ανακάλυψη φυσικού αερίου και ο παροξυσμός του ανταγωνισμού

Τα τελευταία χρόνια και όσο η τούρκικη αστική τάξη ήταν προσηλωμένη κυρίως στον πόλεμο της Συρίας (ειδικά μετά την στροφή του Ερντογάν προς την Ρωσία-Ιράν) η ελληνική αστική τάξη κινήθηκε επιθετικά, προσβλέποντας αν όχι στην αντικατάσταση τουλάχιστον σε μια αντιστάθμιση του τούρκικου καπιταλισμού από τον ελληνικό στα σχέδια των ιμπεριαλιστών, ώστε, εκτός των άλλων, να μπορέσει να υφαρπάξει κοιτάσματα στην Ανατολική Μεσόγειο. Σε αυτό οφείλεται η «Συμφωνία των Πρεσπών» (δηλαδή στην κυριαρχία ευρωπαίων και αμερικάνων ιμπεριαλιστών στα Βαλκάνια και στην εξάλειψη της ρώσικης επιρροής), η παροχή κάθε είδους βάσεων/διευκολύνσεων στους Αμερικανούς, οι συμφωνίες συνεργασίας με Ισραήλ και Αίγυπτο, κ.α. Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση Τσίπρα μαζί με την κυβέρνηση Αναστασιάδη στην Κύπρο, ανακοίνωσαν αυθαίρετα τις δικές τους ΑΟΖ, ενώ η

κυβέρνηση Αναστασιάδη παραχώρησε και οικόπεδα προς εκμετάλλευση σε ξένες εταιρείες χωρίς καν την λεγόμενη επίλυση του Κυπριακού, χωρίς καν να ρωτήσει τους Τουρκοκύπριους (παρ' όλο που θεωρεί την Κύπρο ενιαία), και οι δύο τους κατέληξαν ακόμη και στην δημιουργία του αγωγού EastMed για την μεταφορά του φυσικού αερίου (η κατασκευή του μπορεί να είναι αμφισβητήσιμη αλλά η στόχευσή του είναι ξεκάθαρη, δηλαδή ο αποκλεισμός της τούρκικης αστικής τάξης όχι μόνο από την εκμετάλλευση αλλά και από την μεταφορά φυσικού αερίου).

Η τούρκικη αστική τάξη δεν άργησε να απαντήσει. Στην αρχή αγοράζοντας ερευνητικά σκάφη και γεωτρήματα, αμφισβήτησε την ΑΟΖ της Κύπρου και εν συνεχεία συνήψε το τουρκολιβυκό μνημόνιο για την χάραξη δική της ΑΟΖ, ανταπαντώντας στους σχεδιασμούς της ελληνικής αστικής τάξης. Η κυβέρνηση Μητσοτάκη δεν έκανε πίσω αλλά ανταπάντησε με την μερική οριοθέτηση ΑΟΖ με την Αίγυπτο. Έτσι, εδώ και έναν μήνα και οι δύο στρατοί είναι σε ετοιμότητα για σύγκρουση. Μόνο που αυτή την φορά ένα θερμό επεισόδιο μπορεί να καταλήξει σε πόλεμο αφού, σε αντίθεση με προηγούμενα θερμά επεισόδια, έχουν συσσωρευτεί όλες οι προϋποθέσεις για την αρχή ενός ξεκαθαρίσματος.

Όπως και να 'χει, στις 24-25 Σεπτεμβρη, στη Σύνοδο Κορυφής της ΕΕ δεν πρόκειται να συζητηθεί ως κύριο θέμα η ελληνο-τουρκική αντιπαράθεση, όπως ισχυρίζεται η κυβέρνηση Μητσοτάκη, αλλά η στρατηγική σχέση ΕΕ και Τουρκίας. Μια τέτοια συμφωνία είναι δύσκολο να καταληχθεί (και λόγω εσωτερικών διαφοροποιήσεων μεταξύ Γαλλίας και Γερμανίας) αλλά όπως ξεκαθάρισε η Μέρκελ μιλώντας στην κοινobουλευτική της ομάδα, είναι «αδύνατον να αφήσουμε την Τουρκία στην Κίνα και την Ρωσία». Αυτό ξεκαθαρίζει και τους σχεδιασμούς των ευρωπαίων και αμερικανών ιμπεριαλιστών για το μέλλον της ελληνικής αστικής τάξης.

Για έναν αιώνα η ελληνική αστική τάξη επεκτείνονταν σε βάρος της τουρκικής, είτε γεωγραφικά είτε γεωπολιτικά: από τους Βαλκανικούς Πολέμους και την ενσωμάτωση της Μακεδονίας και Θράκης μέχρι τις προσπάθειες απόκτησης της Κύπρου, από την αυθαίρετη επέκταση του εναέριου χώρου στο Αιγαίο στα 10 μίλια και την κατάκτηση του FIR Αθηνών μέχρι την αυθαίρετη χάραξη της ΑΟΖ. Η τούρκικη αστική τάξη άρχισε να αντιστρέφει αυτήν την πολιτική με την στρατιωτική επέμβασή της στην Κύπρο το 1974 και τώρα ετοιμάζεται για μια πλήρη αντιστροφή των σχέσεων.

Η στάση των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων

Κάθε αστική τάξη προσπαθεί να παρουσιάσει τα συμφέροντά της ως εθνικά συμφέροντα, ως συμφέροντα όλων των τάξεων. Τον τελευταίο αιώνα

αυτό έκανε και η ελληνική αστική τάξη, κρύβοντας τις επεκτατικές της βλέψεις πίσω από την «απελευθέρωση σκλαβωμένων Ελλήνων» τόσο στους Βαλκανικούς Πολέμους και στην Μικρασιατική Εκστρατεία όσο και στο ζήτημα της Κύπρου, και πάντοτε θησαύριζε σε βάρος των ελλήνων εργαζομένων και φτωχών λαϊκών στρωμάτων, οδηγώντας τους είτε σε διαρκή προγράμματα λιτότητας είτε σε πολέμους. Το ίδιο επιχειρεί να κάνει και στην περίπτωση των υδρογονανθράκων όπου αυθαίρετα (δήθεν με βάση το Διεθνές Δίκαιο) επιθυμεί να αρπάξει το μεγαλύτερο κομμάτι της Μεσογείου, προσπαθώντας να μας πείσει ότι αυτό θα είναι ωφέλιμο για όλους μας.

Είναι αλήθεια ότι σε αυτήν την εξαπάτηση διευκολύνεται τα μέγιστα από την σοβινιστική πολιτική του ΚΚΕ και του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και από την υποχώρηση του ελληνικού εργατικού κινήματος την τελευταία πενταετία. Αλλά κανένας δεν μπορεί να αλλάξει την σκληρή πραγματικότητα. Είναι η ελληνική αστική τάξη που φόρτωσε την χρεοκοπία του ελληνικού καπιταλισμού στις πλάτες των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων μετατρέποντας τη χώρα σε αποικία χρέους. Είναι η ελληνική αστική τάξη που παραχώρησε όλη τη δημόσια περιουσία στους δανειστές και είναι αυτή που εφαρμόζει το ένα μετά το άλλο τα μνημόνια, για να περισώσει ότι μπορεί από την κλεμμένη περιουσία της και να διασφαλίσει τα κεφάλαια των δανειστών. Είναι αυτή η αστική τάξη που δεν διστάζει να μας ρίξει σε μια πολεμική καταστροφή προκειμένου να αρπάξει, ότι αρπάξει, από τους υδρογονάνθρακες της Αν. Μεσογείου και να αποσπάσει την εύννοια των ιμπεριαλιστών. Και είναι αλήθεια ότι ακόμη κι αν παίρναμε σαν εργαζόμενοι όλα τα κέρδη από τους υδρογονάνθρακες, αυτά θα ήταν ασήμαντα μπροστά στον πλούτο που έχουμε και που μπορούμε να έχουμε, αν αναδιοργανώσουμε την οικονομία βγαίνοντας από το ευρώ/ΕΕ, σταματώντας την αποπληρωμή του χρέους και την εφαρμογή των μνημονίων, εθνικοποιώντας χωρίς αποζημίωση τις επιχειρήσεις-κλειδιά της οικονομίας, και εφαρμόζοντας εργατικό έλεγχο με μια Κυβέρνηση των Εργαζομένων.

Σαν εργαζόμενοι της Αν. Μεσογείου πρέπει να αναπτύξουμε τον αγώνα μας ενάντια στα σχέδια των παραδοσιακών (ΗΠΑ και ΕΕ) και των νέων ιμπεριαλιστών (Ρωσίας, Κίνας), ενάντια στα σχέδια των αστικών τάξεων των διαφόρων χωρών και των διαφόρων πολιτικών (ισλαμιστών, αστικών, μικροαστικών, κ.α.) και να κινηθούμε στην εφαρμογή της δικιάς μας λύσης: την σοσιαλιστική δημοκρατία. Στη χώρα μας να παλέψουμε ενάντια στους πολεμικούς εξοπλισμούς και στα πολεμικά σχέδια της ελληνικής αστικής τάξης και αν παρ' όλα αυτά ξεσπάσει πόλεμος να μην θυσιαστούμε αλλά να μετατρέψουμε τον πόλεμο σε σοσιαλιστική επανάσταση.

